

Diuteronomi

Ụmụ Izrel ebuliekwa ije

¹ Ndi a bu okwu ahụ Mosis gwara Izrel niile mgbe ha nọ n'ọwụwa anyanwụ Jōdan,* n'ọzara n'Araba, ebe chere ihu n'obodo Suf, n'etiti Paran na Tofel na Leban, na Hazerot, na Dizahab.

² Site n'ugwu† Horeb ruo Kadesh Banea, bu njem abali iri na otu ma e soro ụzọ gawara ugwu Sia.

³ O bu n'abali mbu nke onwa iri na otu, nke afo iri anọ ka Mosis gwara umu Izrel ihe niile ONYENWE ANYI nyere ya n'iwu banyere ha.

⁴ Nke mere mgbe o lughbuchara Saihon, eze ndi Amorait, onye na-achị na Heshbon, lughbukwaa Og, eze ndi Bashan na Edrei, onye na-achị n'Ashtarot.

⁵ N'owuwa anyanwụ Jōdan, n'ala ndi Moab ka Mosis nọ kowaara umu Izrel iwu ndi a si ha,

⁶ ONYENWE ANYI Chineke anyi gwara anyi n'ugwu Horeb si, "Unu anọla otutu oge n'ugwu a.

⁷ Ugbu a bilienu ije, baa n'ala ugwu ugwu ndi Amorait. Gaakwanu n'ala niile ndi agbataobi ha bu Araba, n'ugwu niile na n'ebe di ala ala na Negeb, n'onu mmiri nke oke osimiri, garuokwanu ala ndi Kenan na nke ndi Lebanon, gagidekwanu ruo n'osimiri ukwu Yufretis.

* **1:1** Nke a bu n'ofe Jōdan † **1:2** Ugwu Horeb Aha ozọ a na-akpo ugwu Horeb bu ugwu Sainai.

⁸ Lee, enyela m unu ala ahụ niile! Baanụ n'ime ya, bichiekwanụ ala ahụ ONYENWE ANYỊ n'uru iyi na ọ ga-enye nna nna unu bụ Ebrahim, Aizik, Jekob na umu umu ha niile ndi ga-esote ha."

Nhoputa ndi ndu

⁹ N'oge ahụ, agwara m unu umu Izrel okwu si, "Unu buuru m oke ibu arọ, apughikwa m ibu unu naani m.

¹⁰ ONYENWE ANYI Chineke unu emeela ka unu mubaa dika kpakpando nke eluigwe.

¹¹ Ka ONYENWE ANYI Chineke nna nna unu ha meekwa ka unu mubaa n'onuogugu, puku kwuru puku, ya goziekwa unu dika o kwere na nkwa.

¹² Ma olee otu naani m ga-esi buo ibu unu, doziekwa ise okwu unu na nsogbu unu niile?

¹³ Hoputanu ufodu ndi ikom nwe amamihe, nghota, na ndi a na-akwanyere uguwu, site n'ebo niile unu n'otu n'otu, aga m emekwa ha ndiisi unu."

¹⁴ Unu zara si m, "The ahụ i zubere ime di mma."

¹⁵ Ya mere, a kporo m ndiisi n'ebo di iche iche, ndi ikom maara ihe, na ndi a na-asopuru, mee ka ha buru ndiisi ochichi unu, ufodu ha na-elekota puku mmadu, ufodu nari mmadu, ndi ozo na-elekota iri mmadu ise, ndi ozo mmadu iri, ka ha buru ndi ndu ebo di iche iche.

¹⁶ Adoro m ndi ikpe unu a aka na nti n'oge ahụ si ha, "Nurunu ikpe niile metutara esemokwu di n'etiti umunna unu, ma kpeenu ikpe obula na-eleghi mmadu anya n'ihu ma ikpe ahụ o di n'etiti

umunna unu ndi Izrel, maobu n'etiti ndi Izrel na ndi obia.

¹⁷ Kpeenu ikpe ziri ezi nye onye ukwu na onye nta. Elekwala ndi unu na-ekpe ikpe anya n'ihu, n'ihi na unu na-ekpe ikpe unu n'onodu Chineke." Enyekwara m ha iwu si ha wetaranu m ikpe niile siri unu ike ka m leba ha anya.

¹⁸ N'oge ahụ, agwara m unu ihe niile unu na-aghaghị ime.

Nzipu ndi Nnyoputa

¹⁹ Emesija, dika iwu ONYENWE ANYI Chineke anyi nyere si di, anyi hapuru ugwu Horeb, chee ihu gawa n'ala ugwu ugwu ndi Amorait. Uzọ anyi si gafee ozara ukwu ahụ di egwu nke unu ji anya unu hu tutu anyi erute Kadesh Banea.

²⁰ Mgbe ahụ agwara m unu okwu si, "Unu erutela n'ala ugwu ugwu ndi Amorait, ala ahụ ONYENWE ANYI Chineke anyi na-enye anyi.

²¹ Lee, ONYENWE ANYI Chineke unu enyela unu ala ahụ. Gaanụ nweta ya ka o buru nke unu dika ONYENWE ANYI Chineke nna nna unu gwara unu si, Unu atula egwu, ka obi unu gharakwa ida mba."[‡]

²² Ma unu niile biakwutere m si m, "Ka anyi zipu ndi nnyocha ka ha gaa mata ezi uzọ e si abanye n'ala ahụ. Anyi ga-ekpebikwa obodo ndi anyi ga-ebu uzọ banye."

²³ Ntuputa unu juru m afo, n'ihi ya, esitere m n'etiti unu hoputa mmadu iri na abuo, otu onye site n'ebo obula. §

[‡] 1:21 Jos 1:6,9 § 1:23 Onu 13:2-3

24 Ndị a puru, gbadoo ala ugwu ugwu ahụ tutu bjaruo na Ndagwurugwu Eshkol. Ha leghariri anya n'ala ahụ.

25 Ha ghotara ufodu n'ime mkpuru osisi miri n'ala ahụ, bulatara anyi. Ha wetakwaara anyi ozi, si, "Ala ahụ ONYENWE ANYI Chineke anyi na-aga inye anyi di mma."

Nnupu isi umu Izrel

26 Ma unu juru iga n'ala ahụ, si otu a nupu isi megide iwu ONYENWE ANYI Chineke unu nyere.

27 Unu no n'ulo ikwu unu tamuo ntamu nasị, "N'ezie ONYENWE ANYI ahughị anyi n'anya. Lee ka o si site n'ala Ijpt duputa anyi were anyi nyefee n'aka ndi Amorait ka ha laa anyi n'iyi!

28 Ebee ka anyi nwere ike iga ugbo a? Umunna anyi gara nyochaa ala ahụ emenyela anyi egwu. Ha siri, 'Na ndi bi n'ala ahụ toro ogologo karĩa anyi burukwa ndi di ike. Ha sikkwara na mgbidi e ji gbaa obodo ha gburugburu topuru ruo n'eluigwe! Anyi hukwara umu Anak* n'ebe ahụ.'"

29 Ma agwara m unu si, "Ka ujo ghara itu unu, unu atula ndi ahụ egwu.

30 ONYENWE ANYI Chineke unu, onye na-aga n'ihu unu, ga-aluru unu ogu,† dika o si lura unu ogu n'ihu anya unu, n'ala Ijpt,

31 nakwa n'ime ozara, ebe unu no hu otu ONYENWE ANYI Chineke unu si bulie unu elu dika

* **1:28** *Umu Anak Umu Anak* bu ndi bi n'ala Kenan. Ha bu ndi a kwara dika ndi gbara nno dimkpa, topukwa etopu. Onu 13:28

† **1:30** Opu 14:14; Dit 3:22; 20:4; Neh 4:20

nna si ebuli nwa ya elu, n'ụzọ niile unu gbasoro tutu unu erute ebe a."

³² Ma agbanyeghị nke a, unu ekwenyeghị na ONYENWE ANYỊ Chineke unu,

³³ bụ onye gara n'ihu unu n'ije unu niile, ịchọputara unu ebe unu ga-ama ụlọ ikwu unu, onye jikwa oku duo unu n'abalị, jiri igwe ojii duo unu n'ehihie, iji zi unu ụzọ unu ga-agbaso.

³⁴ Ma otu o si dị, mgbe ONYENWE ANYỊ nuru ntamu unu, iwe dị ukwuu were ya, n'ihị ntamu unu, ọ nuru iyi si,

³⁵ "O nweghị otu onye n'ime ogbo ojojo a ga-anọ ndu hu ala oma ahụ m nuru iyi inye nna unu,

³⁶ kariakwa Kaleb, nwa Jefune. O ga-ahụ ala ahụ anya, aga m enye ya na umu umu ya ala ahụ o zokwasiri ukwu ya, n'ihị na o ji obi ya niile sogide ONYENWE ANYỊ."

³⁷ O bukwa n'ihị unu ka ONYENWE ANYỊ ji weso m iwe, na-asị, "Gị onwe gị kwa, i gaghị aba n'ebe ahụ!

³⁸ Kama Joshua, nwa Nun, onye na-enyere gị aka, ga-edu ha banye n'ebe ahụ. Gbaa ya ume n'ihị na o bụ ya ga-edu ndị Izrel inweta ala ahụ dika ihe nketa ha.

³⁹ O bukwa umuntakiri ahụ na-amaghị ihe di iche site n'ihe oma na ihe ojojo ka m ga-enye ala ahụ. Ha ga-abanye n'ime ya, nweta ya dika ihe nketa.

⁴⁰ Ma unu onwe unu, bilienụ, chigharia gawa n'ime ozara. Cheenu ihu unu n'Osimiri Uhie."

⁴¹ Mgbe ahụ, unu kwuputara mmehie unu si, "Anyị emehiela megide ONYENWE ANYỊ. Anyị ga-

agbago n'ala ahụ gaa lụọ oḡu, dika ONYENWE ANYỊ Chineke anyị nyere anyị n'iwu." Ya mere, onye ọbụla n'ime unu yikwasiri ihe agha ya na-eche na ọ di mfe igbago n'obodo ndi ahụ di n'ugwu.

⁴² Ma ONYENWE ANYỊ siri m, "Gwa ha, 'Unu arigokwala, gaa buo agha, n'ihu na agaghị m anonyere unu. Ndi iro unu ga-emerikwa unu.'"

⁴³ Ya mere, agwara m unu, ma unu anaghị nti. Unu nupuru isi n'iwu ONYENWE ANYỊ, jiri nganga juru unu obi bilie, rigoo n'obodo ahụ di n'ugwu.

⁴⁴ Ndi Amori bu ndi bi n'ugwu ahụ putara, ha chusasiri unu dika anu si eme, tidaa unu n'ala site na Sia ruo Homa.

⁴⁵ Emesija, unu loghachiri bia kwaa akwa n'ihu ONYENWE ANYỊ, ma o geghi nti nye olu akwa unu, ọ nakwaghị unu nti.

⁴⁶ N'ihu ya, unu noro otutu oge na Kadesh.

2

Mwaghari n'ozara

¹ Anyi laghachiri azu chee ihu n'ozara n'uzo gwara Osimiri Uhie, dika ONYENWE ANYỊ gwara m. Otutu afo ka anyi no na-awaghari gburugburu ugwu Sia.

² Mgbe ahụ, ONYENWE ANYỊ siri m,

³ "Unu agbaala ala ugwu ugwu a gburugburu ogologo oge, cheenu ihu n'akuku ugwu.

⁴ Nye umu Izrel iwu ndi a: 'Unu ga-aga site n'ala umunna unu ndi Edom gafee. Ndi Edom bu umu umu Iso, onye biri na Sia. Ha ga-atu egwu

mgbe ha n'uru na unu ga-esi n'ala ha gafee, ma kpachapụnụ anya.

⁵ Unu akpasukwala ha ka ha luso unu oḡu, n'ihu na agaghị m enye unu ala oḡula sitere n'ala ha, o buladi ebe ga-ezuru unu izokwasị ukwu unu. Enyela m Iso ala niile nke ugwu Sia dika nke aka ya.*

⁶ Jirinu olocha kwuo ha ugwo nri oḡula unu riri, jirikwanu olocha kwuo ha ugwo n'ihu mmiri oḡula unu nuru.' "

⁷ ONYENWE ANYI Chineke unu agoziela unu n'ihe oḡula bu akaoru unu. O cheela nzo ukwu unu nche iri afo ano ndi a niile unu waghari n'ozara ukwu a. ONYENWE ANYI Chineke unu anonyerela unu, o dikwaghị ihe koru unu.

⁸ Ya mere, anyi sitere n'ala umunna anyi bu umu Iso,† ndi bi na Sia gafee. Anyi hapukwara uzọ Araba nke si Elat na Ezion Geba, tugharia gawa elu elu uzọ ozara Moab.

⁹ Mgbe ahụ, ONYENWE ANYI doru anyi aka na nti si, "Unu esogbula maobu luso ndi Moab oḡu n'ihu na unu enweghi oke n'ala ha, n'ihu na enyela m umu umu Lot ala Ar ka o buru ihe nketa nke ha."

¹⁰ (Ndi biri n'ebe ahụ na mgbe gara aga bu ndi Emim, agburu ha gbara dimkpa dikwa otutu n'onuogugu. Ha toro ogologo dika ndi Anak.

* **2:5** Ndi Edom, ndi Moab na ndi Amon nwere ka ha si buru umunna ndi Izrel. Chineke nyere ha ala nke aka ha, Jen 36:6-8; Jos 24:4 † **2:8 Umu Iso** Ha kwesiri ikpo ndi Edom umunna ha, n'ihu na nna nna ha bu Iso bu nwanne Jekob. Jen 25:24-26; Jos 24:4

11 A na-eche na ha bụ ndị Refaim, dika ndị Anak, ma ndị Moab na-akpọ ha ndị Emim.

12 Ma mgbe gara aga ọ bụ ndị Hor bi na Sia, ma ndị Edom, ụmụ Iso, chụpuru ha. Ha bibiri ndị Hor bichikwaa ala ha, dika ụmụ Izrel si bichie n'ala ahụ ONYENWE ANYỊ nyere ha dika ihe nketa.)

13 ONYENWE ANYỊ gwara anyị okwu si, “Ugbu a bilienụ, gafee Ndagwurugwu Zered.” Anyị bilikwara gafee.

14 Iri afọ atọ na asatọ gasiri, site na mgbe anyị hapuru Kadesh Banea ruo mgbe anyị gafere Ndagwurugwu Zered! N’oge a, ọgbọ ndị ikom ahụ niile na-alụ agha anwụchaala site n’omuma ulọ ikwu, dika ONYENWE ANYỊ nuru ha n’iyi.

15 E, aka ONYENWE ANYỊ di megide ha, ruo mgbe o mere ka ha niile nwụchaa site n’omuma ulọ ikwu ahụ.

16 Mgbe onye nke ikpeazu n’ime ndị niile a tozuru ije agha nwụchara,

17 ONYENWE ANYỊ siri m,

18 “Taa, ụmụ Izrel ga-esi na Ar gafee oke ala ndị Moab.

19 Mgbe unu bara n’ala ndị Amon, unu esogbula ha, unu alusola ha ọgụ, n’ihi na agaghị m enye unu ala ndị Amon. Enyela m ụmụ ụmụ Lot ala ahụ dika ihe onwunwe ha.”

20 † Ndi bi n’ebe a na mbu bu ndi Refaim, ma umu Amon na-akpo ha ndi Zamzum.

21 Ha bu agburu di ukwu n’onuogugu, siekwa ike nke ukwu, ha toro ogologo dika umu Anak.

† 2:20 Jen 15:5

ONYENWE ANYỊ sitere n'aka ndị Amọn laa ha n'iyi, bu ndị chupuru ha ma bichie n'obodo ha.

²² ONYENWE ANYỊ mekwara otu ihe ahụ nye ndị agburu Iso bu ndi bi n'ugwu Sia mgbe o lara ndi Hor bu uzọ biri n'ebe ahụ n'iyi. Ha chupuru ha, bichie ala ha ruo taa.

²³ Ebe ozokwa ONYENWE ANYỊ mere ihe di otu a bu mgbe o mere ka ndi Kafto laa ndi Avim n'iyi. Ha bichiri obodo nta niile ndi Avim nwere nke di gburugburu ebe ahụ rukwaa Gaza.

Mmeri Saihon eze Heshbon

²⁴ Emesia, ONYENWE ANYỊ siri, "Gafeenu ndagwuru gwu di warawara nke Anon, baakwanu n'alaeze Saihon, onye Amori, eze obodo Heshbon. Lusonu ya agha, bichiekwanu n'ala ya n'ihina enyefeela m ya bu eze na ala ya n'aka unu.

²⁵ Site taa gaa n'ihu, aga m etinye egwu na ujo n'obi ndi niile bi n'okpuru mbara eluigwe. Ha ga-anu akuko unu tuo oke egwu, maakwa jijiji n'ihina unu."

²⁶ Esitere m n'ozara Kedemot zipu ndi ozi, ka ha jekwuru Saihon, eze Heshbon, zie ya ozi na anyi choro udo, si,

²⁷ "Kwere ka anyi site n'obodo gi gafee. O bu naani n'okporozo ka anyi ga-anu. Anyi agaghi atughari gaa n'aka nri maobu n'aka ekpe.

²⁸ Renye anyi ihe oriri anyi ga-eri na mmiri anyi ga-anu nonu ahia olaocha. Naani kweere ka anyi gabiga n'ukwu ala,

²⁹ dika umu Iso, bu ndi bi na Sia, nakwa ndi Moab bi n'obodo Ar meere anyi, ruo mgbe

anyị gafere Jodan banye n'ala ahụ ONYENWE ANYỊ Chineke anyị na-enye anyị.”

³⁰ Ma Saihọn, eze Heshbọn, ekweghị ka anyị si n'ala ya gafee. N'ihị na ONYENWE ANYỊ Chineke unu mere ka mmụọ ya sie ike, meekwa ka o mesie obi ya ike, ka o si otu a nyefee ya n'aka unu dika o mere ugbo a.

³¹ Mgbe ahụ, ONYENWE ANYỊ gwara m si, “Lee, amalitela m iwere Saihọn na obodo a nyefee unu n'aka. Ngwanụ, malitenụ ibuso ya agha! Merienụ ya, nwetakwanụ ala ya.”

³² Mgbe Saihọn na ndị agha ya niile pụtara izute anyị n'agha n'ebe a na-akpọ Jehaz,

³³ ONYENWE ANYỊ Chineke anyị nyefere ya n'aka anyị. Anyị gburu ya, gbukwaa umụ ya ndị ikom niile, na ndị agha ya niile.

³⁴ N'oge ahụ, anyị meriri obodo ya niile, bibiekwa ha niile kpamkpam, ma ndị ikom, ma ndị inyom, ma umuntakiri. Anyị ahapughị mmadụ onye ndụ.

³⁵ Ma ihe ndị anyị bukooro bu naanị anụ ụlọ, na ngwongwo ndị ozo dī iche iche anyị si n'obodo ndị anyị meriri kwata.

³⁶ Anyị lughuru ndị niile bi n'obodo dī site n'Aroea ruo n'onụ ndagwurugwu dī warawara nke Anon, na site n'etiti ndagwurugwu ahụ ruo Gilead. O nweghị obodo ofula rara anyị ahụ imeri, n'ihị na ONYENWE ANYỊ Chineke nyefere ha niile n'aka anyị.

³⁷ Ma dika usoro iwu ONYENWE ANYỊ Chineke anyị si dī, anyị abanyeghị ala ndị Amon ofula maobu ruokwa n'ala dī n'akuku iyi Jabok nso, maobu n'obodo ndị ahụ niile dī n'ugwu.

3

Izrel emerie eze Oḡ

¹ Ihe ọzọ bụ na anyị chighariri, gbagoo n'ụzọ gawara Bashan. Ma Oḡ, eze Bashan, ya na ndị agha ya niile biliri chiri agha pụta izute anyị n'agha na Edrei.

² Ma ONYENWE ANYỊ gwara m okwu, si, “Atụla ya egwu, n'ih i na ewerela m ya na ndị agha ya niile, na ala ya, nyefee gi n'aka. Mee ya ihe i mere Saihon eze ndi Amorait, onyeisi obodo Heshbon.”

³ Ya mere, ONYENWE ANYỊ bụ Chineke anyi nyefere Oḡ, eze Bashan na ndi agha ya niile n'aka anyi. Anyi gbuchapukwara ha niile, na-ahapughi onye obula ndu.

⁴ N'oge ahụ, anyi lughburu obodo ya. O dighi obodo obula n'ime iri obodo isii ahụ niile nke anyi na-anaraghi ha, ya bụ akuku Agob niile bụ alaeze Oḡ n'ime Bashan.

⁵ Obodo ndi a bụ obodo e wusiri ike, nwechara mgbidi di elu nke ukwuu, nwekwaa onu uzọ na mkporo e ji akpochi ha. Anyi lughbukwara otutu obodo nta ndi ozo, ndi na-enweghi mgbidi.

⁶ Anyi bibiri ihe niile di n'obodo Bashan, dika anyi mere n'obodo Saihon, eze Heshbon. Anyi gburu mmadu niile bi n'ime ha, nwoke, nwanyi, na umuntakiri.

⁷ Ma anu ulo ha niile, na ihe nkwata si n'obodo ha niile, bu ihe anyi lutara n'agha nye onwe anyi.

⁸ Mgbe ahụ, anyi napuru ala ahụ site n'aka eze abuo ndi Amorait, ya bụ ala ndi di n'akuku

ọwụwa anyanwụ osimiri Jodan. Ha dị site na ndagwurugwu Anon ruo n'ugwu Hemon.

⁹ (Aha ndi Saidon na-akpo ugwu Hemon bu Sirion, ma ndi Amorait na-akpo ya Senia.)

¹⁰ Anyi meriri obodo ndi ahụ niile di n'ala di larii, meriekwa Gilead niile na Bashan, tutu ruo obodo Saleka na Edrei, obodo ndi di n'alaeze Og, eze Bashan.

¹¹ (Og, eze ndi Bashan bu naani onye foduru ndu n'agburu ndi Refaim. E ji igwe kwaa ihe ndina ya, nke ogologo ya di mita anọ, nke obosara ya bukwa mita abuo. Ihe ndina a di ruo taa n'obodo Raba, otu n'ime obodo ndi Amon.)

The nketa n'owuwa anyanwu Jodan

¹² Mgbe anyi nwetara ala ndi a, eweere m ya nye ndi Ruben, na Gad, ya bu, oke ala di n'ebe obodo ugwu Aroea, nke di n'akuku ndagwurugwu Anon. Tinyekwara okara obodo ugwu Gilead, na obodo niile di n'ime ya.

¹³ Ala foduru na Gilead nakwa Bashan niile na alaeze Og ka m nyere otu okara ebo Manase. Nke a bu ala Agob niile di na Bashan, bu ndi amaara dika ala ndi Refaim.

¹⁴ Jaia, onye si n'ebo Manase, were ala niile di n'Agob, o buladi ruo n'oke ala ndi Geshua na ndi Maaka. O kporo ya n'aha ya, nke mere na ruo taa ihe a na-akpo Bashan bu Havot Jaia, nke putara, obodo Jaia.

¹⁵ Makia ka m nyere Gilead.

¹⁶ Ma Ebo Ruben na Gad ka m nyere ala niile di site na Gilead ruo n'etiti ndagwurugwu Anon, na site na ndagwurugwu a ruo n'iyi Jabok, nke

bụ oke ala ụmụ Amon. Etiti ndagwurugwu Anon bụkwa oke ala ebo Ruben na Gad.

¹⁷ Oke ala ha n'akụkụ ọdịda anyanwụ bụ osimiri Jodan nke dị n'Araba. Oke ala a sitere na Kineret gbatia ruo n'Osimiri Araba (ya bụ Osimiri Nnu), nke dị na mgbada ugwu Pisga.

¹⁸ Enyekwara m unu iwu n'oge ahụ si, "ONYENWE ANYI Chineke unu enyela unu ala a ka unu nwere ya. Ma ndi unu niile, ndi bu dimkpa, ndi jikeere maka agha, ga-agafe noro ndi Izrel ndi ozo n'ihu.

¹⁹ Otu o di, ebe o bu na unu nwere otutu anu ulo, ndi nwunye unu na umuntakiri unu ga-ebi n'obodo ndi m nyere unu, lekootaa anu ulo unu anya,

²⁰ tutu ruo mgbe ONYENWE ANYI ga-enye umunna unu mmeri dika o nyere unu. Mgbe ha nwetara ala ONYENWE ANYI Chineke anyi na-enye ha n'ofe Jodan, onye obula n'ime unu nwere ike loghachi bia biri n'ala unu."

Mosis agaghị agafe osimiri Jodan

²¹ N'oge ahụ, agwara m Joshua okwu si, "I jirila anya gi hu ihe ONYENWE ANYI Chineke gi mere eze abuo ndi a. Otu a ka o ga-emekwa alaeze niile di n'ofe Jodan ebe unu na-aga.

²² Atula ha egwu, n'ihu ONYENWE ANYI Chineke gi ga-aluru gi ugu."

²³ N'oge ahụ, aririọ m ONYENWE ANYI aririọ si ya,

²⁴ "Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI i malitela igosi mu bu ohu gi idi ukwu gi

na ike gi. O nweghi chi ozọ di n'eluigwe maobu n'uwa puru iru oru ebube niile i ruru.

²⁵ Kwere ka m gafee hu ala oma ahụ di n'ofe ozọ nke Jodan, ala ugwu ugwu ahụ mara mma, na Lebanon."

²⁶ Ma n'ih ihi unu, ONYENWE ANYI wesoro m iwe ju ige m nti! ONYENWE ANYI gwara m okwu si m, "O zuola! Agwakwala m ihe obula banyere okwu a.

²⁷ Gaa, rigoruo n'elu ugwu Pisga, site n'ebe ahụ lepụ anya n'akuku ugwu na ndida ma n'akuku owuwa anyanwu na odida anyanwu. O bu anya gi ka i ga-eji hu ala ahụ, n'ih ihi na i gaghi agafe osimiri Jodan.

²⁸ Nye Joshua ike ka o nochie onodu gi. Gbaakwa ya ume,* n'ih ihi na o bu ya ga-edu ndi a gafee Jodan iketa ala ahụ niile i ga-ahụ."

²⁹ Ya mere, anyi noduru na ndagwurugwu ahụ di nso na Bet-Peoa.

4

Nrube isi di mkpa

¹ Ugbu a, O Izrel, gee nti n'ukpuru na iwu niile m na-aga ikuziri unu ka unu na-eme ma o buru na unu chorọ idi ndu banye, ma nwetakwa ala ahụ ONYENWE ANYI Chineke nna nna unu ha na-enye unu.

² Unu atukwasila iwu ozọ n'elu iwu ndi a, ma o bukwanu site na ha wepu iwu obula. Kama, meenu ihe iwu ndi a na-ekwu, n'ih ihi na ha si n'aka ONYENWE ANYI Chineke unu.

* **3:28** Onu 27:18,23; Dit 31:3,7-8,23

³ Unu ji anya unu hụ ihe ONYENWE ANYỊ mere na Baal-Peoa. ONYENWE ANYỊ Chineke unu sitere n'etiti unu bibie ndị niile gbasoro Baal nke Peoa.

⁴ Ma unu niile nọgidesiri ike soro ONYENWE ANYỊ Chineke unu bụ ndị dị ndụ taa.

⁵ Lee, ezila m unu ụkpụrụ na iwu niile ONYENWE ANYỊ Chineke m si m zi unu, iwu unu na-aghaghị idebe n'ala ahụ unu na-aga inweta.

⁶ Lezienụ anya hụ na unu debere ha, n'ihị na nke a ga-egosi mba gbara unu gburugburu na unu bụ ndị nwere nghọta na amamihe. N'ihị na mgbe ha nuru banyere ụkpụrụ ndị a, ha ga-ekwu okwu si, "N'ezie, ndị juputara na mba ukwu a bụ ndị nwere nghọta na amamihe."

⁷ Olee mba ozo dị ukwu, nke e mere ka chi ha noo ha nso dika ONYENWE ANYỊ Chineke anyị si na-anoo anyị nso mgbe obula anyị kpokuru ya n'ekpere?

⁸ Olee mba ukwu ozo dikwa nke nwere ụkpụrụ na iwu ziri ezi dika iwu ndị a m na-enye unu taa?

⁹ Naanị kpachapụnụ anya unu, ma cheenụ onwe unu nche mgbe niile, ka unu ghara ichefu ihe ndị a niile unu ji anya unu hụ, ka ha gharakwa isi n'obi unu puo ubochi niile nke ndu unu. Kama kuziere ha umu unu, na umu umu ndi ga-esote ha.

¹⁰ Cheta ubochi ahụ unu biara guzo n'ihu ONYENWE ANYỊ Chineke unu n'ugwu Horeb, n'ubochi ahụ o gwara m okwu si m, "Kpọkọta umu Izrel ka ha bia n'ihu m, nuru okwu m, ka ha nwee ike muta itu m egwu ubochi niile nke ha ga-ebi n'ala ahụ, ka ha nweekwa ike ikuziri umu ha."

11 O bụ n'ala ugwu ahụ ka unu bịara nso, guzo, mgbe oku si n'ugwu ahụ na-ere, na-alali elu iru eluigwe, ya na igwe ojii* nakwa oke ochichiri.

12 Mgbe ahụ ONYENWE ANYI sitere n'oku ahụ gwa unu okwu. Unu nuru ụda olu ya, ma unu ahughị oyiyi obula anya, naanị ụda olu.

13 O nyere unu ogbugba ndu ya, nke unu na-aghaghị idebe. Ha di iwu iri. O dere ha na mbadamba nkume abuo.

14 E, o bụ n'oge ahụ ka ONYENWE ANYI nyere m iwu si m nye unu ukpuru na iwu unu ga-agbaso mgbe unu banyere n'ala ahụ di n'ofe Jordan, nke unu na-aga inweta.

Ido aka na ntị banyere ikpere arusi

15 Unu maara na unu ahughị ụdidi ONYENWE ANYI anya n'ubochi ahụ o sitere n'oku gwa unu okwu n'ugwu Horeb. Ya mere kpachapuru onwe unu anya

16 ka unu ghara imeru onwe unu site n'ikpu oyiyi obula dika arusi, udi oyiyi ihe obula, maobu n'udi nwoke maobu n'udi nwanyi,

17 maobu n'udi anumanu, maobu n'udi nnunu na-eefe efe,

18 maobu n'udi anu na-akpu akpu, ma o bukwanu n'udi azu bi na mmiri.

19 Mgbe unu lere anya na mbara eluigwe hu anyanwu, onwa, na kpakpando, dika ha si basaa na mbara eluigwe, unu ekwela ka unu buru ndi a na-arafu ikpo isiala nye ha na ife ha ofufe bu ihe ndi a ONYENWE ANYI Chineke unu kere nye mba niile bi n'okpuru eluigwe.

* 4:11 Maobu, anwuru oku di oji

20 Ma banyere unu, Onyenwe anyị kpooro unu, kpoputa unu site n'ime oku na-agbaze igwe, site n'Ijpt pata, ka unu buru ihe nketa ya, dika unu di ugbo a.

21 ONYENWE ANYI wesoro m iwe n'ihi unu, o nuru iyi na m agaghi agafe osimiri Jordan ibanye n'ala oma ahụ nke ONYENWE ANYI Chineke gi na-enye gi dika ihe nketa gi.

22 Aghaghi m inwu n'ala a. Agaghi m agafe Jordan. Ma unu ga-agafe gaa nweta ala oma ahụ.

23 Lezienụ anya ka unu ghara ichefu ogbugba ndu unu na ONYENWE ANYI Chineke unu nwekoro, unu emerela onwe unu arusi yiri udiri ihe obula, ndi ahụ iwu ONYENWE ANYI Chineke unu nyere megidere.

24 N'ihi na ONYENWE ANYI Chineke unu bu oku na-erepia erepia. O bu Chineke ekworo.

25 Mgbe i ga-amu umu, nwekwa umu umu, mgbe unu birila otutu oge n'ala ahụ, o buru na unu emeruo onwe unu site n'imere onwe unu udi arusi obula, si otu a mee ihe di njo n'anya ONYENWE ANYI Chineke unu, ma kpasuo ya iwe

26 ana m akpoku eluigwe na uwa ka ha buru ndi akaebe mu na unu taa, na a ga-ala unu n'iyi ngwangwa n'ala ahụ bu nke unu na-agafe Jordan inweta. Unu agaghi ebi ogologo oge n'ebe ahụ, n'ihi na a ga-ekpochapu unu.

27 ONYENWE ANYI ga-eme ka unu gbasasia n'etiti mba ndi ozo. O bukwa naani mmadu ole na ole ga-afodu ndu n'etiti mba ndi ahụ ONYENWE ANYI ga-achuga unu.

28 N'ebe ahụ, unu ga-efe chi ndi bu oru aka mmadu nke e ji osisi tuo na nke e ji nkume pia,

nke na-adighi ahụ ụzọ, nke na-adighi anụ ihe, nke na-apughị iri nri ma ọ bụkwanụ inu isisi.

²⁹ Ma ọ bụrụ na unu anọrọ n'ebe ahụ chọọ ONYENWE ANYỊ Chineke unu, unu ga-achotakwa ya, mgbe unu ji obi unu niile na mkpuruobi unu niile chọọ ya.

³⁰ Mgbe mkpagbu biara, mgbe ihe ilu ndị a biakwasiri unu n'oge dị n'ihu, unu ga-emesia loghachikwute ONYENWE ANYỊ Chineke unu, unu ga-egekwa ntị n'ihe ọ ga-agwa unu.

³¹ N'ihị na ONYENWE ANYỊ Chineke unu bụ Chineke na-eme ebere. Ọ gaghị agonari unu maobu laa unu n'iyi, maobu chefuo ogbugba ndu ya na nna nna unu ha gbara, nke o ji iyi ọ nuru mesie ike.

ONYENWE ANYI bu Chineke

³² Nyochaanụ ihe mere n'oge gara aga, tupu a mụọ unu, na tupu Chineke ekee mmadu n'ụwa. Juonu ajuju n'ụwa niile, juta ma ihe ukwu di otu a o metula mgbe obula.

³³ O nweela ndi mmadu nuru olu Chineke mgbe o si n'oku gwa ha okwu dika unu mere, ma ha anwughị?

³⁴ O nweela chi ozọ nwara ka o site na mba ozọ nwetara onwe ya otu mba, site n'ihe nwalee, site n'ihe iribama na ihe ebube di iche iche, site n'agha, n'aka di ike, na ogwe aka esetipuru esetipu, maobu n'ihe di oke egwu di iche iche, dika ihe niile nke ONYENWE ANYỊ Chineke unu mere n'ala Ijpt n'ihu anya unu abuo?

³⁵ O gosiri unu ihe ndi a ka unu mara na ONYENWE ANYI bu Chineke n'ezie, na ọ dikwaghị onye ozọ ma ọ bughị ya.

³⁶ O sitere n'eluigwe mee ka unu nụ olu ya maka ịdọ unu aka na nti. N'ụwa, o mere ka unu hụ oke ogidi oku ahụ o wuru, unu nụkwara olu ya n'etiti oku ahụ.

³⁷ N'ihị ihunanya o nwere n'ebe nna nna unu nọ na n'ihị nhoputa o hoputara umu umu ha, ka o ji si n'Ijpt duputa unu n'ihu ya. O bukwa ike aka ya ka o ji mezuo nke a.

³⁸ Ka o site n'ihu unu chupu mba di ukwu na ndi di ike, ma kpobata unu n'ala ha, inye unu ala ahụ dika ihe nketa unu, di ka o si di taa.

³⁹ Matanụ nke oma, ma nabata okwu a n'obi unu na ONYENWE ANYI bu Chineke n'eluigwe na n'ụwa. O nwekwaghị chi ozo di ma o bughị ya.

⁴⁰ Debenụ ukpuru ya na iwu ndi a niile m na-enye unu taa, ka ihe niile gaara unu na umu unu nke oma, ka unu biekwa n'ala ahụ ONYENWE ANYI Chineke na-enye unu ruo mgbe niile.

Obodo mgbaba

⁴¹ Mgbe ahụ, Mosis hoputara obodo ato n'ofe owuwa anyanwu nke osimiri Jordan,

⁴² ebe onye obula gburu mmadu ga-agbaba oso ndu, ma o buru na ha gburu onye agbataobi ha na-amaghị ama, na-akpoghi ya asi na mgbe gara aga. O ga-agbaba n'otu ime obodo ndi a ichebe ndu ya.

⁴³ Obodo ndi ahụ bu, Beza, nke di n'ugwu elu ya di larịi n'ime ozara. A hoputara ya maka ebo Ruben. Ramot, nke di na Gilead, maka ebo Gad, na Golan, nke di na Bashan, maka ebo Manase.

Okwu mmalite tupu enye iwu

⁴⁴ Nke a bu iwu Mosis chere n'ihu umu Izrel.

⁴⁵ Ndi a bu ihe ama, na ukpuru, na iwu Mosis nyere umu Izrel nke ha aghaghi idebe mgbe ha si n'Ijpt puta

⁴⁶ na ndagwurugwu Bet-Peoa nke di n'owuwa anyanwu Jodan, n'ala Saihon, eze ndi Amorait, onye na-achi na Heshbon, bu onye Mosis na ndi Izrel meriri n'agha mgbe ha si n'Ijpt puta.

⁴⁷ Ndi Izrel nwetaara onwe ha ala ya na ala Og, eze Bashan. Eze abuo ndi a bu eze ndi Amorait ndi ala ha di n'owuwa anyanwu nke osimiri Jodan.

⁴⁸ Ala a sitere n'Aroea, n'onu mmiri Anon ruo n'ugwu Sirion (ya bu ugwu Hemon),

⁴⁹ ruo n'ala Araba niile, nke di n'owuwa anyanwu osimiri Jodan, ruokwa n'Osimiri Nnu, n'ala ala ugwu Piska.

5

Iwu iri

¹ Mosis kpokotara Izrel niile gwa ha okwu si, Geenu nti, unu Izrel, n'ukpuru ndi a na iwu ndi a niile n'agaputa na nti unu taa, mutanu ha, hukwanu na unu debere ha!

² Anyi na ONYENWE ANYI Chineke anyi gbara ndu n'ugwu Horeb.*

³ O bughi ONYENWE ANYI na nna nna anyi ha gbara ndu, kama o bu anyi na ya, anyi niile ndi di ndu taa.

⁴ ONYENWE ANYI sitere n'etiti oku gwa unu okwu ihu na ihu n'ugwu ahụ.

* 5:2 Opu 19:5; Dit 4:23

⁵ E guzoro m n'etiti unu na ONYENWE ANYI mgbe ahụ, ikwuputara unu okwu ONYENWE ANYI, n'ihì na unu turu egwu oku ahụ, unu arigoghikwa n'ugwu ahụ.

Ọ sirì:

⁶ “Mụ onwe m bụ ONYENWE ANYI Chineke unu, onye kpọtara unu site n'Ijpt, bụ ala nke ibụ ohu.

⁷ “Gị enwela chi ọzọ tinyere m.

⁸ Gị emerela onwe gị arusi a piri api, n'oyiyi nke udi obula nke yiri ihe di n'eluwigwe maobu nke yiri ihe di n'uwa, n'okpuru ya maobu n'ime mmiri, n'okpuru uwa.

⁹ Gị akpola isiala nye ha, efekwala ha ofufe, n'ihì na Mụ onwe m bụ ONYENWE ANYI Chineke gị, abụ m Chineke ekworo. Onye na-ata umu na umu umu ahuhu, n'ihì ajo omume nke ndi muru ha, o buladi ruo n'ogbo nke ato na nke ano, nke ndi ahụ kporo m asi.

¹⁰ Ma na-egosi ihunanya nye puku ogbo niile nke ndi huru m n'anya, bu ndi na-edebe ihe niile m nyere n'iwu.

¹¹ Gị ejikwala aha ONYENWE ANYI bu Chineke gị eme ihe efu, n'ihì na ONYENWE ANYI agaghi agu onye ji aha ya eme ihe efu dika onye ikpe na-amaghi.

¹² Debe ubochi izuike site n'ido ya nsọ, dika ONYENWE ANYI Chineke gị nyere gị n'iwu.

¹³ N'ime ubochi isii ka i ga-eje ozi gị niile. Ọ bukwa n'ime ha ka i ga-aruzu oru gị niile,

14 ma ụbọchị nke asaa bụ ụbọchị izuike nke ONYENWE ANYỊ Chineke gị. Ị gaghị arụ ọrụ ọbụla n'ụbọchị ahụ, gị onwe gị, nwa gị nwoke na nwa gị nwanyi, onye ọrụ gị nwoke, onye ọrụ gị nwanyi, ehi gị, inyinya ibu gị maọbụ anụ ụlọ gị ọbụla, ọ buladi onye ọbịa bi n'obodo gị, ka ohu gị nwoke na ohu gị nwanyi zuru ike dika gị onwe gị si ezu ike.

15 Ị ga-echetakwa na ị bụ ohu n'ala Ijpt, ma ONYENWE ANYỊ Chineke mere ka i si n'ohu pụta. Ọ bụ ike ya dị ukwu ka o ji napụta gị. Ọ bụ ya mere ONYENWE ANYỊ Chineke gị ji nye iwu na ị ga-edebe ụbọchị izuike nsọ.

16 Sọpuru nne gị na nna gị, dika ONYENWE ANYỊ Chineke gị nyere gị n'iwu, ka ụbọchị ndu gị di ogologo, ka ihe dikwara gị mma n'ala ahụ nke ONYENWE ANYỊ Chineke gị na-enye gị.

17 Gị egbula mmadu.

18 Gị akwala iko.

19 Gị ezula ohi.

20 Gị agbala ama ụgha megide onye agbataobi gị.

21 Gị enwela anya ukwu n'ebe nwunye onye agbataobi gị di. Gị enwekwala agụ inwetara onwe gị ụlọ onye agbataobi gị, maọbụ n'ebe ala ya, maọbụ ohu ya nwoke, maọbụ ohu ya nwanyi, maọbụ ehi ya, maọbụ inyinya ibu ya, ma ọ bukwanu n'ihe ọbụla nke onye agbataobi nwere di."

22 Iwu ndi a ka ONYENWE ANYỊ sitere n'olu ike kwuputa nye ọgbako unu niile n'elu ugwu ahụ, site n'okụ ahụ na igwe ojii ahụ na oke ọchichiri

ahụ. O nweghị okwu ọzọ o tụtwasịrị n'elu ya. O mechara dee ha na mbadamba nkume abụọ, nye m ha.

²³ Ma mgbe unu nūrụ oke olu ahụ kwuru okwu site n'oke ọchịchiri ahụ, hụkwa ire ọkụ ahụ dị egwu na-enwu n'elu ugwu, ndiisi unu, ndi ndu ebo ọbụla na ndi okenye unu bjakwutere m.

²⁴ Unu siri, "ONYENWE ANYI bu Chineke anyi egosila anyi ebube ya, na idi ukwu ya, anyi anukwala olu ya site n'ime ọkụ ahụ. Taa anyi ahula na mmadu puru idi ndu ọbuladi ma Chineke kpanyere ha uka.

²⁵ Ma ugbu a n'ihu gini ka anyi ga-eji nwuo? Oku a, nke na-enwusi ike ga-erechapu anyi. Anyi ga-anwu ma o buru na anyi anu olu ONYENWE ANYI Chineke anyi gaa n'ihu.

²⁶ N'ihu na onye di n'etiti mmadu, nke nuru olu Chineke di ndu ka o na-ekwu okwu site n'etiti oku, dika anyi nuru ma diri ndu.

²⁷ Gaa nso nutara anyi ihe ONYENWE ANYI Chineke anyi na-ekwu, mgbe ahụ, gwa anyi ihe ọbụla bu nke o gwara gi, anyi ga-anu, mekwa ya."

²⁸ ONYENWE ANYI nuru olu okwu mgbe unu gwara m okwu, ONYENWE ANYI siri m, "Anula m ihe ndi a gwara gi. Ihe niile ha kwuru ziri ezi.

²⁹ Lee, o ga-adu nnoo mma ma mkpuruobi ha di otu a, itu egwu m, na idebe ihe niile m nyere ha n'iwu, ka ihe gaara ha na umu ha nke oma mgbe niile ebighi ebi.

³⁰ "Gaa, gwa ha ka ha laghachi n'ulo ikwu ha.

³¹ Ma gi onwe gi, guzo n'ebe a n'akuku m, ka m nye gi iwu m na ukuru m niile, i ga-akuziri

ha idebe iwu m, ha aghakwaghị idebe ha n'ala ahụ m gaje inye ha ka ha nweta.”

³² Lezienụ anya ime ihe ndị ahụ niile ONYENWE ANYỊ bụ Chineke unu nyere unu n'iwu. Unu esitela na ha wezuga onwe unu gaa n'aka nri maọbụ n'aka ekpe.

³³ Jeghariānụ ije n'ụzọ niile ONYENWE ANYỊ Chineke unu nyere unu n'iwu, ka unu dirị ndụ, baa ụba, ma meekwa ka ndụ unu dī ogologo n'ala ahụ unu na-aga inweta.

6

Ịhụ ONYENWE ANYỊ n'anya

¹ Ndi a bụ iwu, na ụkpụrụ, na ikpe niile nke ONYENWE ANYỊ bụ Chineke unu, nyere m n'iwu ka a kuziere unu ka unu debe, n'ala ahụ unu na-gafe Jodan inweta.

² Ihe e ji nye iwu ndi a bụ ka unu na ụmụ unu, na ụmụ ụmụ unu, tuọ egwu ONYENWE ANYỊ bụ Chineke unu, site n'idebe iwu ya, ogologo ndụ unu niile. O bụrụ na unu emee ya, unu ga-enwe ndụ ogologo.

³ Nụrụ Izrel ma lezie anya n'irube isi, ka ihe gaara unu nke ọma, ka unu baa ụba nke ukwu n'ala ahụ mmiri ara ehi na mmanụ ahụ na-eru n'ime ya, o bụladị dika ONYENWE ANYỊ Chineke nna nna unu ha kwere unu na nkwa.

⁴ Nụrụ gi Izrel, ONYENWE ANYỊ bụ Chineke anyị, ONYENWE ANYỊ bụ otu.

⁵ Were obi gi niile, na mkpuruobi gi niile, na uche gi na ike gi niile, hụ ONYENWE ANYỊ Chineke gi n'anya.

⁶ Iwu ndị a m na-enye gị taa ka ị ga-eme ka ọ dịrị gị n'obi.

⁷ Ị ga-akuziri ya ụmụ gị. Kwuo okwu banyere ha mgbe ị na-anọdụ ala n'ụlọ gị, mgbe ị na-aga n'okporoụzọ, mgbe ị na-edina ala na mgbe i si n'ihe ndina bilie.

⁸ Keenụ ha dika ihe iribama n'elu aka unu, kekwasikwa ha dika ihe ncheta n'egedege ihu unu.

⁹ Dee ha n'elu ibo ọnụ ụzọ ụlọ gị na nke ọnụ ụzọ ama gị.

¹⁰ Mgbe ONYENWE ANYỊ Chineke ga-akpobata unu n'ala ahụ ọ n'urụ iyi nye nna nna unu ha, bụ Ebrahim, na Aizik, na Jekob, na inye unu, ala sara mbara nke juputara n'obodo unu na-ewughị,

¹¹ na ụlọ ihe ọma dị iche iche juputara n'ime ya nke unu na-azughị, na olulu mmiri unu na-egwughị n'onwe unu, na ubi vainị na otutu osisi oliv unu na-amaghị ndị kuru ha, mgbe unu riri ihe rijuo afọ,

¹² Ieruonu anya, ka unu ghara ichefu ONYENWE ANYỊ, onye mere ka unu site n'ala Ijipt pụta, bụ ala ebe unu bụ ohu.

¹³ ONYENWE ANYỊ bụ Chineke gị, ka ị ga-atụ egwu, naanị ya ka ị ga-eife ofufe, ọ bụkwa aha ya ka ị ga-eji n'ụọ iyi.

¹⁴ Unu agbasola chi ndị ọzọ, bụ chi ndị niile a gbara unu gburugburu na-eife.

¹⁵ N'ihì na ONYENWE ANYỊ Chineke unu, onye nọ n'etiti unu, bụ Chineke ekworo. Ọ ga-eme ka iwe ya dị oku megide unu, ọ ga-ekpochapukwa unu site n'elu ụwa.

16 Anwala ONYENWE ANYI, bu Chineke gi onwunwa, dika unu nwara ya na Masa.

17 Lezienụ anya hụ na unu debere iwu niile na ukpuru niile, na ihe ama niile ONYENWE ANYI Chineke unu nyere unu.

18 Meenu ihe ziri ezi, na nke di mma n'anya ONYENWE ANYI, ka ihe niile gaara unu nke oma, ka unu nweekwa ike ibanye, ma nweta ezi ala ahụ ONYENWE ANYI ji inu iyi kwee nna nna unu ha na nkwa.

19 Ka unu chupukwa ndi iro unu niile site n'ala ahụ, dika ONYENWE ANYI n'onwe ya kwuru.

Osisa nye umu umu

20 N'oge na-abia, mgbe nwa nwoke gi ga-aju gi si, "Gini bu isi ihe ama ndi a, na ukpuru ndi a, na iwu ndi a ONYENWE ANYI Chineke anyi nyere unu?"

21 I ga-aza ya si, "Anyi buru ndi ohu Fero n'ala Ijipt, ma site n'ike ya di ukwuu, ONYENWE ANYI kpoptara anyi site n'ala Ijipt.

22 N'ihu anyi, ONYENWE ANYI zipuru otutu ihe iribama di iche iche na ihe ebube di iche iche, di ukwuu jokwa njo n'ahu Ijipt na eze Fero nakwa ndi ulo ya niile.

23 Ma o mere ka anyi site n'Ijipt puta, ikpobata na inye anyi ala ahụ o ji inu iyi kwee nna nna anyi ha na nkwa.

24 N'ihia ya ka ONYENWE ANYI ji nye anyi iwu ka anyi debe ukpuru ndi a niile, na-atu ONYENWE ANYI Chineke anyi egwu, ka anyi buru ndi ihe ga-agara nke oma ubochi niile, ndi a na-edebe ndu, dika o di taa.

25 O buru na anyi elezie anya debe iwu ndi a niile ONYENWE ANYI Chineke anyi nyere anyi, diika o nyere anyi n'iwu, anyi ga-abu ndi na- ejeghari n'ezi omume.”

7

Iwu banyere ikpochapu ndi Kenan

1 Mgbe ONYENWE ANYI bu Chineke unu ga- akpobata unu n'ala ahụ unu na-abanye inweta, mgbe o si n'ihu unu chupu otutu mba ndi a n'ihu unu, bu ndi Het, ndi Gigash, ndi Amorait, ndi Kenan, ndi Periz, ndi Hiv na ndi Jebus, bu mba asaa ndi di ike nke ukwuu, baakwa uba karia unu;

2 mgbe ONYENWE ANYI bu Chineke unu nyefere ha n'aka unu, unu meriekwa ha, lezienu anya hu na unu bibiri ha kpamkpam. Ka unu na ha ghara igba ndu, unu emekwarala ha ebere.

3 Unu na ha aluritakwala di na nwunye, unu enyekwala umu ha ndi ikom umu unu ndi inyom ka ha luo, maobu lutara umu unu ndi ikom umu ha ndi inyom.

4 N'ihia na nke a ga-eme ka umu unu site n'iso m tugharia, malite ife chi ndi ozu. Mgbe ahụ iwe ONYENWE ANYI ga-adi oku megide unu, laakwa unu n'iyi ngwangwa.

5 Kama otu a ka unu ga-eme: tikponu ebe ichu aja ha niile. Kurienu ogidi arusi ha niile. Gbutukwaanu osisi Ashera ha, ma suo arusi ha niile oku.

6 N'ihia na unu bu ndi di nsu nye ONYENWE ANYI bu Chineke unu. ONYENWE ANYI bu Chineke unu ahoputala unu site n'agburu niile di n'uwaa a, ka

unu buru ndi nke ya, ihe onwunwe ya di oke onuahia.

⁷ O bughị n'ihị na unu di ukwuu n'onuogugu karia ndi mba ozo, ka ONYENWE ANYI ji hoputa unu, hu unu n'anya otu a, n'ezie unu dikarisiri nta n'onuogugu.

⁸ Kama, o bu n'ihị ONYENWE ANYI huru unu n'anya, mezuokwa iyi o nuru nye nna nna unu ha, ka o ji site n'aka ya di ike gbaputa unu site n'ala ebe unu bu ndi ohu, site n'ike nke Fero, bu eze Ijpt.

⁹ Matanu nke oma na ONYENWE ANYI bu Chineke unu bu Chineke. O bu Chineke kwe-siri ntukwasị obi, onye na-edebe ogbugba ndu ihunanya ya ruo puku ogbo, nye ndi niile huru ya n'anya, ndi na-edebe ihe niile o nyere n'iwu.

¹⁰ Ma

onye kporo ya asi, o na-eji mbibi kwughachi ya ugwo n'ihu ya,
o gaghị egbu oge ikwughachi onye kporo ya asi ugwo n'ihu ha.

¹¹ N'ihị ya, hu na unu devezuru iwu na ukpuru ndi a m na-enye unu taa.

¹² O buru na unu elezie anya, naa nti n'iwu ndi a, debe ha, ma mezuokwa ha, ONYENWE ANYI bu Chineke unu ga-emezuru unu ogbugba ndu ihunanya ahụ dika o nuru n'iyi nye nna nna unu ha.

¹³ O ga-ahụ unu n'anya, gozie unu, meekwa ka unu baa uba n'onuogugu. O ga-agosi unu n'omumu, gozie ihe okuku nke ala unu, oka unu, na mmanya ohuru unu, na mmanu unu, na umu

ehi unu mụrụ, na ụmụ igwe atụrụ unu mụrụ, n'ala ahụ ọ n'ụrụ nna nna unu ha iyi inye unu.

¹⁴ A ga-agozi unu karịa mba ndị ọzọ niile dị n'ụwa. Ọ dighị onye ọbụla n'ime unu, maọbụ nwoke maọbụ nwanyị ga-anọ na-amụtaghị nwa, ọ dikwaghị anụ ụlọ unu ga-agba aka nwa.

¹⁵ ONYENWE ANYỊ ga-ewepụrụ unu ọrịa niile. Ọ gaghị ekwe ka ọrịa ndị Ijịpt ọbụla, nke unu na-echeta nke ọma dakwasị unu, ọrịa ndị a niile ka ọ ga-eme ka ọ b'akwasị ndị iro unu!

¹⁶ Mba ọbụla ONYENWE ANYỊ bụ Chineke unu nyefere unu n'aka ka unu ga-ala n'iyi. Unu emerela ha ebere, unu efekwala chi niile ha, n'ihị na nke a ga-abụrụ unu ihe ịma n'onye.

¹⁷ Ma eleghị anya, unu ga na-eche n'ime onwe unu sị, “Mba ndị a dị ike karịa anyị, olee otu anyị ga-esi chupụ ha?”

¹⁸ Ma unu atụla egwu! Naanị chetanụ ihe ONYENWE ANYỊ bụ Chineke unu mere Fero na ndị Ijịpt niile.

¹⁹ Unu ji anya unu hụ ọnwụnwụ ukwuu niile, ihe ịribama niile na ihe ebube niile, n'aka ahụ dị ike na ogwe aka esetipụrụ esetipụ, nke ONYENWE ANYỊ bụ Chineke unu ji kpoputa unu. ONYENWE ANYỊ bụ Chineke ga-emekwa otu ihe ahụ n'ebe ndị niile a unu na-atụ egwu ugbo a.

²⁰ Karịsịa, ONYENWE ANYỊ bụ Chineke unu ga-ezipụ ebụ n'etiti ha tutu ruo mgbe ọ b'ụladi ndị fọduru ndụ, ndị ahụ ga-ezo onwe ha site n'ebe unu nọ, ghorọ ndị e bibiri.

²¹ Unu amala jijiji n'ihu ha, n'ihị na ONYENWE ANYỊ bụ Chineke unu, onye nọ n'etiti unu bụ Chineke dị ukwuu, dikwa egwu.

²² ONYENWE ANYỊ bụ Chineke unu, ga-achụpu mba ndị a ntakiri ntakiri. O gaghi ekwe ka unu chupu ha otu ugboro, ma o bughị ya, umu anu oha ojobo ga-amuba megide unu.

²³ ONYENWE ANYỊ Chineke unu ga-enyefe ha n'aka unu, o ga-etinye ha oke ogbaaghara n'obi, tutu ruo mgbe ha lara n'iyi.

²⁴ Eze ha niile ka o ga-enyefe n'aka unu, unu ga-ehichapukwa aha ha n'elu uwa. O dikwaghi onye puru iguzo n'ihu unu, n'ihina unu ga-ebibi ha niile.

²⁵ Kpooonu arusi niile nke apiri api nke chi niile ha oku. Unu enwela anya ukwu n'ebe olaocha maobu olaedo di ha n'ahu di. Unu ewerela ya ka o buru nke unu, ka unu ghara ibu ndi o matara nonya, n'ihina o bu ihe aru nye ONYENWE ANYI bu Chineke unu.

²⁶ Unu ewebatala ihe aru obula n'ulo unu, ka unu ghara ibu ihe e debere iche nye mbibi dika ya. Kpooonu ihe aru ahụ asi, ledakwanu ya anya, n'ihina ihe e debere iche nye mbibi ka o bu.

8

Echezola ONYENWE ANYI

¹ Lezie anya hu na i debezuru iwu ndi a niile m nyere gi taa. O buru na i debe ha, o bughinaani na i ga-adu ndu, kama i ga-amuba, banyekwa inweta ala ahụ ONYENWE ANYI kwere nna nna gi ha na nkwa.

² Chetakwa otu ONYENWE ANYI bu Chineke gi si duo gi n'ime ozara iri afọ anọ ndi a niile. O wedara mmuo gi ala, nwakwaa gi onwunwa

imata ihe di gi n'obi, ichoputa ma i ga-edebekwa iwu ya.

³ E, o wedatara mmuo gi ala mgbe o mere ka ihe oriri ko gi, mgbe o mere ka i rie manà, nri ahụ gi na nna gi na-amaghị ihe o bu. O mere nke a igosi gi na izi gi na o bughị naanị achicha ka mmadu ga-eji di ndu, kama o bu n'okwu niile nke si n'onu ONYENWE ANYI puta.

⁴ Iri afo ano ndi a niile, uwe gi akaghị nka, ukwu gi azakwaghị aza.

⁵ N'ihì ya, mata nke a n'obi gi, na dika nna si adọ nwa ya aka na nti, otu a ka ONYENWE ANYI bu Chineke gi si adọ gi aka na nti.

⁶ Debe iwu ONYENWE ANYI Chineke gi. Na-ejeharị ije n'uzo ya, ma na-atukwa ya egwu.

⁷ N'ihì na ONYENWE ANYI Chineke gi na-ewebata gi n'ala mara mma, bu ala nwere iyi, na odo mmiri, ala nwere mmiri nke si n'ime ya na-asoputa asoghari n'ugwu na ndagwurugwu,

⁸ o bu ala na-epu oka wiiti na oka balì, na osisi vaini, na osisi fig, na osisi pomegranet, na mmanu oliv, na mmanu anu.

⁹ O bukwa ala juputara n'ihe oriri, ebe a na-agaghì enwe uko nri. O bu ala ebe igwe juputara n'ime ya di ka ha bu nkume, ala ebe oia juputakwara n'ugwu ya niile.

¹⁰ Mgbe i riri rijuo afo, too ONYENWE ANYI Chineke gi n'ihì ala mara mma nke o nyere gi.

¹¹ Ma lezie anya ka i ghara ichefu ONYENWE ANYI Chineke gi, na-edebeghi iwu ya niile, na ikpe ya niile, na ukpuru ya niile, nke m na-enye gi taa.

12 Ka ọ ghara ị bụ, mgbe i riri rijuru afọ, mgbe i wuuru onwe gị ezi ụlọ dị mma birikwa n’ime ha,

13 mgbe igwe ehi na igwe aturu gị mubara, mgbe olocha na oloedu gị mubara, na mgbe ihe niile i nwere mubara.

14 Kpachara anya hu na nganga abanyeghi gị n’obi, ime ka i chefuo ONYENWE ANYI Chineke gị onye mere ka ị site n’Ijpt, sitekwa n’ala ibu onu putu.

15 Onye duuru gị n’ime ozara ukwu ahụ di egwu, ebe agwo ojo na akpi juputara, ebe na-ekpo oku, nke mmiri na-adighi. O sitere na nkume nye gị mmiri onunu.

16 O ji manà nyejuo gị afọ n’ozara, manà ahụ nna gị ha na-amaghi ihe o bu na mbu. O mere ya n’ihi iweda mmuo gị ala, na inwale gị, ka ihe si otu a gaara gị nke oma.

17 I nwere ike kwuo si, “O bu site n’ike aka m ka m ji baa uba.”

18 Ma cheta ONYENWE ANYI Chineke gị, n’ihi na o bu ya onwe ya na-enye gị ike i ji akpata akụ, ime ka ogbugba ndu ya guzosie ike, bu nke o nuru nna nna gị ha n’iyi, dika o di taa.

19 Ma o buru na i chefuo ONYENWE ANYI bu Chineke gị, gbasoo chi ndi ozo, fee ha ofufe ma kpookwa isiala nye ha, ana m agba ama megide gị taa na ị ghaghi ịla n’iyi.

20 O buru na unu egeghi nti n’olu ONYENWE ANYI Chineke unu, ime ihe o choro, o ga-ala unu n’iyi, dika o si bibie mba ndi a niile di iche iche o na-ebibi n’ihi unu.

9

Ọ bughị n'ihì ezi omume Izrel

¹ Nuru, Izrel! Taa ka ị na-aga ịgafe osimiri Jodan ịbanye ka inweta ala mba ndị dị ukwu na ndị dị ike karịa gị, inweta obodo ndị dị ukwu nke nwere mgbidi ha dị elu ruo n'eluigwe.

² Ndị bi n'ime ha bụ ndị Anak, ndị gbara dimkpa, too ogologo nke ukwu. Ị maara banyere ha. Ị nụkwaala ka e kwuru sị, "Onye puru iguzo onwe ya n'ihu ụmụ Anak?"

³ Ma mata taa na ONYENWE ANYỊ Chineke gị bụ onye na-aga n'ihu gị dika oku na-erepịa erepịa. Ọ ga-ala ha n'iyi. Ọ bụkwa ya ga-eme ka unu lụgbuo ha, chụpụ ha, bibiekwa ha ngwangwa dika ONYENWE ANYỊ kwere gị na nkwa.

⁴ Mgbe ONYENWE ANYỊ Chineke gị sitere n'ihu gị chụpụ ha, asịla onwe gị, "ONYENWE ANYỊ akpobatala m n'ebe a, ka m nweta ala a n'ihì ezi omume m." Mba, ọ bụ naanị n'ihì ajọ omume nke mba ndị a bi n'ala ahụ ka ONYENWE ANYỊ ji esite n'ihu gị chụpụ ha.

⁵ Ọ bughị n'ihì ezi omume gị, maọbụ izi ezi nke obi gị ka ị ga-eji nweta ala ahụ, kama ọ bụ n'ihì ajọ omume nke mba ndị a bi n'ime ya ka ONYENWE ANYỊ Chineke gị ga-eji achụpụ ha site n'ihu gị. Ọ na-emekwa ya n'ihì imezu nkwa ahụ o kwere nna nna gị ha bụ Ebrahim, Aizik, na Jekob.

⁶ Ya mere, ghọta ya nke oma na ONYENWE ANYỊ Chineke gị anaghị enye gị ezi ala a ka inweta ya n'ihì ezi omume gị, n'ihì na unu bụ ndị isiike.

Nwa ehi ọlaedo

7 Chetakwa nke a ma echefukwala otu i si kpasuo ONYENWE ANYI Chineke gi iwe, mgbe mgbe, n'ime ozara. Site n'ubochi i hapuru Ijpt tutu ruo taa, ka i na-enupu isi n'ebe ONYENWE ANYI no.

8 Unu kpasuru ONYENWE ANYI iwe n'ugwu Horeb, ya mere o jiri were iwe laa unu n'iyi.

9 Mgbe m rigooro n'elu ugwu ahụ inata mbadamba nkume ndi ahụ bu mbadamba nkume ogbugba ndu di n'etiti ONYENWE ANYI na unu, anoro m n'elu ugwu ahụ iri ubochi ano, ehie na abali, o dighi nri m riri, o dighikwa mmiri m nuru.

10 ONYENWE ANYI nyere m mbadamba nkume abuo ndi ahụ, nke eji mkpisiaka Chineke dee. Edekwasiri n'elu ha iwu niile nke ONYENWE ANYI gwara unu n'ugwu ahụ site n'etiti oku, n'ubochi mkpokota ahụ.

11 Mgbe iri abali ano gwuru ONYENWE ANYI nyere m mbadamba nkume abuo ndi ahụ, bu mbadamba nkume ogbugba ndu.

12 Mgbe ahụ ka ONYENWE ANYI gwara m si m, "Ridata osiso, n'ih na ndi gi, ndi i si n'Ijpt duputa, emerula onwe ha, ha emeela ngwangwa iwezuga onwe ha site n'iwu m nyere ha. Ha emeela onwe ha nwa ehi a kpuru akpu, ka o buru chi ha."

13 ONYENWE ANYI gwara m si, "Ahula m na ndi a bu ndi isiike n'ezie.

14 Hapu m, ka m kpochapu ma hichapukwa aha ha site n'okpuru eluigwe. Aga m emekwa gi ka i ghoo mba di ike karia, dikwa otutu n'onuogugu karia ha."

15 Ya mere, atugharịrị m malite isi n'ugwu ahụ na-enwu oku rịdata, ejikwa m mbadamba nkume abụọ nke ogbugba ndụ ahụ n'aka m.

16 Mgbe m lepuru anya, ahuru m na unu emeela mmehie megide ONYENWE ANYI Chineke unu. Unu akpuolara onwe unu arusi n'udi nwa ehi. Unu esitela n'igbaso iwu ONYENWE ANYI wezuga onwe unu osiso.

17 Mgbe ahụ, ewere m mbadamba nkume abụọ ahụ, tupu ha site n'aka m abụọ, kurie ha n'ihu unu.

18 Mgbe ahụ, adara m n'ala ozo n'ihu ONYENWE ANYI. Iri ubochi anọ, ehie na abali, erighi m nri maobu nuo ihe onunu obula, n'ihu mmehie niile unu mere. Unu mere ihe ojobo n'anya ONYENWE ANYI si otu a kpasuo ya iwe nke ukwu.

19 Aturu m egwu iwe na onuma nke ONYENWE ANYI, n'ihu na iwe ya di ukwu megide unu ruo na ikpochapu unu. Ma n'oge ahụ, ONYENWE ANYI gere nti n'aririo m.

20 N'oge ahụ, Eron n'onwe ya, noro n'oke nsogbu, n'ihu na ONYENWE ANYI were iwe megide ya, choo ibibi ya, ma arioro m ONYENWE ANYI aririo n'ihu ya.

21 Mgbe ahụ, eweere m ngwa oru mmehie unu, ya bu nwa ehi ahụ unu kpuru, kpo ya oku, tipa ya, gwerie ya nke oma dika ntu, wunye ntu ya n'ime mmiri nke si n'ugwu na-asoputa.

22 Ozokwa, unu kpasuru ONYENWE ANYI iwe na Tabera, na Masa, o buladi na Kibrot Hataava.

23 Mgbe ONYENWE ANYI si na Kadesh Banea zipu unu o si unu, "Gaanu nweta ala ahụ m nyere unu." Ma unu nupuru isi n'iwu ONYENWE ANYI

Chineke unu nyere unu. Unu ekwenyeghi maobu rubere ya isi.

²⁴ Site n'ubochi m maara ndi unu bu, o dibeghi mgbe unu na-enupughi isi n'ebe ONYENWE ANYI no.

²⁵ O bu ya mere m jiri daa n'ala n'ihu ONYENWE ANYI iri ubochi ano, ehie na abali, n'ihu na ONYENWE ANYI kwuru na o ga-ala unu n'iyi.

²⁶ Ekpere m ekpere n'oge ahụ nye ONYENWE ANYI si ya, "Onye kachasi ihe niile elu, bu ONYENWE ANYI biko, alala ndi gi n'iyi, n'ihu na ha bu ihe nketa gi, burukwa ndi i ji ike aka gi na ebube gi gbaputa site n'Ijpt.

²⁷ Elekwasila nnupu isi ha na isiike ha anya, kama, cheta nkwa gi, nke i kwere ndi ohu gi, Ebrahim, Aizik, na Jekob. Biko, agunyela ndu ojoo ha, na mmehie ha megide ha.

²⁸ Ma o bughu otu a, ndi obodo ahụ nke i si na ya kpoputa anyi ga-asị, 'O bu n'ihu na ONYENWE ANYI apughu inye ha ala o kwere ha na nkwa ka o ji laa ha n'iyi. N'ihu na o kporo ha asị, ka o ji kpo bata ha n'ime ozara mee ka ha nwuo n'ebe ahụ.'

²⁹ Ma ha bu ndi gi, ha bukwa ihe nketa gi. Ha bu ndi i sitere n'ike gi di egwu na ike nke aka gi kpoputa site n'Ijpt."

10

Mbadamba nkume abuo ozo

¹ N'oge ahụ, ONYENWE ANYI gwara m, si, "Waputa mbadamba nkume abuo dika nke mbu,

were ha b̄iakwute m n'elu ugwu. Ọzọ, wuokwara onwe ḡi igbe osisi.

² Aga m edekwasị n'elu mbadamba nkume ndị a, okwu niile nke d̄i n'elu mbadamba nkume ndị mbụ, b̄u nke ị tupiasiri. Ị ga-etinyekwa ha n'ime igbe ahụ."

³ Ya mere, eji m osisi akashia kwaa igbe ahụ. A waputakwara m mbadamba nkume abụọ yiri ndị nke mbụ, were ha rigoro ugwu ahụ.

⁴ ONYENWE ANYỊ dere n'elu mbadamba nkume ahụ ihe ndị ahụ o dere na mbụ, b̄u iwu iri ndị ahụ o gwara unu n'elu ugwu site n'ime ọkụ, n'ubochi mkpokota ahụ. ONYENWE ANYỊ nyekwara m ha.

⁵ Mgbe m si n'ugwu ahụ rịdata, etinyere m mbadamba nkume abụọ ahụ n'ime igbe ahụ m kwara, d̄ika ONYENWE ANYỊ nyere m n'iwu. Ha d̄ikwa n'ebe ahụ ruo taa.

⁶ (Ụmụ Izrel gara ije site n'olulu mmiri nke Bene Jaakan garuo Mosera, n'ebe ahụ ka Erọn nọ nwụọ, e lie ya n'ebe ahụ. Elieza, b̄u ọkpara ya nọchiri ọnọdụ ya d̄ika onye nchụaja.

⁷ Site n'ebe ahụ, ha gagidere ije ruo Gudgoda, sitekwa na ya ruo Jotbata, ala nke iyi na-asọ asọ juru n'ime ya.

⁸ N'oge ahụ, ONYENWE ANYỊ kewaputara ebo Livayi ibu igbe ogbugba ndụ ONYENWE ANYỊ, na iguzo n'ihu ONYENWE ANYỊ ijere ya ozi na ikwuputa ngozi n'aha ya, d̄ika ha si eme ruo taa.

⁹ Ọ b̄u nke a mere ndị Livayi enweghị oke maobu ihe nketa n'etiti ndị Izrel ibe ha; ONYENWE ANYỊ b̄u ihe nketa ha, d̄ika ONYENWE ANYỊ Chineke unu gwara ha.)

10 Ugbu a, anọọla m n'elu ugwu ahụ iri ụbọchị anọ, ehizie na abali, dika m mere n'oge mbu, ONYENWE ANYI gekwara m nti n'oge ugwu a. O bughị ochichọ ONYENWE ANYI ibibi unu.

11 ONYENWE ANYI gwara m, "Bilie, gaa ka i duru ndi a gaa na njem ha, ka ha banye, ma nwetakwa ala ahụ nke m kwere nna nna ha na nkwa inye ha."

Sọpuru ONYENWE ANYI

12 Ugbu a, Izrel, gini ka ONYENWE ANYI Chineke gi na-ana n'aka gi ma o bughị ka i tuọ egwu ONYENWE ANYI bu Chineke gi, jee ije na nrube isi nye ya, ihu ya n'anya, na iwere obi gi niile na mmuo gi niile fee ya ofufe,

13 na ilezi anya debezuu iwu na ukpuru ONYENWE ANYI, ndi m na-enye gi taa, n'ihu odimma gi.

14 Uwa na eluigwe na ebe niile kachasi elu nke eluigwe, na ihe niile di n'ime ha, bu nke ONYENWE ANYI Chineke gi.

15 Ma ONYENWE ANYI nwere mmasi n'ahu nna nna unu ha, hukwa ha n'anya, o horo unu, na naani umu ha niile, site n'etiti mba niile dika o di taa.

16 N'ihu nke a, biekwanu obi unu ugwu, kwusikwanu ibi ndu nke isiike.

17 N'ihu na ONYENWE ANYI, bu Chineke unu bu Chineke kachasi chi niile, burukwa Onyenwe kachasi ndi nwenu niile. Chineke ukwu ahụ, onye di ike dikwa egwu, onye na-adighi ele mmadu anya n'ihu, o nakwaghị eri ngari.

18 Ọ na-alurụ ndị na-enweghị nna, na ụmụ nwanị na-enweghị di ọgụ. Ọ na-ahụ ndị ọbia n'anya, na-enyekwa ha nri na uwe.

19 Ya mere, unu onwe unu kwa, hụnụ ndị ọbia n'anya, n'ihị na unu onwe unu bururị ndị ọbia n'ala Ijipt.

20 Tụọ ONYENWE ANYỊ Chineke gị egwu, feekwa ya ofufe. Ya ka ị ga-arapara n'ahụ,* ọ bukwa naanị n'aha ya ka ị ga-anụ iyi.

21 Ọ bụ ya bụ onye ị ga-eto otuto, ọ bụ ya bụ Chineke gị, onye rurụ gị ọrụ ndị ahụ dī oke egwu na ebube, nke gị onwe gị ji anya gị hụ.

22 Nna nna unu ndị gara n'Ijipt dī naanị iri mmadụ asaa, ma ugbo a, ONYENWE ANYỊ Chineke gị emeela ka imụbaa dika kpakpando nke mbara igwe.

11

Ihụ ONYENWE ANYỊ n'anya na irubere ya isi

1 Hụ ONYENWE ANYỊ bụ Chineke gị n'anya, na-edebekwa ikpe ya na ụkpurụ ya na ihe niile o nyere n'iwu.

2 Chetanụ taa na ọ bughị ụmụ unu, kama ọ bụ unu onwe unu jiri anya unu hụ idọ aka na ntị ONYENWE ANYỊ Chineke unu. Ọ bụ unu hụrụ idị ukwu ya, idị ike ya, irusị ọrụ ike nke ike ya,

3 ihe iribama ya niile na ihe niile o mere n'Ijipt, otu o si megide Fero eze Ijipt na ndị ala Ijipt niile.

4 Unu hụrụ ihe o mere ndị agha Ijipt na inyinya ha, na ụgbọ agha ha. Otu o si mee ka ha laa n'iyi n'ime Osimiri Uhie, mgbe ha na-achụ unu

* **10:20** Ya ka ị ga-ejidesi aka ike

osọ, na otu ONYENWE ANYỊ si wetara ha ịla n'iyi ebighị ebi.

⁵ Ọ bughị ụmụ unu hụrụ ihe o meere unu n'oge ahụ niile unu nọ n'ozara tutu unu erute n'ebe a,

⁶ na ihe o mere Datan na Abiram, ụmụ Eliab, ndị si n'ebo Ruben, otu ala si meghee ọnyụ ya loda ha, ha na ezinaulọ ha, ulọ ikwu ha na ihe ọbụla nke dị ndụ ha nwere n'etiti Izrel niile.

⁷ Ma ọ bụ anya unu hụrụ oke ihe ịtụnanya ndị a niile ONYENWE ANYỊ mere.

⁸ Lezienụ anya debe iwu ndị a m na-enye unu taa, ka unu nwee ike, baa bichikwaa ala ahụ unu na-agafe Jōdan inweta,

⁹ ka unu bie ogologo ndụ n'ime ala ahụ ONYENWE ANYỊ n'urụ n'iyi inye nna nna unu ha, na ụmụ ụmụ ha, ala mmiri ara ehi na mmanụ ańụ na-eru na ya.

¹⁰ N'ihia na ala a unu na-aga ịbanye n'ime ya inweta adighị ka ala Ijpt, ebe unu si pụta, ebe ị na-agma mkpuru gi, were ukwu tųwara mmiri ụzọ,* dika a na-eme n'ubi akwukwọ nri.

¹¹ Ma ala unu na-agafe Jōdan inweta bụ ala nwere ugwu na ndagwurugwu, nke na-ńụ mmiri ozuzo si n'eluigwe.

¹² Ọ bụ ala nke ONYENWE ANYỊ Chineke unu n'onwe ya na-elekọta! Site n'ụbọchị ruo n'ụbọchị, sitekwa na mbido afọ ruo n'ogwugwu afọ, anya ya adighị apụ na ya.

¹³ Ya mere, ọ bụrụ na unu ga-eji ntụkwasi obi rube isi n'iwu ya niile, nke m na-enye unu taa, ọ bụrụkwa na unu ga-eji obi unu niile na mmụọ

* **11:10** Nke a bụ n'ala ebe ihe ọkụkụ na-adighị eto ma a gbaghị ya mmiri.

unu niile hụ ONYENWE ANYỊ Chineke unu n'anya, ọ burụkwa na unu ga-eфе ya ofufe,

¹⁴ Ọ ga na-ezite mmiri ozuzo n'oge ya, mmiri ozuzo nke mbụ na nke ikpeazụ, nke ga-eme ka ọka unu mịa mkpuru hiri nne, ka unu nwee ọtutu vaini, nweekwa mmanụ oliv.

¹⁵ Ọ ga-eme ka anụ ụlọ gi nwee ahịhia ha ga-ata, gi onwe gi ga-enwekwa ihe oriri di ukwu. Afọ ga-ejukwa gi n'ihe i nwere.

¹⁶ Ma lezienụ anya, ka ahapụ irafu obi unu mee ka unu wezuga onwe unu, bido ife chi ndi ozo ofufe, kpookwa isiala nye ha.

¹⁷ Mgbe ahụ, iwe ONYENWE ANYỊ ga-adị oku n'ebe unu nọ, ọ ga-agbachị eluigwe, mmiri agaghị ezo, ala agaghị epuputakwa ihe ubi, unu ga-alakwa n'iyi n'otu ntabi anya, n'ezi ala ahụ ONYENWE ANYỊ na-enye unu.

¹⁸ Meenụ ka okwu m ndi a digide n'obi unu na n'ime mmuọ unu. Keenụ ha dika ihe iribama n'elu aka unu, kekwasikwa ha dika ihe ncheta n'egedege ihu unu.

¹⁹ Kuzierenụ ha umu unu, na-ekwu ihe banyere ha mgbe i na-anodu n'ulo gi, na mgbe i na-aga n'okporozo, mgbe i na-edina ala na mgbe i si n'ihe ndina bilie.

²⁰ Dee ha n'elu ibo onu ulo gi na nke onu uzo ama gi.

²¹ Ka ubochi ndu unu na nke umu unu di ogologo n'ala ahụ unu na-aga ibi n'ime ya, nke ONYENWE ANYỊ kwere nna unu na nkwa. Dika ogologo ubochi niile ha nke eluigwe di n'elu, uwa dikwa n'okpuru ya.

22 Ọ bụrụ na unu elezie anya debe iwu niile m na-enye unu taa, na-ahụkwa ONYENWE ANYỊ Chineke unu n'anya, na-eso ụzọ ya, na-adaberekwa na ya,

23 ONYENWE ANYỊ ga-achụpụ mba niile bi n'ala ahụ unu na-aga inweta, unu ga-anapụkwa ha ala ahụ, ọ bụladị na ha buru ibu, siekwa ike karịa unu.

24 Ebe ọbụla unu zonyere ụkwụ unu n'ala ahụ aghọla nke unu, site na ndịda Negeb ruo Lebanon, sitekwa n'Osimiri Yufretis ruo Osimiri Mediterenja. Ha ga-abụ nke unu.

25 Ọ dighị onye ọbụla puru imegide unu n'ihu na ONYENWE ANYỊ Chineke unu ga-emenye ha egwu na ụjọ n'afọ n'ụzọ ọbụla unu na-aga, dika o kwere na nkwa.

26 Lee, taa, ana m eche n'ihu unu ngozi ONYENWE ANYỊ na ọbụbụ ọnụ.

27 Ngozi ga-adiri unu ma ọ bụrụ na unu edebe iwu ONYENWE ANYỊ Chineke unu, nke m na-enye unu taa.

28 Nkocha ahụ ga-adị ma ọ bụrụ na unu ajụ irube isi nye iwu niile nke ONYENWE ANYỊ, bụ Chineke unu, wezuga onwe unu n'ụzọ ahụ nke m nyere unu n'iwu taa site n'igbaso chi ndi ọzọ, nke unu na-amaghị.

29 Mgbe ONYENWE ANYỊ Chineke unu mere ka unu nweta ala ahụ, a ga-esite n'elu ugwu Gerizim kwuputa ngozi ga-adiri unu, a ga-esitekwa n'elu ugwu Ebal kwuputa ọbụbụ ọnụ ga-adakwasị unu.

30 Gerizim na Ebal bụ ugwu di n'ofe Jodan, n'akukụ okporouzo di n'odiida anyanwu. Ọ di

nso n'ebe osisi ukwu ndi ahụ toro na More, n'ala ndi Kenan ahụ bi n'Araba, n'akụkụ Gilgal.

³¹ N'ihì na unu na-aga ìgafe osimiri Jòdan, ìbanye nweta ala ahụ ONYENWE ANYÌ Chineke unu na-enye unu. Mgbe unu nwetara ya biri n'ime ya,

³² hụnụ na unu rubere isi debe iwu niile na ụkpụrụ niile m na-eche n'ihu unu taa.

12

Ebe a ga-anọ fee Onyenwe anyị

¹ Ndi a bu iwu na ụkpụrụ niile unu na-aghaghị idebe ogologo ụbọchị niile unu ga-ebi n'ala ahụ, ONYENWE ANYÌ Chineke nna unu ha nyere unu, dika ihe nweta.

² Tikpọọnụ ebe niile nke di n'elu ugwu niile di elu na n'elu ugwu niile di nta, nakwa n'okpuru osisi mgbasa ọbụla, bu ebe mba niile unu na-anapụ ala ha fere chi niile ha ofufe.

³ Kwatuokwanụ ebe ichu aja ha niile, tijisie ogidi nsọ ha niile, kpọkwa osisi Ashera ha oku, gbutukwaanụ arụsị niile a apiri api nke chi niile ha. Kpochapụkwanụ aha ha niile site n'ebe niile ahụ.

⁴ Unu agaghị efe ONYENWE ANYÌ Chineke unu ofufe dika ndi ahụ na-efe arụsị na-eme.

⁵ Kama unu chọputa ebe ahụ ONYENWE ANYÌ Chineke unu ga-ahọputa, site n'etiti ebo Izrel niile, ebe o ga-akpọkwasi aha ya. N'ebe ahụ ka unu ga-abiakwute ya.

⁶ O bukwa n'ebe ahụ ka unu ga-ewetara ONYENWE ANYÌ aja nsure oku unu, na aja ndi ozo niile, na otu ụzọ n'ụzọ iri unu, na onyinye

pụrụ iche unu, bụ onyinye unu kwere nkwa inye, na onyinye afo ofufu unu, na onyinye umu mbu igwe ehi, na igwe ewu na aturu unu.

⁷ Unu na ezinaulo unu ga-anokwa n'ebe ahụ, n'ihu ONYENWE ANYI Chineke unu, rie oriri unu. N'ihu ya kwa ka unu ga-anurikwa onu, n'ihu ihe niile ahụ unu setipuru aka unu ime, na n'ihu ngozi ONYENWE ANYI Chineke unu goziri unu.

⁸ Unu agaghi emekwa ihe masiri unu, dika unu si eme taa, n'ihu na onye obula na-eme ihe obula o chere na o ziri ezi n'anya ya,

⁹ n'ihu na iwu ndi a ebidobeghi idi ire, ebe o bu na unu abanyebeghi n'ebe izuika ahụ, na ihe nketa ahụ ONYENWE ANYI Chineke unu na-enye unu.

¹⁰ Kama, mgbe unu gafere osimiri Jordan, birikwa n'ala ahụ ONYENWE ANYI Chineke unu na-enye unu dika ihe nketa, mgbe ONYENWE ANYI nyere unu izuika, meekwa ka unu nwere onwe unu site n'ebe ndi iro unu no.

¹¹ Mgbe ahụ, unu ga-eweta ihe ndi ahụ niile m nyere unu n'iwu: aja nsure oku unu niile, na aja ndi ozo, na onyinye ahụ puru iche unu kwere nkwa inye, unu ga-eweta ya n'ebe ahụ ONYENWE ANYI Chineke unu hoputara ebe o kpokwasiri aha ya.

¹² Unu na umu unu ndi ikom, na umu unu ndi inyom, na ndi odibo nwoke na nwanyi niile unu, na ndi Livayi bi n'obodo unu, ndi na-enweghi ihe nketa nke aka ha, ga-anọ n'ebe ahụ nuri onu n'ihu ONYENWE ANYI Chineke unu.

¹³ I gaghị achu aja nsure oku gi n'ebe obula masiri gi,

14 Ọ bụ naanị n'ebe ahụ ONYENWE ANYỊ ga-ahọputa. Ọ ga-ahọputa otu ebe, n'ala otu ebo. Ọ bụ naanị n'ebe ahụ ka ị ga-esure aja unu niile, ọ bụkwa n'ebe ahụ ka ị ga-eweta onyinye gị niile.

15 Otu ọ dị, ị puru ino n'ebe obula gbuo anu ị ga-eri, dika ọ bụ ele maobu mgbada ugbo a. Rie anu mgbe obula ọ gurụ gị aguu, na-erikwa ya mgbe obula i nwetara ya, dika ngozi ONYENWE ANYỊ Chineke unu na-enye unu. Ma onye di ocha, ma onye na-adighi ocha nwere ike iso rie ya.

16 Naanị iwu di n'iri anu ndi a bu na ị gaghị eri obara ya, wusa obara ya n'ala, dika mmiri.

17 Ma o nweghi onyinye obula a na-enye ONYENWE ANYỊ i kwesiri ino n'ulo gi rie. I kwesighi ino n'ulo gi rie onyinye ndi a: onyinye otu uzo n'uzo iri nke oka na mmanya ohuru gi, na nke mmanu oliv, na umu mbu nke igwe ehi na igwe ewu na aturu gi, na ihe obula i kwere na nkwa, na onyinye afọ ofufu gi, na onyinye ndi ozo puru iche.

18 Kama unu ga-eri ha n'ihu ONYENWE ANYỊ bu Chineke unu, n'ebe ahụ ONYENWE ANYỊ Chineke unu ga-ahoputa, gi onwe gi, na umu gi ndi nwoke na umu gi ndi nwanyi, na ndi odibo nwoke na nwanyi niile unu, na ndi Livayi si n'obodo unu niile, unu ga-anurikwa onu n'ihu ONYENWE ANYỊ bu Chineke unu, n'ihe niile aka gi rupertara.

19 Echefukwala ndi Livayi, gi na ha ga na-enweko ihe ndi a niile, ogologo ubochi niile i biri n'ala ahụ.

20 Mgbe ONYENWE ANYỊ, bu Chineke gi mere ka oke ala gi saa mbara, dika o kwere gi na nkwa, i

nwee oke agụụ maka iri anụ na-asị, “Achorọ m iri anụ,” mgbe ahụ, i nwere ike rie anụ dika i si choọ.

²¹ O buru n’ebe ahụ ONYENWE ANYỊ Chineke gi kpokwasiri aha ya di gi anya site n’ebe i no, i nwere ike gbuo anu ulo site n’igwe ehi maobu ewu na aturu nke ONYENWE ANYỊ nyere gi, dika m si nye gi n’iwu. Gbuo ha n’obodo ebe i bi, riekwa ha otu i chorọ.

²² Rie ha dika i ga-esi rie ele maobu mgbada. Onye obula n’ime unu nwere ike rie ya, ma onye di ocha ma onye na-adighi ocha.

²³ Ma lezie anya hu na i righi obara, n’ihi na ndu di n’obara. I gaghị erikota anu obula na ndu ya.

²⁴ Erila obara, wusa ya n’ala dika mmiri.

²⁵ Erila ya, ka ihe si otu a gaara gi na umu umu gi nke oma, n’ihi na i na-eme ihe ziri ezi n’anya ONYENWE ANYỊ.

²⁶ Ma were ihe ndi ahụ niile i doro nsọ, ya na ihe obula i kwere ONYENWE ANYỊ na nkwa gaa n’ebe ahụ ONYENWE ANYỊ ga-ahoputa.

²⁷ Chuọ aja nsure oku n’elu ebe ichu aja ONYENWE ANYỊ Chineke gi, ma anu na obara. A ghaghị iwusa obara anu ahụ e ji chuọ aja n’akuku ebe nchujaja nke ONYENWE ANYỊ Chineke gi. Ma i nwere ike rie anu ahụ e ji chuọ aja.

²⁸ Lezie anya, debe iwu ndi a niile m na-enye gi. O buru na i mee ya, ihe ga-agara gi na umu gi nke oma, n’ihi na o bu ihe di mma n’anya ONYENWE ANYỊ Chineke gi, na ihe ziri ezi ka i ga na-eme.

²⁹ ONYENWE ANYỊ Chineke gi ga-ala mba niile bi

n'ala ahụ ị na-aga ibuso agha n'iyi. Ma mgbe i si n'ala ahụ chụpụ ha, ị ga-ebichi n'ala ha.

³⁰ Mgbe ị lachara ha n'iyi, lezie anya ka ị ghara ịma n'onye, site n'iju ajuju ka ijuputa otu ha si efe chi ha, na-asị, “Mba ndị a o si ańaa na-efe chi ha ofufe? Anyị ga-emekwa otu a.”

³¹ Efekwala ONYENWE ANYỊ bụ Chineke gi dika ha si efe chi ha, n'ih i na mgbe ha na-efe chi ha ofufe, ha na-eme ihe aru di iche iche nke ONYENWE ANYI kporo asi. O buladi umu ha ndi ikom na ndi inyom ka ha na-esure n'oku nye chi ha di iche iche dika aja.

³² Lezienu anya hu na unu na-eme ihe niile bu nke m nyere unu n'iwu. Unu etinyela ihe n'ime ya maobu wepukwa ihe site na ya.

13

*Ikpere chi ndi ozọ**

¹ O buru na onye amuma, maobu onye na-akowa nro aputa n'etiti gi kwee nkwa na ihe iribama maobu ihe di ebube na-aga ime,

² o burukwa na ihe iribama ahụ maobu ihe ebube ahụ e kwuru maka ya emezuo, emesia onye amuma ahụ na-asị, “Ka anyi gbaso chi ndi ozọ di iche, ka anyi feekwa ha,” bu chi ndi i na-amaghi,

³ egela okwu onye amuma maobu oro nro ahụ nti. N'ih i na ONYENWE ANYI bụ Chineke unu na-ele unu ule imata ma unu jikwa obi unu, na uche unu hu ya n'anya.

* 13: Maobu, ikpere arusi

4 O bu ONYENWE ANYI bu Chineke unu ka unu ga-eso, naani ya ka unu ga-atu egwu. Debenu iwu ya niile na-erubekwara ya isi, na-ejere ya ozi, jidesiekwa ya ike.

5 A ga-egbu onye amuma ahụ maobu onye orọ nrọ ahụ nke choro iduhie unu, n'ihia na o choro iweta nnupu isi megide ONYENWE ANYI bu Chineke unu, onye kporotara unu site n'ala Ijipt, onye gbaputara unu site n'onodu ibu ndi ohu. Ihe o choro ime bu iduhie gi, ka i ghara ibi udi ndu ahụ ONYENWE ANYI Chineke gi choro ka i bie. Onwu ya ga-eme ka i wezuga ihe ojoo site n'etiti gi.

6 O buru na ezi enyi gi maobu nwanne gi nwoke maobu nwa gi nwoke maobu nwunye gi i huru n'anya ejiri aghughu gwa gi okwu si gi, "Bia ka anyi gaa fee chi ndi ozọ ofufe" (bu chi ndi i na-amaghi maobu nke nna gi ha na-amaghi,

7 chi nke ndi ala ahụ gbara unu gburugburu, ma ha bu ndi bi gi nso ma ha bu ndi bi n'ebe di anya, site n'otu nsotu nke ala ahụ ruo nsotu nke ozọ),

8 ekwenyekwala maobu naa nti n'ihe o na-ekwu. Enwekwala obi ebere n'ebe o no, ekpuchikwala atumatu ojoo ya niile.

9 I ghaghi igbu ha. Buru uzọ setipu aka gi tuo ya nkume, ka ndi ozọ soro gi tugbuo ya.

10 Jiri nkume tugbuo ya, n'ihia na o choro ime ka i site n'iso ONYENWE ANYI Chineke, wezuga onwe gi, ka i puo, ma chigharia site n'iso ya, bu ONYENWE ANYI, onye mere ka i site n'ala Ijipt puta, ala ebe i no n'ime ya dika ohu.

11 Izrel niile ga-anukwa banyere ihe ojoo o

mere, ha ga-atụkwa ihe ojọọ dị otu a egwu, ọ dīkwaghị onye ọbụla n'etiti gị ga-achọkwa ime ihe ojọọ dị otu ahụ.

¹² Mgbe i bi n'obodo ndị ahụ ONYENWE ANYỊ Chineke gị na-enye gị, ọ buru na akuko esite n'otu obodo ndị a ruo gị ntị si,

¹³ na ufodu ndị mmadu jogburu onwe ha eduhiela ndị obodo ha, na-asi, "Ka anyị gaa fee chi ndị ozo ofufe" (bu chi ndị i na-amaghị na mbu),

¹⁴ tupu i mee ihe ọbụla, i ga-eburu uzọ juo ase, juputa nke oma, ma nyochaputa ma okwu ahụ ọ bu eziokwu. O buru na ọ bu eziokwu na-achoputakwara n'ihe aru di otu a mere n'etiti unu,

¹⁵ i ghaghị ibuso obodo ahụ agha jiri mma agha gbuo ndị mmadu niile bi n'ime obodo ahụ. I ghaghị ibibi ya kpamkpam, ma ndị mmadu ma anu ulo ha.

¹⁶ Ihe nkwata niile i si n'obodo ahụ kwata ka i ga-ekpokota n'otu ebe, n'ama di n'etiti obodo ahụ. A ga-akpokwa ha niile oku, gbaakwa obodo ahụ niile oku, dika aja nsure oku nye ONYENWE ANYI bu Chineke unu. Ruo mgbe ebighi ebi, obodo ahụ ga-abu mkpomkpo ebe, a gaghị ewugharịkwa ya ozo.

¹⁷ O dighi ihe ndi ahụ e debere nye mbibi nke e kwesiri ihu n'aka gi. Nke a ga-emekwa ka iwe oku ONYENWE ANYI dajuo, ka o gosikwa gi obi ebere. O ga-enwekwa omiiko n'ahu gi, meekwa ka i baa uba n'onuogugu, dika o ji ihu iyi kwee nna nna gi ha na nkwa.

¹⁸ ONYENWE ANYI Chineke gi ga-eme ihe ndi a

ma ọ bụrụ na ị na-erubere ya isi, na-edebezukwa iwu ya niile, nke m na-enye ị taa, ma na-eme ihe ziri ezi n'anya ONYENWE ANYỊ Chineke ị.

14

Nri kwesiri oriri na ndị na-ekwesighi

¹ Unu onwe unu bụ ụmụ ONYENWE ANYỊ Chineke unu, ya mere unu egbula onwe unu mma, maọbụ kpuchapụ agịrị isi ị nso nso egedege ihu unu n'ihị onye nwurụ anwụ.*

² N'ihị na onye ị nsọ ka ị bụ nye ONYENWE ANYỊ Chineke ị. Ọ bụkwa ị ka ONYENWE ANYỊ hōrō site na ndị niile nọ n'elu ụwa, ị bụ ihe oke ọnụahịa nye ya.

³ Erila ihe ọbụla m kwuru na ọ bụ ihe ruru aru.

⁴ Ndi a bụ anumanu unu ga-eri: ehi, aturu, na ewu,

⁵ na ele nta, na mgbada, na aturu ọhia, na ewu ọhia, ele ukwu, na anigo bi n'elu ugwu.

⁶ Anumanu ọbụla ukwu ya wara njakpa, nke na-ataghari onu ka unu ga-eri.

⁷ Ma otu ọ di, n'etiti anu ndi ahụ na-ataghari nri maobu ndi ukwu ha wara njakpa, ndi a ka unu na-agaghị eri, inyinya kamel, na ewi maobu ewi nkume, na anu ndi ozọ yiri ha, ọ bụ ezie na ha na-ataghari onu, ma ha enweghi ukwu wara njakpa. Ha bụ ihe na-adighi ocha nye unu.

⁸ Ezi bụkwa anu na-adighi ocha; ọ bụ ezie na o nwere ukwu wara njakpa, ma ọ dighi ataghari

* **14:1** Ihe ndi a bụ usoro mmemme iru uju nke ndi na-eme omenaala. Lev 19:27-28

nri. Unu agaghị emetụla ozu ha aka maọbụ rie anụ ha.

⁹ N’ime ihe niile e kere eke, dị ndụ, biri na mmiri, unu nwere ike iri nke ọbụla nwere ntu na akpịrịkpa,

¹⁰ ma ihe ọbụla nke na-enweghị ntu na akpịrịkpa, unu erila ha, n’ihi na ha rụrụ arụ.

¹¹ Unu ga-eri nnụnụ ọbụla dị ọcha,

¹² ma unu agaghị eri ndị a: ugo, na udele, na udele ojii,

¹³ na ndagbụ, na ọgankwọ, na ndagbụ dị iche iche,

¹⁴ na ugołoma ọbụla dị iche iche,

¹⁵ na enyi nnụnụ, na egbe abalị, na nnụnụ oke osimiri, na egbe dị iche iche,

¹⁶ na okwukwu nta, na okwukwu ukwu, na okwukwu nwere mpi,

¹⁷ na okwolo na udele, na komorant,

¹⁸ na ụgbala, na utù dị iche iche, na nnụnụ ọdụ nta, na ụsụ.

¹⁹ Ụmụ ahụhụ niile na-efe efe rụrụ arụ nye unu, unu erila ha,

²⁰ Ma unu nwere ike iri ụmụ ahụhụ ndị ahụ nwere nku, ndị dị ọcha.

²¹ Unu erila anụ ọbụla nwurụ anwụ. Ma otu o si dị, onye ọbịa n’etiti unu nwere ike rie ya. I nwere ike inye ya, maọbụ resi ya onye ahụ, ma erila ya, n’ihi na onye dị nsọ nye ONYENWE ANYỊ Chineke gị ka ị bụ.

Esila nwa ewu maọbụ nwa atụrụ n’ime mmiri ara nne ya.

Onyinye otu ụzọ n’ụzọ iri

22 I ghaghị inye otu ụzọ n'ụzọ iri nke mkpuru ubi gi afọ niile.

23 I ga-erikwa mkpuru ndi a n'ihu ONYENWE ANYI, bu Chineke gi, n'ebe ahụ o ga-ahoputa ka o buru ebe obibi ya, i ga-anọ n'ebe ahụ rie otu ụzọ n'ụzọ iri nke oka gi, na mmanya vaini ohuru gi, na mmanu oliv gi, na nwa mbu nke igwe ehi gi, na igwe ewu na aturu gi. Ihe e ji eme nke a bu ka i muta itu egwu ONYENWE ANYI Chineke gi ubochi ndu gi niile.

24 O buru na ebe ONYENWE ANYI hoputara di anya, o burukwa na ONYENWE ANYI Chineke gi agoziela gi ruo na i pughi ibu otu ụzọ n'ụzọ iri gi gaa n'ebe ahụ (n'ih i na ebe ahụ ONYENWE ANYI hoputara di anya),

25 mgbe ahụ, gbanwee otu ụzọ n'ụzọ iri nata olocha, were olocha ahụ jee n'ebe ahụ ONYENWE ANYI Chineke gi hoputara.

26 Were olocha ahụ zuo ihe obula i chorọ: ehi, na aturu, na mmanya, maobu mmanya siri ike na-aba n'anya maobu ihe obula ozo nke i chorọ. Mgbe ahụ, gi na ezinaulo gi ga-eri nri n'ihu ONYENWE ANYI Chineke gi, nurikwa onu.

27 Echefukwala ime ka ndi Livayi soro gi rie ihe i kpatara, n'ih i na ha enweghi ihe nketa obula, maobu ihe ubi dika gi.

28 N'ogwugwu afọ ato obula, i ga-eweta otu ụzọ n'ụzọ iri nke ihe ubi gi, chikota ha n'ebe a ga-echebe ha n'obodo gi,

29 ka ndi Livayi, ndi na-enweghi ihe nketa n'etiti gi, na ndi obia, na ndi inyom di ha nwuru anwu, na umu mgbei niile no n'obodo gi, bia n'ebe ahụ were nri ha ga-eri, rijuokwa afọ.

N'ụzọ dị otu a, ONYENWE ANYỊ Chineke gị ga-agozi gị, gọziekwa ọrụ aka gị niile.

15

Afọ inwere onwe

¹ N'ogwugwu afọ asaa ọbụla, ị ga-akagbu ugwo niile mmadu ji gị.

² Otu a ka a ga-esi mee ya: Onye ọbụla e ji ugwo ga-akagbu ugwo niile onye Izrel ibe ya ji ya. Ọ gaghị elekwa anya na onye agbataobi ya maọbụ nwanna ya ga-akwu ya ugwo ahụ, n'ihi na oge a na-ekwusa mgbaghara ugwo ONYENWE ANYỊ eruola.

³ Mgbaghara a erughị n'ebe ndị ọbịa nọ,* ma ị ghaghị ikagbu ugwo ọbụla nwanna gị ji gị.

⁴ Otu ọ dị, o kwesighị ka ndị ogbenye dirị n'etiti gị, n'ihi n'ala ahụ ONYENWE ANYỊ Chineke gị na-enye gị ka inweta dika ihe nketa gị, ọ ga-agozi gị nke ukwu,

⁵ ma ọ bụrụ na i rube isi nye ONYENWE ANYỊ Chineke gị, ma lezie anya debe iwu ndị a niile m na-enye gị taa.

⁶ ONYENWE ANYỊ Chineke gị ga-agozi gị dika o kwere na nkwa. Ị ga-agbazinye otutu mba ego, ị gaghị anọ n'uko! Ị ga-achị otutu mba, ma ha agaghị achị gị.

⁷ Ma mgbe ị banyere n'ala ahụ ONYENWE ANYỊ Chineke unu na-enye gị, a sị na e nwee onye

* **15:3** Ndị ọbịa kwesiri ikwu ugwo a, n'ihi na ha adighi eso umu Izrel na-ahapu ala ha ka o zuo ike nye Onyenwe anyi, mgbe afọ asaa ruru. Ya mere, ha nwere ego ikwu ugwo ha ji. Lev 25:1-7

ogbenye n'etiti gi, nke bu onye Izrel ibe gi, i gaghị emechi obi gi maobu kechie aka gi megide ya,

⁸ i gaghị igbazinye ya ihe di ka o si choo.

⁹ Lezie anya ka i ghara inwe udi echiche ojuo a n'obi gi si, "Afo mgbaghara ugwo na-abia nso," n'ih i ya, i kechie obi gi ju ibinye nwanna gi no na mkpa ihe o choo. O buru na onye ah u no na mkpa akwaa akwa kpokuo ONYENWE ANYI, a ga-agu gi di ka onye ikpe mmehie mara.

¹⁰ I gaghị inye ha site n'afu ofufu, meekwa nke a na-enweghi obi ilu, mgbe ah u, n'ih i nke a, ONYENWE ANYI bu Chineke gi ga-agoz i gi n'oru gi niile nakwa ihe niile nke i tinyere aka na ya.

¹¹ A gaghị inwe ndi ogbenye n'etiti unu, o bu ya mere iwu a jiri di mkpa. Gbasapu aka n'ebe nwanna gi na n'ebe ndi ogbenye na ndi no na mkpa no.

Mmeso a na-emeso ndi ohu

¹² O buru na onye Hibru ibe gi, ndi nwoke maobu ndi nwanyi, eresi gi onwe ha, gbakwaara gi odibo afu isii, n'afu nke asaa, i gaghị ihapu ha ka ha nwere onwe ha.

¹³ Mgbe o hapuru ulu gi, ezipukwala ya n'aka efu!

¹⁴ I ga-esite n'igwe anu ulu gi, na n'ebe izocha oka gi, na n'ebe izocha vaini gi, nye ya onyinye puru ich e iji si ya laa n'udo. Nye ya onyinye a di ka ONYENWE ANYI Chineke gi si gozie gi.

¹⁵ Cheta na i buru ohu n'ala Ijpt ma ONYENWE ANYI bu Chineke gi gbaputara gi. O bu n'ih i ya ka m ji na-enye gi iwu a taa.

16 Ma ọ buru na ohu gi asi gi, “Achoghi m ihapu gi,” n’ihi na ọ huru gi na ndi ulo gi n’anya, hukwa na ihe na-agara gi na ya nke oma, mgbe gi na ya no.

17 Were agiga kpopuo nti† ya n’onu uzọ ulo gi. Ọ ga-abukwara gi ohu ogologo ndu ya niile. Otu aka ahụ kwa ka i ga-eme ohu gi nwanyi.

18 Enwela obi mwute mgbe obula i na-ahapu ohu gi ka o nwere onwe ya, n’ihi na i ga-echeta na ọ ruuru gi oru afọ isii, ihe i mefukwara erughi okara ihe i gaara eji goo ndi oru. ONYENWE ANYI Chineke gi ga-agozikwa gi n’ihe niile i na-eme.

Anu ulo e bu uzọ muo

19 Nwa oke ehi obula maobu nwa aturu obula maobu nwa ewu obula e bu uzọ muo n’ime igwe anu ulo gi ka i ga-edo nsọ nye ONYENWE ANYI Chineke gi, ejila nwa mbu nke ehi gi e buru uzọ muo aru oru ubi, akpachakwala aji nwa ewu maobu nwa aturu obula e buru uzọ muo di n’ime igwe ewu na aturu gi.

20 Gi na ezinaulo gi ga-eri anu ndi a n’ihu ONYENWE ANYI Chineke gi afọ obula n’ebe ọ hoputara.

21 Ma ọ buru na nwa anu obula e buru uzọ muo nwere nkwaru, dika ngwuro maobu isi maobu nkwaru obula nke joro njo, i gaghị eji ya achu aja nye ONYENWE ANYI Chineke gi.

22 Kama, ka ọ buru ihe oriri nye ezinaulo gi n’ime ulo gi. Onye obula, ma ndi di ocha ma onye ruuru aru n’oge ahụ ga-eri ya, dika onye obula puru iri anu ele maobu anu mgbada.

† 15:17 Ikpọpu nti bu akara e ji amara onye bu ohu na mgbe ochie.

23 Ma erila ọbara ya. Wụsa ya n'ala dika mmiri.

16

Mmemme Ngabiga

¹ Debe ọnwá Abib* iche maka ime Mmemme Ngabiga ONYENWE ANYỊ Chineke gị, n'ihì na ọ bụ n'ọnwá Abib ka ONYENWE ANYỊ Chineke gị mere ka i si n'ala Ijìpt pụta n'abalì.

² I ga-eji anụ si n'igwe aturu na ehi gị churo ONYENWE ANYỊ Chineke gị aja ngabiga n'ebe ahụ ONYENWE ANYỊ ga-ahoputa dika ebe obibi nye aha ya.

³ Erila ya na achicha e ji ihe na-eko achicha mee, kama ubochi asaa ka i ga-eri achicha nakoghì eko, ya bụ, achicha ahuhụ, iji cheta na i si n'ala Ijìpt pụta ngwangwa. Nke a ga-eme ka i nwee ike na-echeta mgbe i sitere n'ala Ijìpt pụta, ubochi niile nke ndu.

⁴ Ka ihe obula na-eko achicha ghara ibata n'ezinaulo gị abali asaa ndi ahụ. Unu ahapukwala anụ obula unu churu n'aja n'oge uhuruchi nke ubochi mbu, noo ruo ututu.

⁵ I gaghì achu aja ngabiga n'obodo obula ONYENWE ANYỊ Chineke gị nyere gị,

⁶ kariakwa n'ebe ahụ ONYENWE ANYỊ Chineke gị hoputara dika ebe obibi nye ya ka i ga-anochu ya. N'ebe ahụ ka i ga-achụ aja ngabiga gị n'oge uhuruchi, mgbe anwu dachara, n'oge mgbe dika oge ubochi ahụ i sitere n'Ijìpt pụta.

* **16:1** Nke a bụ n'etiti ọnwá atọ na ọnwá anọ n'afọ, dika anyi si agụ afọ nke anyi.

⁷ Ị ga-ahụ ya n'ọkụ riekwa ya n'ebe ahụ ONYENWE ANYỊ bụ Chineke ga-ahọpụta. N'ụtụtụ, ị ga-alaghachikwa n'ụlọ ikwu gị.

⁸ Ụbọchị isii ka ị ga-eri achicha na-ekoghị eko, n'ụbọchị nke asaa, nweenu mkpokọta nye ONYENWE ANYỊ Chineke gị, arụkwala ọrụ ọbụla.

Mmemme owuwe ihe ubi

⁹ Gupụta izu asaa site na mgbe ị malitere itinye mma iwe ihe ubi n'ukwu ọka guzoro eguzo n'ubi gị.

¹⁰ Meenu Mmemme Izu Ụka asaa nye ONYENWE ANYỊ, bụ Chineke gị, site na inye onyinye afọ ofufu, n'usoro otụtụ ngozi ONYENWE ANYỊ bụ Chineke gị ji gozie gị.

¹¹ Ọ bụ oge inurị ọnụ nye gị na ụmụ gị ndị ikom na ndị inyom, ndị ohu gị nwoke na nwanyi, ndị Livayi bi n'obodo gị, ndị ọbia, ndị na-enweghị nna na ndị inyom di ha nwuru bi n'etiti gị. Meenu nke a n'ihu ONYENWE ANYỊ Chineke gị, n'ebe ahụ ọ họtara dika ebe obibi nye aha ya.

¹² Cheta na ị burị ohu n'ala Ijipt, n'ihii nke a, unu echefula iwu ndị a.

Mmemme ụlọ ikwu

¹³ Mmenu mmemme ụlọ Ikwu. Unu aghaghị ime ya ụbọchị asaa mgbe unu wechara ihe ubi, ya bụ, mgbe unu chikotachara ọka site n'ebe izocha ọka, nakwa ebe izocha manya unu niile

¹⁴ Ọ bụ oge inurị ọnụ, nye gị onwe gị, ụmụ ndị ikom na ndị inyom gị, ndị odibo nwoke na nwanyi unu niile, ndị Livayi, ndị ọbia, ụmụ mgbei na ụmụ nwanyi niile di ha nwuru anwu ndị bi n'obodo gị niile.

15 A ga-eme mmemme a nye ONYENWE ANYỊ Chineke gị ụbọchị asaa n'ebe ahụ ONYENWE ANYỊ n'onwe ya họtara. N'ihị na ONYENWE ANYỊ Chineke gị ga-agọzi ihe ubi gị niile, gọziekwa akaorụ gị niile, ime ka ọñụ gị zuo oke.

16 Ugboro atọ n'afọ ka ndị ikom unu niile aghaghị ibia chee onwe ha n'ihu Onye kachasi ihe niile elu, bụ ONYENWE ANYỊ unu, n'ebe ọ ga-ahọpụta: n'oge mmemme ndị a: Mmemme Achicha na-ekoghị eko, Mmemme Izu Ụka asaa na Mmemme Ụlọ Ikwu. Ọ dighị onye ọbụla ga-agba aka efu bịa n'ihu ONYENWE ANYỊ.

17 Onye ọbụla ga-eweta onyinye dika o nwere ike na dika ONYENWE ANYỊ Chineke gị si gọzie ya.

Ndị ikpe

18 I ga-ahọpụta ndị ikpe, na ndịisi ozi n'ebo niile, na n'obodo ọbụla ONYENWE ANYỊ Chineke gị na-enye gị. Ha ga-eme ka ezi ikpe diri ndị mmadụ niile.

19 Ekpekwa ikpe aghughọ, maọbụ kpee ikpe ile mmadụ anya n'ihu. Erikwala ngari, n'ihị na iri ngari na-eme ka anya onye amamihe kpuo isi, meekwa ka okwu onye aka ya di ọcha gbagọọ agbagọ.

20 Gbasoo ikpe ziri ezi, mee ka ikpe ziri ezi dighide, ka i diri ndu, nweta ala ahụ ONYENWE ANYỊ Chineke gị na-enye gị.

Ikpere arusi†

21 Amanyela oyiyi osisi chi Ashera ọbụla gị n'akukụ ebe ichu aja i wuru nye ONYENWE ANYỊ Chineke gị.

† 16:20 Ikpere chi ndi ozo

22 Eguzokwala ogidi nkume ọbụla n'ihì na ha bụ ihè ONYENWE ANYÌ Chineke gị kpọrọ asị.

17

1 Achurula ONYENWE ANYÌ bụ Chineke gị ehi maọbụ aturu nwere nkwaru ọbụla maọbụ ntupọ. Onyinye di otu a bụ ihè aru n'ebe o nọ.

2 O buru na i nu na onye ọbụla n'ime obodo ndi ahụ ONYENWE ANYÌ nyere gị, nwoke maọbụ nwanyi na-eme ihè di njo n'anya ONYENWE ANYÌ Chineke gị ime ihè megidere ogbugba ndu ya,

3 o buru na onye ahụ efèe chi ndi ozo, maọbụ kpọọ isiala nye ha, maọbụ fee anwu, maọbụ onwa, maọbụ kpakpando nke mbara eluigwe bụ ihè m na-enyeghi n'iwu,

4 o buru na e mere ka i maara n'ihè di otu a di maọbụ i nu ya, i ghaghi iju ase, nyochaa ya nke oma. O buru na ihè i nuru bụ eziokwu, o buru n'ezie na e mere ihè aru di otu a n'ala Izrel,

5 kpọrọ nwoke maọbụ nwanyi ahụ mere ihè ojọọ di otu a, kpọputa ya n'onu ụzọ ama obodo, tụtọ ya nkume, tugbuo ya.

6 Ma otu o si di, a gaghi eme ka onye ahụ nwuo site naani n'ama otu mmadu, kama o ga-anwu site n'ama mmadu abuo maọbụ atọ gbara.

7 Ndi ahụ gbara akaebe n'isi ya ga-eburu ụzọ tụtọ ya nkume, tupu mmadu niile esoro tugbuo ya. Site n'uzọ di otu a, unu ga-ekpochapu ihè ojọọ site n'etiti gị.

Ulo ikpe

8 O buru na unu enwee okwu siri ike na mkpebi, dika igbu ochu, maọbụ okwu na uka

metutara mmadu, maobu ilu ogo nke mmeru ahụ daputara n'ime ya, ihe unu ga-eme bu iweta ikpe ahụ n'ebe obibi ONYENWE ANYI Chineke gi hoputara,

⁹ n'ihu ndi nchujaja, bu ndi Livayi na onye no n'ochie ikpe n'oge ahụ ka ha gbubie ikpe ahụ.

¹⁰ I ga-emekwa dika mkpebi ha nyere gi n'ebe ahụ ONYENWE ANYI ga-ahoputa. Lezie anya hu na i mezuru ihe niile dika ha si tuziere gi aka.

¹¹ Mee dika iwu ha ziri gi si di, na dika mkpebi ha nyere gi si di. Ewezugala onwe gi site n'okwu ha nyere gi n'uzo obula

¹² Ma onye ahụ ledara onye nchujaja na onye ikpe ahụ a hoputara ije ozi nye ONYENWE ANYI Chineke gi ga-anwu. Unu ga-esi n'ala Izrel wezuga ihe ojojo di otu ahụ.

¹³ N'uzo di otu a, mmadu niile ga-anu ihe mere onye ahụ nupuru isi, ha ga-atu egwu ghara ibu ndi mpako.

Inwe eze

¹⁴ Mgbe i banyere n'ala ahụ ONYENWE ANYI Chineke gi na-enye gi, merie ndi bi n'ime ya, biri n'ime ya, i nwere ike malite ichie n'obi gi si, "Anyi kwesiri inwe eze dika mba ndi ozo niile di anyi gburugburu."

¹⁵ O si otu a diri, lezie anya hu na onye i ga-eme eze bu onye ahụ ONYENWE ANYI Chineke gi ga-ahoputa. Onye ahụ aghaghi ibu onye Izrel n'ihi na i kwesighi ime onye mba ozo eze ka o chia gi.

¹⁶ Hụ na eze ahụ ị hoputara enweghi otutu inyinya. Eze ahụ ekwesikwaghi izipu ndi gaga Ijipt izuputara ya otutu inyinya ozo, n'ihina ONYENWE ANYI agwala gi si, "I gaghị alaghachi Ijipt ozo."

¹⁷ Eze ahụ agaghị enwe otutu nwunye, n'ihina nke a ga-eme ka obi ya si n'ebe ONYENWE ANYI nọ puo. O gakwaghị ababiga uba oloocha na oloedoke.

¹⁸ Mgbe o nokwasiri n'ocheeze dika eze, o gagesite n'akwukwo iwu a ndi nchujaja bu ndi Livayi na-edebe, deputara onwe ya iwu a metutara obibi ndu ndi eze.

¹⁹ Ihe ahụ a deputara ka o ga-agu mgbe niile na ndu ya. Nke a ga-eme ka o muta itu egwu ONYENWE ANYI Chineke ya, na igbaso ihe niile di n'iwu na ukpuru ndi a.

²⁰ Igu akwukwo iwu a mgbe niile ga-eme ka o mata na o nweghi uzọ o si di elu karija umunna ya. O ga-emekwa ka o ghara iwezuga onwe ya site n'iwu a n'uzo obula. Mgbe ahụ, ya onwe ya, na umu umu ya ga-achi alaeze Izrel ogologo oge.

18

The nketa ndi nchujaja na ndi Livayi

¹ Ndi nchujaja bu ndi Livayi, na ndi ebo Livayi niile agaghị enwe oke maobu ihe nketa obula dika ebo ndi ozo n'Izrel. Ihe onyinye ichu aja niile e wetara n'ihu ONYENWE ANYI site n'oku bu ihe nketa ha.

² Ha agaghị enwe ihe nketa obula n'etiti umu Izrel ndi ozo, n'ihina ONYENWE ANYI aburula ihe nketa nke ha dika o kwere ha na nkwa.

³ Nke ga-abụ oke ruuru ndị nchụaja n'ebe ndị mmadụ nọ, n'ebe ndị na-achụ aja, site n'anụ ehi maọbụ atụrụ: a ga-enye onye nchụaja ubu aka ya, agba ya abụọ na afọ ya.

⁴ Ha ga-enwetakwa mkpuru mbụ nke owuwe ihe ubi unu, ya bụ, ọka mbụ unu, mmanya vainị ọhuru unu, mmanụ oliv unu na aji mbụ a kpuchaputara site n'ahụ igwe atụrụ unu.

⁵ N'ihị na ONYENWE ANYỊ Chineke unu ahoputala ebo Livayi na umu umu ha site n'ebo niile nke Izrel ka ha buru ndi ga-eguzo jee ozi n'ihu ONYENWE ANYỊ oge niile.

⁶ Onye Livayi obula si n'ebe o bi kwapu gaa biri n'obodo ozọ n'Izrel nwere ike ije n'ebe ichu aja ONYENWE ANYI hoputara,

⁷ ọ ga-eje ozi n'aha ONYENWE ANYI bu Chineke ya dika umunna ya ndi Livayi na-eje ozi n'ihu ONYENWE ANYI.

⁸ Ọ ga-esokwa keta oke a na-ekenye ndi Livayi bi n'obodo ahụ, n'agbanyeghi na ọ na-enweta ego site n'orire e rere ihe onwunwe ezinaulo ya.

Ikpere arusi

⁹ Mgbe i banyere n'ala ahụ ONYENWE ANYI Chineke gi na-enye gi, amutakwala ime omume aru dika ndi mba bi n'ala ahụ.

¹⁰ Ka a hapu ichota onye obula n'etiti gi nke na-ewere nwa ya nwoke maobu nwanyi nye ka a kpoọ ya oku n'ihị ichuru chi ndi mba ozọ aja. Ka onye Izrel obula ghara ibu onye na-aju mmuo ase maobu onye mgbaasi maobu na-agba aja,

¹¹ maobu onye na-aku mmadu ibe ya ogwu, maobu onye na-aju mmuo ojoọ ase, maobu dibia

afa maọbụ onye na-ajụ ase site n'aka ndị nwurụ anwụ.

¹² Onye ọbụla na-eme ihe ndị a bụ onye ONYENWE ANYỊ kpọrọ asị. Ọ bụkwa n'ihị ihe arụ ndị a ka ONYENWE ANYỊ Chineke gị ji na-achụpụ ndị bi n'ala a.

¹³ I ghaghị ịbụ onye zuruoke n'uzọ niile n'ihu ONYENWE ANYỊ Chineke gị.

Onye amụma nke ga-abia

¹⁴ Mba ndị ị na-aga inweta ala ha bụ ndị na-ajụ ase site n'aka ndị mgbaasi na ndị na-agba aja, ma ONYENWE ANYỊ Chineke gị anabataghị na ị ga-eme ihe dị otu ahụ.

¹⁵ Kama ONYENWE ANYỊ Chineke gị ga-eme ka onye amụma nke dị ka m biliere unu site n'etiti unu, site n'etiti ndị unu bụ Izrel. Ọ bụ ya ka unu ga-aña ntị.

¹⁶ N'ihị na nke a bụ ihe gị onwe gị rịrọ ONYENWE ANYỊ bụ Chineke gị n'ugwu Horeb, n'ụbọchị mkpokota ahụ. I kwuru sị, "Anyị achoghị ịnu olu ONYENWE ANYỊ maọbụ hụ ọkụ ahụ dị egwu anya ọzọ, ka anyị ghara ịnwu."

¹⁷ N'ihị ya, ONYENWE ANYỊ gwara m okwu sị m, "Ihe ha kwuru dị mma.

¹⁸ Aga m eme ka onye amụma bilie n'etiti ha, onye Izrel dika gị. Aga m agwa ya ihe ọ ga-ekwu, okwu niile m tinyere n'ọnu ya ka ọ ga-agwa ha.

¹⁹ Onye ọbụla juru ige ntị n'okwu m niile nke onye amụma ga-agwa ha n'aha m ka mụ onwe m ga-emesi ike.

²⁰ Ma onye amụma ọbụla sitere na nganga obi ya kwuo okwu n'aha m, bụ okwu nke m

na-ezighi ya ka o kwuo, ga-anwu, maobu onye amuma obula nke kwuru okwu n'aha chi ndi ozo, onye amuma ahụ ga-anwukwa.”

²¹ I nwere ike ikwu n'obi gi si, “Olee otu anyi ga-esi mata na okwu e kwuru si n'aka ONYENWE ANYI n'ezie?”

²² Otu a ka unu ga-esi mata, o buru na ihe onye amuma buru n'amuma n'aha ONYENWE ANYI emezughi, okwu ahụ esighi n'ebe ONYENWE ANYI no bia. O bu okwu onye amuma ahụ cheputara kwuo n'onwe ya. Unu atula ya ujo.

19

Obodo mgbaba

¹ Mgbe ONYENWE ANYI Chineke gi bibiri mba ndi ahụ nwe ala ahụ o na-enye gi, mgbe i chupuru ha bichie n'obodo ha nakwa ulo ha niile,

² mgbe ahụ, kewaputa* obodo ato n'ala ahụ ONYENWE ANYI Chineke gi na-enye gi inweta, doo ha iche.

³ Kewaa ala ahụ ONYENWE ANYI Chineke gi na-enye gi dika ihe nketa uzọ ato ka otu obodo mgbaba diri n'otu akuku. Wuzie uzọ e si aga n'obodo ndi a ka o diri onye na-agba oso mfe igbaje n'ebe ahụ.

⁴ Nke a bu iwu banyere onye obula gburu mmadu gbaba n'ebe ahụ maka izere ndu. O buru na mmadu esite na-amaghi ama gbuo onye

* **19:2 Obodo ato** Ndi a bu obodo ato ozo tinyere ndi mbu e kewaputarala n'owuwa anyanwu Jordan n'ihi ize ndu. Ndi a ga-adi n'ebe odida anyanwu nke Jordan.

agbataobi ya, bu onye o na-akpoghi asi n'oge gara aga, o ga-agbaba n'obodo ahụ n'ihi ize ndu ya.

⁵ O buru na mmadu na ibe ya agaa n'ohia iwa nku ma isi anyuike ya esite n'osisi ya dapu dagbuo nwoke ahụ so ya gaa iwa nku, nwoke ahụ na-awa nku ga-agbala n'ime otu obodo ndi a ichebe ndu ya.

⁶ Ma o bughị otu a, onye ahụ na-agba ugwo ochu ga-esite n'onuma juru ya obi chuo nwoke ahụ oso, chukwute ya, gbuo ya ma o buru na obodo mgbaba ahụ adiri n'ebe di anya, o bu ezie na nwoke ahụ abughị onye kwesiri onwu, ebe o bu na o siteghị n'ekworo gbuo onye o gburu.

⁷ O bu nke a mere m ji nye unu iwu ka unu weputara onwe unu obodo mgbaba ato.

⁸ O buru na ONYENWE ANYI Chineke gi emee ka oke ala gi saa mbara dika o nuuru nna nna gi ha n'iyi na o ga-eme, o burukwa na o nye gi ala niile dika o kwere na nkwa,

⁹ n'ihi na i leziri anya gbasoo iwu ndi a m nyere gi taa ihu ONYENWE ANYI Chineke gi n'anya, na ije ije dika uzọ ya si di, mgbe ahụ, i nwere ike hoputa obodo ato oso, nke ga-abu obodo izere ndu.

¹⁰ N'uzo di otu a, i ga-enwe ike gbochie onwu ndi aka ha di ocha. Obara onye na-adighi ihe o mere agaghị adikwa gi n'isi, n'ala ahụ ONYENWE ANYI Chineke gi na-enye gi dika ihe nketa.

¹¹ Ma o buru na nwoke obula echere onye o kporo asi n'uzo, gbuo ya, mesia gbara oso gaa n'ime otu obodo ndi a,

12 ndị okenye obodo ya ga-ezi ndị mmadụ ka ha gaa kpụta ya site n'ebe ahụ. Ha ga-ewerekwa ya nyefee n'aka onye ga-abọrọ onye ahụ nwurụ anwụ ọbọ, ka o gbuo ya.

13 Emerela ya ebere. I ghaghị ikpochapụ site n'Izrel ikpe ọmụma nke so iwufu ọbara ndị aka ha dị ọcha, ka ihe gaara gi nke ọma.

14 Mgbe i batara n'ala ahụ ONYENWE ANYỊ Chineke gi na-aga inye gi dika ihe nketa, ehigharila oke ala onye agbataobi gi n'ala ahụ enyere gi inweta.

Ndị akaebe

15 Amala onye ọbụla ikpe mmehie n'ihu ama otu onye gbara. E kwesiri inwe ndị akaebe abụọ, maọbụ atọ tupu a maa mmadụ ikpe.

16 O buru na onye ọbụla achọọ imegide onye ọzọ site n'igba ama ụgha,

17 a ga-eduru mmadụ abụọ ahụ bịa n'ihu ONYENWE ANYỊ na n'ihu ndị nchụaja na ndị ikpe na-arụ ọrụ n'oge ahụ.

18 Ndị ikpe ga-enyocha okwu ahụ nke ọma. O buru na a chọpụta na onye akaebe ahụ gbara ama ụgha,

19 o ga-ata ahụhụ ahụ nwoke ahụ o gbagidere akaebe gaara ata. N'uzọ di otu a, i ga-ekpochapụ ndị ojọọ site n'etiti gi.

20 Ndị niile nuru ya ga-atụ egwu, ha agaghị emekwa ihe ojọọ di otu ahụ ọzọ.

21 Emekwala ebere ọbụla. Ndụ laara ndụ, anya laara anya, eze laara eze, aka laara aka, ukwu laara ukwu.

20

Ibu agha

¹ Mgbe i puru ibuso ndi iro gi agha, o buru na i lee anya hu na ndi iro gi nwere otutu inyinya, ugbo agha na ndi agha di ukwu n'onuogugu kari gi, unu atula egwu, n'ih i na ONYENWE ANYI Chineke gi, onye ahụ mere ka i si n'ala Ijpt puta n'udo, nonyeere gi.

² Tupu agha ebido, otu onye nchujaja ga-eguzo n'ihu ndi agha Izrel gwa ha okwu si,

³ "Geenu nti, unu ndi Izrel, taa, unu na-apu ibuso ndi iro unu agha. Unu atula egwu. Unu atula ujo. Ka obi unu gharakwa ida mba.

⁴ N'ih i na ONYENWE ANYI Chineke unu ga-eso unu gaa, o ga-aluru unu ogo imegide ndi iro unu, o ga-enyekwa unu mmeri."

⁵ Mgbe ahụ, ndi ochiagha ga-esi otu a gwa ndi agha Izrel okwu si ha, "O nwere onye obula n'ime unu wuru ulo ohuru o na-edobeghi nsọ nye ONYENWE ANYI? Ka onye di otu a laghachi n'ulo ya. Ka onye ahụ ghara inwu n'agha hapu ulo ya, ka nwoke ozọ doo ya nsọ nye ONYENWE ANYI!

⁶ O di nwoke obula kuru ubi vaini ohuru nke o na-esitebeghi n'ime ya ghoo mkpuru obula? Ya laa, ka o ghara inwu n'agha, hapuru ya onye ozọ nke ga-eri mkpuru si na ya!

⁷ O di nwoke nwere nwaagboghọ o kwere nkwa na o ga-alu? Ya laa, gaa luo nwanyi! N'ih i na o buru na o nwuo n'agha, nwoke ozọ ga-alu ya."

8 Mgbe ahụ, ndị ọchịagha ahụ ga-ekwukwa si, “Ọ di onye egwu na-atụ? Ọ bụrụ na o nwere onye ụjọ na-atụ, ya laghachi n’ụlọ ya ka ịtụ ụjọ ya hapụ ijide ndị ọzọ.”

9 Mgbe ndịisi agha gwachara ndị agha ha okwu ndị a, ha ga-ahọpụta ndịisi ga-achikọta usuu ndị agha.

10 Mgbe ị bjaruru obodo ọbụla nso ibuso ya agha, ị ga-ebu ụzọ kpọọ ndị bi n’ime ya oku, maka ime udo.

11 Ọ bụrụ na ha anabata ime udo, megheere ị ọnụ ụzọ ama ha, ndị niile bi n’ime obodo ahụ ga-aburū ị ndị ọrụ na-agbakwara ị odibo.

12 Ma ọ bụrụ na ha ekweghị ime udo, luso ị agha, mgbe ahụ, ndị agha ị ga-agba ya gburugburu.

13 Mgbe ONYENWE ANYỊ Chineke ị nyefere ị ya n’aka, were mma agha gbuo nwoke ọbụla nọ n’ime ya.

14 Ma ụmụ nwanyị niile na ụmuntakiri niile, anụ ụlọ niile na ihe nkwata niile nke ndị obodo ahụ ka ị ga-edebere onwe ị. Ị ga-ewerekwa ihe nkwata nke ONYENWE ANYỊ Chineke ị nyere site n’aka ndị iro ị mee ihe di ị ị mma.

15 Iwu ndị a metụtara naanị mmeso ị ga-emeso obodo ndị tere anya. O metụtaghị obodo ndị na-adighi n’ime mba ndị a di nso.

16 Ma otu ọ di, n’obodo niile ndị ahụ ONYENWE ANYỊ Chineke na-enye ị dika ihe nketa, o nweghị ihe ọbụla na-eku ume ị ga-ahapụ ndụ. Laa ihe niile na-eku ume n’iyi.

17 Ị ghaghị ịla obodo ndị a n’iyi: obodo ndị Het na nke ndị Amōrait, nke ndị Kenan na nke

ndị Periz, nke ndị Hiv na nke ndị Jebus, dika ONYENWE ANYỊ Chineke gị nyere gị n'iwu.

¹⁸ Ma ọ bughị otu a, ha ga-akuziri gị ime ihe ndị ahụ niile ruru arụ ha na-eme mgbe ha na-efe chi ha dị iche iche, mee ka i mehie megide ONYENWE ANYỊ Chineke gị.

¹⁹ Mgbe ị nọchibidoro obodo ọbụla ogologo oge, na-ebu agha megide ya maka iwere ya, ebibila osisi na-amị mkpuru dị n'ime ya site n'iji anyuike gbutuo ha. N'ihia na i nwere ike rie mkpuru osisi ha, egbutula ha. Osisị dị n'ohia ha ọ bu ndị mmadu, na ị ga-anochibido ha?

²⁰ Naanị osisi na-adighi amị mkpuru ka ị ga-egbutu, nke a na-adighi eri mkpuru ya eri. Jiri ha meere onwe gị ngwa ọgụ, dika ubibi, na nkwasia, na ihe unu ji etitu mgbidi obodo ahụ.

21

Onwu amaghi ihe kpatara ya

¹ Mgbe ị batara n'ala ahụ ONYENWE ANYỊ Chineke gị na-enye gị inweta, biri n'ime ya, ọ buru na ị hụ otu onye e gburu egbu ka ọ togbo n'ime ohia, ma ị maghi onye gburu ya,

² ndị okenye gị, na ndị ikpe ga-aputa, tuo idi anya nke obodo niile di gburugburu ohia ahụ, site n'ebe ahụ onye ahụ e gburu egbu togbo.

³ Ndi okenye obodo ahụ ga-ewere nwa nne ehi a na-ejibeghi ruo oru, maobu nyara yoku obula

⁴ ha ga-eduru ya gaa na ndagwurugwu nke mmiri na-eru n'ime ya, ndagwurugwu a na-egwuzebeghi mgbe obula iru oru ubi n'ime ya,

nke a na-akughị mkpuru n'ime ya, gbajie olu nwaagboghọ ehi ahụ n'ebe ahụ.

⁵ Ndi nchụaja, umu Livayi, ga-abia, n'ihia na ONYENWE ANYI Chineke gi ahoputala ha ka ha buru ndi na-ejere ya ozi. Ha ka o hoputakwara ikwuputa ngozi n'aha ONYENWE ANYI, na ikpe niile metutara mmeru ahụ.

⁶ Mgbe ahụ, ndi okenye niile nke obodo ndi ahụ dikarisiri ozu ahụ nso, ga-akwo aka ha n'elu nwaagboghọ ehi ahụ,* nke ahụ a gbajiri olu n'ime ndagwurugwu ahụ.

⁷ Ha ga-ekwuputa si, "Aka anyi di ocha, o bughị anyi gburu nwoke a, anyi amakwaghị onye gburu ya.

⁸ ONYENWE ANYI, kpuchiere ndi gi Izrel mmehie ha, bu ndi gi i gbaputara. Agula ndi gi dika ndi ikpe mara n'ihia onwu nwoke a na-emeghi ihe ojoo." Otu a ka a ga-esi kpuchie mmehie n'ihia mwufu obara ahụ.

⁹ N'uzo di otu a, ka i ga-esi wezugara onwe gi ikpe omuma gaara abu nke gi n'ihia obara onye ahụ nwuru anwu, ebe o bu na i meela ihe ziri ezi n'anya ONYENWE ANYI.

Ilu ndi inyom a dotara n'agha

¹⁰ Mgbe i puru ibuso ndi iro gi agha, o buru na ONYENWE ANYI Chineke gi emee ka i merie ndi iro gi, dota ufodu n'ime ha n'agha,

¹¹ o buru na i hu nwaagboghọ mara mma nke masiri gi n'etiti ndi a dotara n'agha, i nwere ike iduru ya ka o buru nwunye gi.

* **21:6** Omume di otu a, ziputara na ha bu ndi aka ha di ocha n'onwu onye ahụ e gburu.

¹² I ga-akpobata ya n'ulo gi, mee ka o kpucha agiri isi ya, bekwaa mbo ya niile,

¹³ yipu uwe ahụ o yi mgbe e jidere ya. O ga-anodu n'ulo gi ruo uju n'ihhi nna ya na nne ya otu onwa. Emesja, i nwere ike ibakwuru ya ghoo di ya, ya onwe ya ga-aghokwa nwunye gi.

¹⁴ O buru na ihe ya amasikwaghgi gi, i ga-ahapu ya ka o gaa ebe obula o choroo. I gaghgi ere ya n'onu ego obula maobu kpasi ya agwa dika ohu, ebe o bu na i wedala ya n'ala site n'ihu oto ya anya.

Oke ruru okpara

¹⁵ O buru na nwoke luru ndi inyom abuo, ma hu otu n'ime ha n'anya karja nke ozo, o burukwa na ndi inyom abuo ahụ mutara ya umu ndi ikom, ma nwanyi ahụ o kporo asi buuru uzo muta nwa nwoke,

¹⁶ mgbe nwoke ahụ na-eke ihe onwunwe ya, o gaghgi ewere oke ruuru okpara ya, nke nwanyi ahụ o kporo asi mutara kenye nwa nwoke nke nwanyi ahụ o huru n'anya muru.

¹⁷ O ga-anabata nwa nwoke nke nwanyi ahụ o na-ahughgi n'anya mutara di ka okpara, nye ya, oke abuo site n'ihe niile o nwere. N'ihhi na nwoke ahụ bu mmalite ume ya, onodu nke i bu okpara bukwa nke ya.

Nwa isiike

¹⁸ O buru na nwoke amuta nwa nwoke na-eme isiike, nke na-enupu isi, onye na-adighgi ege nna ya na nne ya nti, o buladi mgbe ha doroo ya aka na nti.

19 Nne ya na nna ya ga-eduru ya gaa n'ihu ndi okenye, n'onu uzọ ama obodo ha.

20 Ha ga-agwa ndi okenye obodo ahụ, "Nwa anyi nwoke a na-eme isiike, na-enupu isi, o dighi ege nti n'olu anyi. O bu onye mmefu na onye na-anubiga mmanya oke."

21 Ndi ikom niile nke obodo ahụ ga-ewere nkume tugbuo ya. N'uzọ di otu a, unu ga-ekpochapu ihe ojoo ahụ n'etiti unu. Ndi Izrel niile ga-anu ihe mere, ujo ga-atukwa ha.

Iwu di iche iche

22 O buru na nwoke obula emee ihe ojoo kwesiri onwu, o buru na e kpee ya ikpe onwu, kwugbuo ya n'osisi,

23 unu agaghi ahapu ozu ya ka o digide n'elu osisi abali ahụ niile. Huru na e liri ya n'otu ubochi ahụ, n'hi na onye obula a kwubara n'elu osisi bu onye Chineke buru onu. Emerula ala ahụ ONYENWE ANYI Chineke gi na-enye gi dika ihe nketa.

22

1 O buru na i hu ehi, maobu aturu nwanna gi ka o na-akpafu, emela dika a ga-asị na i hughị ya, jide ya, kpulaara ya onye nwe ya.

2 O buru na i maghi onye nwe ya, maobu na nwanna gi ebighi nso, were ya laa n'ulo gi, hapu ya n'ebe ahụ tutu onye nwe ya achowa ya, mgbe ahụ ka i ga-ewere ya nyeghachi ya.

3 Otu a kwa ka i ga-eme ma i hu inyinya ibu nwanna gi, maobu uwe, maobu ihe obula i ga-atututa. Were ya debere onye nwe ya.

4 Ọ buru na i hu inyinya ibu, maobu ehi nwanna gi ka ha dara n'uzo, elela anya n'ebe ozo, gaa nyere ya aka bulie ya.

5 Nwanyị ekwesighi iyi uwe ndi ikom, nwoke agaghi eyikwa uwe ndi inyom. N'ih i na ihe aru ka o bu n'anya ONYENWE ANYI Chineke gi.

6 Ọ buru na i hu akwu nnunu togbu n'ala, maobu nke di n'elu osisi, o burukwa na o bu nnunu nke no n'elu umu ya, maobu n'elu akwa ya, ewerela nne na umu nnunu ya.

7 Hapu nne nnunu ka o laa, ma were naani umu ya. Ihe ga-agakwara gi nke oma n'ih i ya, i ga-enwekwa ndu ogologo.

8 *Mgbe i wuru ulu, wuokwa ihe mgbochi gburugburu elu ya, nke ga-eme ka onye obula ghara isi n'elu ya dapu, si otu a wetara ulu na onye nwe ya ikpe omuma nke iwufu obara.

9 Akula udi mkpuru abuo n'ubi vaini gi. Ọ buru na i mee otu a, ihe okuku ndi a, na mkpuru ha miri ga-abu ihe ruru aru.

10 Ejikola ehi na inyinya ibu maka ido ihe e ji akọ ala ubi.

11 Eyila uwe e ji uzo ihe abuo kpa, dika uwe aji anu na ogho ocha kpa.

12 I ga-akpanyere onwe gi ihe ogho akpara akpa, n'akuku anu nke uwe mgbokwasị gi.

Mmekorita nwoke na nwanyi

* 22:8 Iwu a bu ihe di mkpa n'ih i na elu ulu ha na-adi lari, nke bu na mmadu nwere ike ijeghari n'ebe ahụ, maobu dinaa ala n'abali n'oge okpomoku.

13 Ọ bụrụ na nwoke alụọ nwaagboghọ, mesie mgbe o dinakwuru ya kpebie n'obi ya na ọ chọkwaghị ilu ya ọzọ,

14 ọ bụrụ na nwoke a ekwutoọ nwaagboghọ ahụ, mebie aha ya kwuo na nwaagboghọ ahụ amatalari nwoke tupu ha abụọ alụọ,

15 nne nwaagboghọ ahụ, na nna ya, ga-ewere ihe ga-egosi na nwa ha amabeghi nwoke gaa n'ihu ndi okenye obodo ahụ, n'onu ụzọ ama.

16 Nna nwaagboghọ ahụ ga-agwa ndi okenye, "Enyere m nwoke a nwa m nwanyi dika nwunye, ma ugbu a, ọ chọkwaghị ilu ya.

17 Ugbu a, o boola ya ebubo ihere, si, 'Achoputaghi m ihe obula n'ahu nwa gi nwanyi a ihe na-egosi na ọ maghi nwoke.' Ma nke a bu ihe ngosi na ada anyi amaghi nwoke." Mgbe ahụ ndi muru ya ga-agbasapu akwa ahụ n'ihu ndi okenye obodo ahụ.

18 Ndi okenye obodo ahụ ga-akporo nwoke nyekwa ya ahuhu.

19 Ha ga-emekwa ya ka ọ kwuo nna nwaagboghọ ahụ nari shekel olaocha, n'ihina o boro nwaagboghọ Izrel na-amaghi nwoke ebubo ugha. Nwaagboghọ ahụ ga-anogide buru nwunye nwoke ahụ. Nwoke ahụ agaghi achupukwa ya ubochi ndu ya niile.

20 Ma ọ bụrụ na ebubo nwoke ahụ bu eziokwu, na achoputaghi ihe gosiri na nwaagboghọ ahụ amaghi nwoke.

21 A ga-eduru nwaagboghọ ahụ puta n'onu ụzọ ulo nna ya, n'ebe ahụ ka ndi ikom obodo ya ga-anọ were nkume tugbuo ya. N'ihina o mere ihe ihere jogburu onwe ya n'Izrel, site n'ibi ndu

akwuna mgbe o ka no n'ulo nne ya na nna ya. I ghaghị ikpochapu ihe ojojo ahụ site n'etiti unu.

²² O buru na e jide nwoke ebe ya na nwunye onye ozo dina, ma nwoke ahụ dinara ya ma nwanyi ahụ o dinara aghaghị inwu. N'uzo di otu a, i ga-ekpochapu ihe ojojo a site n'Izrel.

²³ Ma o buru na nwaagboghọ na-amaghị nwoke a na-alu alu na nwoke ozo edinako n'ime obodo,

²⁴ ya na nwoke ahụ ka a ga-eduru gaa n'onu uzo ama obodo, were nkume tugbuo ha n'ebe ahụ, ka ha nwuo, nwaagboghọ ahụ ga-anwu n'ih na o tighi mkpu, ma nwoke ahụ ga-anwu n'ih na o mebiela nwunye nwoke ibe ya na-achọ ilu. Unu aghaghị ikpochapu ihe ojojo site n'etiti unu.

²⁵ Ma o buru na nwoke ezute nwaagboghọ na-amaghị nwoke a na-alu alu n'ohia, were ike mee ka ha abuo dina, o bu naani nwoke ahụ ga-anwu.

²⁶ Aka nwaagboghọ ahụ di ocha, o dighi mmehie o mere nke ikpe onwu ji adiri ya, n'ih na onodu ya di ka onodu mmadu ahụ onye iro ya biakwasiri na mberede gbuo ya.

²⁷ A puru i si na nwaagboghọ ahụ tiri mkpu ma o dighi onye no inaputa ya.

²⁸ O buru na nwoke obula ejiri ike jide nwaagboghọ na-amaghị nwoke, nke nwoke obula na-ekwebeghi nkwa ilu, mee ka ha abuo dinaa,

²⁹ nwoke ahụ ga-akwu nna nwaagboghọ ahụ iri shekel olaocha ise. O ga-alukwa nwaagboghọ ahụ n'ih na o mebiela ya. O gakwaghị achupu ya ubochi niile nke ndu ya.

³⁰ Nwoke ọbụla agaghị alụ nwunye nna ya, n'ihì na ọ bụ nwunye nna ya. Ime ihe dị otu a bụ imerụ ihe ndina nna ya.

23

Ndị na-agaghị esonye na mkpọkọta ahụ

¹ Nwoke ọbụla echipịara mkpụrụ amụ ya, maọbụ nke e bipurụ mkpụrụ amụ ya, agaghị esonye na mkpọkọta ONYENWE ANYÌ.

² Nwa ọbụla a mụtara site n'ikwa iko agakwaghị esonye na mkpọkọta ONYENWE ANYÌ, ụmụ ụmụ ya, ruo n'ogbo nke iri, agakwaghị esonye na mkpọkọta ONYENWE ANYÌ.

³ Onye Amon, maọbụ onye Moab, agaghị esonye na mkpọkọta ONYENWE ANYÌ, ọ buladi ruo n'ogbo nke iri ha.

⁴ N'ihì na ha e jighị achicha na mmiri bia zute unu n'uzo mgbe unu si Ijipt pụta, ha goro Belam, nwa Beoa, onye si Petọ nke dị na Aram Naharaim, ka ọ buo unu onu.

⁵ Ma ONYENWE ANYÌ Chineke gi egeghi Belam nti, kama ONYENWE ANYÌ Chineke gi gbanwere ibu onu ahụ mee ka ọ ghooro gi ngozi, n'ihì na ONYENWE ANYÌ Chineke gi huru gi n'anya.

⁶ Achola udo ndi Amon na Moab, na odimma ha ubochi ndu gi niile ruo mgbe ebighi ebi.

⁷ Ma eledala ndi Edom anya, n'ihì na ndi Edom bu umunna unu. Unu eledala ndi Ijipt anya, n'ihì na unu biri dika ndi obia n'ime ala ha.

⁸ Umụ a ga-amuru ha n'ogbo nke ato ha nwere ike ibata na mkpọkọta nke ONYENWE ANYÌ.

Adighi ocha n'omuma ulo ikwu

9 Mgbe unu mara ụlọ ikwu unu maka ibu agha megide ndị iro unu, wezuganụ onwe unu site n'ihe ọbụla na-adighị ọcha.

10 Nwoke ọbụla n'etiti gị nke na-adighị ọcha site n'inyu mkpuru nwa n'ahụ ya n'abalị, ga-apụ gaa nọdụ n'azụ ọmụma ụlọ ikwu.

11 Ọ ga-anọ n'ebe ahụ ruo uhuruchi, emesia, ọ ga-asa ahụ ya loghachi n'ụlọ ikwu n'anyasi.

12 I ga-enwekwa otu ebe ndị gị ga-anọ jee n'ogwe ga-adị n'azụ ọmụma ụlọ ikwu.

13 Onye ọbụla n'ime unu ga-enwe shọvel dika otu n'ime ngwa agha ya. Mgbe ọbụla kwa o jere n'ogwe, ọ ga-eji ya gwuo ala kpochie nsị ọ nyuru.

14 Ụlọ ikwu gị ga-adị nsọ, n'ihi na ONYENWE ANYI Chineke gị na-ejeghari n'etiti gị ichebe gị, na inaputa gị site n'aka ndị iro gị. ONYENWE ANYI achoghị ihu ihe ọbụla na-adighị mma n'anya, ka ọ ghara ilaghachi azụ iso gị.

Iwu ndi ọzọ

15 Ọ buru na ohu esite n'aka onye nwe ya gbakwute unu, akwagidela ya ka ọ loghachi,

16 hapu ya ka o biri n'etiti gị n'ime obodo ọbụla masiri ya, emegbukwala ya.

17 Ọ dighi nwoke maobu nwanyi, onye Izrel ga-aghọ akwuna ụlọ arusi.

18 I gaghị ewebata n'ụlọ ONYENWE ANYI Chineke gị, onyinye ọbụla site n'ego nwanyi na-agba akwuna kpatara, maobu site n'ego nwoke ahụ na-edebe onwe ya dika akwuna nye ndi ikom ibe* ya kpatara, iji mezuo nkwa ọbụla. N'ihi na

* 23:18 Maobu, ego e retara na nkita

ha abụọ bụ ihe ruru aru n'anya ONYENWE ANYI Chineke gi.

¹⁹ A nakwala onye Izrel ibe gi omurunwa, n'ihe obula i binyere ya, maobu ego, maobu nri, ma o bukwana ihe obula ozo nwere ike imuta omurunwa.

²⁰ Onye mba ozo ka i ga-ana omurunwa n'ihe i binyere ya, o bughi onye Izrel ibe gi. Ka ONYENWE ANYI bu Chineke gi gozie gi n'ihe niile i tinyere aka gi ime n'ala ahụ nke i na-aba inweta.

²¹ Mgbe i kwere ONYENWE ANYI bu Chineke gi nkwa, alala azu n'ikwughachi ya, n'ih i na ONYENWE ANYI Chineke gi chorọ ka i kwughachi nkwa gi osiso. O ga-abukwara gi mmehie ma i meghe ya.

²² Ma o gaghị aburu gi mmehie ma o buru na i kweghe nkwa obula!

²³ Ihe obula nke i kwere na nkwa, jisie ike hu na i mezuru nke ahụ dika okwu gi si di, n'ih i na o bu onyinye afọ ofufu nye ONYENWE ANYI Chineke gi.

²⁴ O buru na i banye n'ubi vaini onye agbataobi gi, i nwere ike ghorọ mkpuru vaini obula i chorọ rachaa n'ebe ahụ, ma etinyela mkpuru obula n'akpa gi.

²⁵ Otu a kwa, i banye n'ubi oka onye agbataobi gi, ghorọ mkpuru oka obula i chorọ n'aka gi, nookwa n'ebe ahụ taa ya, ma i gaghị etinye mma iwe ihe ubi n'ime oka ha ndi guzoro eguzo.

24

¹ O buru na nwoke akporo nwanyi, luo ya, ma emesia ihe nwanyi ahụ amasikwaghị ya

n'ihì na ọ dì ihè ọ chọputara n'ahụ ya nke na-adighi mma, ọ ga-edè akwukwo alukwaghi m nye nwanyi ahụ n'aka, zilaa ya.

² Ọ buru na emesia, nwoke ozo aluo ya,

³ ma nwoke ahụ ekpebiekwa igbara ya akwukwo achokwaghi m, maobu na nwoke a mesiri nwuo,

⁴ nwoke mbu ahụ luru nwanyi ahụ agaghi alu ya ozo, n'ihì na nwanyi a aburula onye ruru aru nye nwoke ahụ. Ọ bukwa aru n'anya ONYENWE ANYI ma di ya nke mbu luo ya ozo. Ihe di otu a gaeweta ihè ojoo n'ala ahụ ONYENWE ANYI Chineke na-enye gi dika ihè nketa.

⁵ Nwoke obula luru nwunye oheru agaghi apu soro ndi agha, maobu soro ruo oru ozo puru iche, otu afọ ka ọ ga-enwere onwe ya ino n'ulo ya, ya na nwunye ya, ime onwe ha obi utu.

⁶ Mmadu agaghi ewere nkume ikwo nri dika ihè ebe, n'ihì na ọ bu ihè onye nwe ya ji achota nri ubochi ya.

⁷ Ọ buru na onye obula ezuru nwanna ya onye Izrel n'ohi, mesoo ya mmeso dika ohu, maobu ree ya, onye ohi ahụ ga-anwu. Nke a bu ikpochapu ihè ojoo n'etiti gi.

⁸ Gbalisie ike ihu na i na-eso iwu niile onye nchujaja, bu onye Livayi nyere gi banyere ndi nwere oria ekpenta, n'ihì na agwala m ya usoro ha ga-agbaso.

⁹ Chetakwa ihè ONYENWE ANYI Chineke gi mere Miriam, mgbe i si n'Ijpt na-aputa.

¹⁰ Ọ buru na i binye mmadu ihè obula, abanyekwala n'ulo ya inata ihè a na-enye gi di ka ihè ebe.

11 Guzo n'ezì! Ka onye ahụ ì na-ebinye ihe wetara gị ihe ibe ahụ n'ezì.

12 Ọ bụrụ na ọ bụ onye ogbenye na-enweghị ihe, e jidela ihe ibe ya naba ụra abali.

13 Weghachiri ya akwa ahụ n'anyasi, ka onye agbataobi gị jiri ya hie ụra abali. Mgbe ahụ ha ga-ekele gị, ONYENWE ANYỊ Chineke gị ga-agụkwara gị ya n'ezì omume.

14 Emegbula nwa ogbenye mkpa na-akpa i goro ọrụ, ma onye ahụ ọ bụ nwa Izrel ma ọ bụkwanụ onye ọbia bi n'obodo gị.

15 Kwuọ ya ụgwọ ya ụbọchị niile tupu anwụ adaa, n'ìhi na ebe ọ bụ nwa ogbenye, obi ya dabeere n'ụgwọ ahụ ì ga-akwụ ya. Ọ bụrụ na i meghị otu a, ọ ga-akwa akwa kpọkuo ONYENWE ANYỊ megide gị. A ga-agụkwara gị ya dika mmehie.

16 Agaghị eme ka ndị mụrụ ụmụ nwuọ n'ìhi ihe ụmụ ha metara, maọbụ mee ka ụmụ nwuọ n'ìhi ihe ndị mụrụ ha metara, onye ọbụla ga-anwụ n'ìhi mmehie nke aka ya.

17 Ikpe ziri ezi ga-adịrị, ọ bụladi onye ọbia na nwa mgbei, anarakwala nwanyị di ya nwurụ anwụ uwe ya dika ihe ibe.

18 Cheta mgbe niile na i bụrụrị ohu n'ala Ijpt, ma ONYENWE ANYỊ Chineke gị gbapụtara gị, n'ìhi nke a ka m ji enye gị iwu ndị a.

19 Ọ bụrụ na i lefuọ ukwu ọka ụfọdu anya mgbe ì na-ewe ihe ubi n'ubi gị, alaghachila azụ n'ubi gị ìchịrị ha. Hapụrụ ya ndị ọbia, na ndị inyom di ha nwurụ anwụ, na ụmụ mgbei, ONYENWE ANYỊ Chineke gị ga-agozi gị, ọ ga-emekwa ka ì baa ụba.

²⁰ Mgbe ị na-akutusi mkpuru osisi oliv gi, ejeghachila azu n'alaka obula inyochazi ya, ichoputa ma ị ghotachaala mkpuru niile miri n'elu ha. Hapuru ndi obia na umu mgbei, na ndi inyom di ha nwuru mkpuru obula foduru.

²¹ Otu a ka ị ga-emekwa n'ihe banyere mkpuru ubi vaini gi. Atutukochala mkpuru niile miri n'elu ya. Hapuru ndi obia, na ndi mgbei, na ndi inyom di ha nwuru ihe niile foduru.

²² Chetakwa na o nwere mgbe ị bu ndi ohu n'ala Ijpt. O bu n'ihia ya ka m ji na-enye gi iwu a.

25

¹ Mgbe esemokwu di n'etiti ndi mmadu, ha ga-ebuga ikpe ha n'uloikpe ebe ndi ikpe ga-elenye anya n'ikpe ahụ, maa onye ajo omume ikpe, meekwa ka onye aka ya di ocha nwere onwe ya.

² O burukwa na onye ikpe mara kwesiri ka apia ya utari, onye okaikpe ga-eme ka onye ahụ dinaa ala n'ihu ya, ka apiakwa ya onuogugu utari kwesiri ajo omume ya,

³ ma agaghị eti ya kariya onu utari iri anọ. O buru na e tie onye ahụ ikpe mara onu utari kariya nke a, o ga-abu onye e leliri anya n'ihu ndi Izrel ibe ya.

⁴ Mgbe ehi* na-azocha oka, ejila ihe kechie ya onu.

* **25:4** Otutu oge, ehi bu ihe na-azocha oka n'ebe izocha oka. A na-eji osisi kegide anu ndi a na nkume igwe nri, mgbe ha na-agaghari, ukwu ha bu ihe na-azocha mkpuru oka site n'igbugbo ya. N'otu oge ahu, nkume igwe nri ahu na-egweri oka ndi a ka o buru utu oka.

5 Ọ bụrụ na nwoke anwụọ na-amụtaghi nwa, nwunye ya ahụ agaghị alụ di n'ama, kama nwanne nwoke di ya ga-alurụ ya, ha ga-edinakokwa.

6 Nwa nwoke mbụ nwanyị ahụ ga-amụ ga-aza aha nwoke ahụ nwurụ anwụ, ka a ghara ihichapụ aha ya n'ala Izrel.

7 Ma ọ bụrụ na nwoke ahụ ajụ ilụ nwunye nwanne ya nwurụ anwụ, nwanyị ahụ ga-ejekwuru ndị okenye obodo ahụ n'ọnu ụzọ ama, gwa ha sị, "Nwanne di m ajula ime ka aha nwanne ya nwoke digide n'Izrel. O kweghi iru ọrụ kwesiri nwanne di n'ebe m nọ."

8 Ndị okenye obodo ga-akpọ ya, duọ ya odu. Ọ bụrụ na ọ noğide jụ sị, "Achoghi m ilu ya,"

9 nwanyị ahụ ga-ejekwuru ya n'ihu ndị okenye, topu akpukpoukwu o yi n'ukwu aka nri ya, buo ya asu n'ihu, si ya, "Otu a ka a na-eme nwoke obula juru iwuli ulo nwanne ya nwoke."

10 A ga-ama ahiri ya n'Izrel dika, "Ezi-naulo nwoke ahụ e sitere n'ukwu ya yipu akpukpoukwu ya."

11 Mgbe ndi ikom abuo na-alu ogu, o buru na nwunye otu n'ime ha abia inaputa di ya site n'aka onye na-eti ya ihe, ma nwanyị ahụ esetipu aka jide nwoke ahụ n'amụ ya,

12 a ga-egbupu aka nwanyị ahụ. Ebere adighi ya.

13 Enwela uzọ ihe otutu abuo n'ime akpa gi, nke di arọ, na nke na-adighi arọ.†

14 Enwela udi ihe otutu abuo n'ulo gi, nke ukwu na nke nta.

† 25:13 Nke ukwu na nke nta

15 I ghaghị inwe ezi ihe otutu na nke zuru ezu. Nke a ga-eme ka ndu gi di ogologo, dikwa mma n'ala ahụ ONYENWE ANYI Chineke gi na-enye gi.

16 N'ihì na ONYENWE ANYI Chineke gi kporo onye obula na-eme ihe ndi a asi, bu onye obula na-agho agho.

17 Cheta ihe ndi Amalek mere gi n'uzo mgbe i si n'Ijpt na-aputa.

18 Chetakwa na ha lusoro gi ogo mgbe ike gwuru gi, mgbe i dara mba, tigbuo ndi niile ji nwayo na-abia n'azu. Ha atukwaghi egwu Chineke.

19 Mgbe ONYENWE ANYI Chineke gi mere ka i nwere onwe gi site n'aka ndi iro gbara gi gburugburu, mgbe o mere ka i zuru ike n'ala ahụ ONYENWE ANYI Chineke gi na-enye gi dika ihe nketa, ime ka i nweta ya, i ghaghị igbuchapu ndi Amalek, ka ha buru ndi a na-agaghi echetakwa ozo n'okpuru eluigwe. Echefukwala ime otu a.

26

Onyinye mkpuru mbu na otu uzo n'uzo iri

1 Mgbe i ga-aba n'ala ahụ ONYENWE ANYI Chineke gi na-enye gi dika ihe nketa, mgbe i nwetara ya, birikwa n'ime ya,

2 i ga-ewere ufodu n'ime mkpuru niile si n'ala ahụ ONYENWE ANYI Chineke gi na-enye gi, tnye ya n'ime nkata, were ya gaa n'ebe ahụ ONYENWE ANYI Chineke unu ga-ahoputa, dika ebe a kpokwasiri aha ya.

3 I ga-agwakwa onye nchujaja no n'oru n'oge ahụ okwu si: "Ana m ekwuputa taa nye

ONYENWE ANYỊ Chineke gị na abịala m n'ala ahụ ONYENWE ANYỊ n'ụrụ nna nna anyị ha n'iyi inye anyị."

⁴ Onye nchụaja ahụ ga-anara nkata ahụ, dọba ya n'ihu ebe ichụ aja ONYENWE ANYỊ Chineke gị.

⁵ Mgbe ahụ, ị ga-ekwuputa n'ihu ONYENWE ANYỊ Chineke gị si, "Nna nna m bụ onye Aram na-awaghari awaghari, onye jere Ijipt izere ndụ.* Ha dị ole na ole mgbe ha gara Ijipt, ma n'Ijipt ha ghorọ mba dị ukwuu, ndị dị ike, na ndị bara ụba n'ọnuogugu.

⁶ Ma ndị Ijipt mejoro anyị, mee ka anyị taa ahụ n'ihu ọrụ dị ike nke ha bokwasiri anyị.

⁷ Mgbe ahụ, anyị tikuru ONYENWE ANYỊ Chineke nna nna anyị. ONYENWE ANYỊ n'uru olu anyị, hụkwa mmegbu a na-emegbu anyị, na ndogbu anyị na-adogbu onwe anyị n'ọrụ, na onodu ojo anyị.

⁸ ONYENWE ANYỊ ji aka dị ike na ogwe aka o setiri eseti, n'otutu ihe oke egwu na ọrụ iribama, na ihe ebube, si n'Ijipt kpoputa anyị.

⁹ O kpobatarara anyị n'ebe a, nye anyị ala a, ala mmiri ara ehi na mmanu anu na-eru na ya.

¹⁰ Ya mere, ugbu a, ONYENWE ANYỊ, lee, ewebatala m mkpuru mbu sitere n'ala i nyere m." Doba nkata ahụ n'ihu ONYENWE ANYỊ Chineke gị, kpookwa isiala nye ya n'ebe ahụ.

¹¹ Mgbe ahụ, gị na ndị Livayi, na ndị mbiarambia bi n'etiti unu, ga-anuri onu n'ihe oma niile ONYENWE ANYỊ Chineke gị nyere gị na ezinaulo gị.

* **26:5** Onye a na-ekwu banyere ya bu Jekob, Hos 12:12; Jen 43:3; 45:7,11

12 N'afọ nke atọ ọbụla, ị ga-enye onyinye puru iche, onyinye otu ụzọ n'ụzọ iri, nke ihe ubi gi. N'afọ ahụ, ị ga-enye ndị Livayi, na ndị ọbia, na ụmụ mgbei, na ndị inyom di ha nwuru, onyinye otu ụzọ n'ụzọ iri gi, ka ha rie ya n'obodo gi di iche iche, ka afọ jukwa ha.

13 Ị ga-ekwuputa n'ihu ONYENWE ANYI Chineke gi si, "Esitela m n'ulo wepu oke ahụ di nsọ, nye ha ndi Livayi, na ndi ọbia, na ụmụ mgbei, na ndi inyom di ha nwuru, dika i nyere m n'iwu, enupughị m isi maobu chefuw iwu gi ọbula.

14 Erighi m ihe ọbula si n'ime ya mgbe m na-eru ụju maobu wepu ihe ọbula n'ime ya n'onodu adighi ocha m, o dikwaghị nke m ji churo ndi nwuru anwu aja. Egeela m nti n'olu ONYENWE ANYI Chineke m, meekwa ihe niile i nyere m n'iwu.

15 Site n'ebe obibi nsọ gi di n'eluigwe ledata anya gi, gozie ndi gi Izrel na ala a i nyere anyi, ala mmiri ara ehi na mmanu anu na-eru na ya, dika i kwere nna nna anyi ha na nkwa."

Igbaso iwu ONYENWE ANYI

16 ONYENWE ANYI Chineke gi na-enye gi iwu taa si gi gbaso ukpuru ndi a na iwu ndi a. Lezie anya hu na i ji obi gi niile na mkpuruobi gi niile debe ha.

17 I kwuputala taa na ONYENWE ANYI bu Chineke gi, i kweekwala nkwa na i ga-ege ya nti, debe iwu ya niile, na ukpuru ya niile, na i ga-emekwa ihe niile o si gi mee.

¹⁸ Taa kwa, ONYENWE ANYỊ ekwuputala na unu bu ndi nke aka ya, dika o kwere na nkwa, na i ga-edebekwa ihe niile o nyere n'iwu.

¹⁹ O kwuru na o ga-emekwa ka i karja mba niile o kere elu, n'otuto, n'aha, nsopuru na ija mma. Na unu ga-abukwa mba di nsọ nye ONYENWE ANYỊ Chineke unu, dika o kwere na nkwa.

27

Ebe ichu aja n'ugwu Ebal

¹ Mosis na ndi okenye Izrel nyere ndi Izrel iwu si, "Debenu iwu ndi a niile m na-enye unu taa.

² Mgbe i gabigara osimiri Jordan ruo n'ala ahụ ONYENWE ANYỊ Chineke gi na-enye gi, bukotaanụ nkume buru ibu n'otu ebe, jirikwa urọ ocha techie ha.

³ Deputa n'elu nkume ndi ahụ iwu na ukpuru ndi a mgbe i batara n'ala ahụ mmiri ara ehi na mmanu anu na-eru n'ime ya, nke ONYENWE ANYỊ Chineke nna nna gi kwere nkwa inye gi.

⁴ Mgbe i nokwa n'ofe ozọ nke osimiri Jordan, doo nkume ukwu ndi a n'ugwu Ebal, dika m na-enye gi n'iwu taa. Jirikwa urọ ocha techie ha.

⁵ Wuokwara ONYENWE ANYỊ Chineke gi ebe ichu aja ya n'ebe ahụ. Ebe ichu aja eji naani nkume wuo, nke ejighi ihe ngwa oru igwe ruo ihe bula na ya.

⁶ Jiri nkume a na-awaghi awa wuore ONYENWE ANYỊ Chineke gi ebe ichu aja ahụ, चुokwa aja n'elu ya nye ONYENWE ANYỊ Chineke gi.

⁷ Chuọ aja udo n'ebe ahụ, rie ha, ma nuriakwa onu n'ihu ONYENWE ANYỊ Chineke gi.

⁸ Deputa iwu ndi a nke oma, n'elu nkume ndi ahụ i guzobere."

Ibu onu site n'ugwu Ebal

⁹ Mgbe ahụ, Mosis na ndi nchujaja, bu ndi Livayi, gwakwara ndi Izrel niile okwu si, "Noonu jii, gi Izrel, gekwaa nti! Taa, i ghoola ndi nke ONYENWE ANYI Chineke unu.

¹⁰ N'ihia ya debe iwu niile ONYENWE ANYI Chineke gi na ukpuru niile ndi m nyere gi taa."

¹¹ N'otu ubochi ahụ ka Mosis nyere ha iwu si,

¹² Mgbe unu gafere Jordan, ebo ndi a: Simion, na Livayi na Juda na Isaka na Josef na Benjamin, ga-eguzo n'elu ugwu Gerizim gozie umu Izrel

¹³ Agburu Ruben, Gad, Asha, Zebulon, Dan na Naftali ga-eguzo n'elu ugwu Ebal kwuputa obubu onu.

¹⁴ Ndi Livayi ga-eji olu di elu guputa ya nye umu Izrel niile,

¹⁵ "Onye a buru onu ka mmadu ahụ bu nke naapi arusi maobu oyiyi obula, akaoru onye nka, nke bu ihe aru n'anya ONYENWE ANYI, ma na-eguzobe ya na nzuzo."

Ndi mmadu niile ga-aza si, "Amen."

¹⁶ "Onye a buru onu ka onye ahụ bu, nke na-eleli nna ya na nne ya."

Umu Izrel niile ga-aza, "Amen."

¹⁷ "Onye a buru onu ka onye ahụ bu nke nahighari oke ala onye agbataobi ya."

Umu Izrel niile ga-aza, "Amen."

¹⁸ "Onye a buru onu ka onye ahụ bu nke na-eduhie onye isi uzọ."

Ụmụ Izrel niile ga-aza, “Amen.”

19 “Onye a buru onu ka onye ahụ bu nke na-adighi ekpe ikpe ziri ezi nye ndi obia, na umu mgbei, na ndi inyom di ha nwuru.”

Ụmụ Izrel niile ga-aza, “Amen.”

20 “Onye a buru onu ka onye ahụ bu nke na-abakwuru nwunye nna ya soro ya dinaa, n’ihi na o meruola ihe ndina nna ya.”

Ụmụ Izrel niile ga-aza, “Amen.”

21 “Onye a buru onu ka onye ahụ bu nke ya na anumanu obula na-edina.”

Ụmụ Izrel niile ga-aza, “Amen.”

22 “Onye a buru onu ka onye ahụ bu, nke ya na nwanne ya nwanyi na-akwa iko, bu nwanne ya nke nne ya muru, maabu nke nwunye nna ya muru.”

Ụmụ Izrel niile ga-aza, “Amen.”

23 “Onye a buru onu ka onye ahụ bu, nke ya na nne nwunye ya na-edina.”

Ụmụ Izrel niile ga-aza, “Amen.”

24 “Onye a buru onu ka onye ahụ bu, nke na-etigbu mmadu ibe ya na nzuzo.”

Ụmụ Izrel niile ga-aza, “Amen.”

25 “Onye a buru onu ka onye ahụ bu, nke na-anara ngari maka itigbu onye na-emeghi ihe ojobo obula.”

Ụmụ Izrel niile ga-aza, “Amen.”

26 “Onye a buru onu ka onye ahụ bu, nke na-adighi eme ka iwu ndi a guzosie ike site na-edebeghi ha.”

Ụmụ Izrel niile ga-aza, “Amen.”

28

Nrube isi na ngozi

¹ O buru na i debezu ma gbasookwa iwu ndi a niile ONYENWE ANYI Chineke gi sitere n'aka m na-enye gi taa, ONYENWE ANYI Chineke gi ga-eme ka i ghoḡ mba kachasi mba niile n'ḡwa elu.

² Ngozi ndi a niile ga-abiakwasị gi, zuo gi ahụ, ma o buru na i rubere ONYENWE ANYI Chineke gi isi.

³ Onye a goziri agozi ka i ga-abu n'obodo, burukwa onye a goziri agozi n'ala ubi.

⁴ Ihe a goziri agozi ka mkpuru nke afo gi ga-abu na mkpuru nke ala ubi gi na mkpuru nke anu ulo gi, umu ehi gi muru na umu igwe ewu na aturu gi.

⁵ Ihe a goziri agozi ka abo gi na ihe i ji agwo achicha ga-abu.

⁶ Onye a goziri agozi ka i ga-abu mgbe i na-abata na mgbe i na-apu apu.

⁷ ONYENWE ANYI ga-eme ka ndi iro obula buliri onwe ha elu imegide gi buru ndi e meriri n'ihu anya gi. Ha ga-esite n'otu uzọ buso gi agha, ma ha ga-esite n'uzo asaa si n'ihu gi gbalaga.

⁸ ONYENWE ANYI ga-ezipu ngozi ya ka o dikwasị n'elu oba gi na n'elu ihe obula i tinyere aka gi. ONYENWE ANYI Chineke gi ga-agozi gi n'ala ahụ o na-enye gi.

⁹ ONYENWE ANYI ga-eme ka i guzosie ike dika ndi nsọ ya, dika o sitere n'inu iyi kwee nkwa ime ma o buru na i debe iwu ONYENWE ANYI Chineke gi, ma jee ije n'uzo ya niile.

10 Mgbe ahụ, ndị niile nọ n'ụwa ga-ahụta na ọ bụ aha ONYENWE ANYỊ ka a kpọkwasịrị gị. Ha ga-atụkwa gị egwu.

11 *ONYENWE ANYỊ ga-eme ka ị babiga ụba oke na mkpụrụ nke afọ gị, na mkpụrụ nke anụ ụlọ gị, na mkpụrụ nke ihe ubi gị, n'ala ahụ ọ n'ụrụ n'iyi nye nna nna gị na ọ ga-enye gị.

12 ONYENWE ANYỊ ga-eme ghepụ eluigwe ebe ụlọakụ ya dị, zidata mmiri n'ala gị n'oge ya, ma gozie akaorụ gị niile. Ị ga-agbazinye otutu mba ihe, ma gị onwe gị agaghị esite n'aka onye ọbụla gbaziri ihe ọbụla.

13 ONYENWE ANYỊ ga-eme ka ị buru isi, ọ bughị odudu. Ọ buru na ị naa ntị n'iwu ndị a ONYENWE ANYỊ Chineke gị na-enye gị taa, lezie anya igbaso ha, ị ga-anogide n'elu, ị gaghị anọ n'okpuru.

14 Ewezugala onwe gị site n'iwu niile ndị a m na-enye gị taa, maọbụ gaa n'aka nri maọbụ n'aka ekpe, igbaso chi ndị ọzọ na ife ha ofufe.

Nnupu isi na ọbubu onu

15 Ma otu ọ dị, ọ buru na ị ju irubere ONYENWE ANYỊ Chineke gị isi, jukwa ilezi anya, gbaso iwu ya na ukpuru ya niile, nke m na-enye gị taa, ọbubu onu ndị a ga-adakwasị gị.

16 Ị ga-abu onye a buru onu n'obodo, buru onye a buru onu n'ala ubi,

17 Abọ gị na ihe igwo achicha gị ga-abu ihe a buru onu.

* 28:11 Dit 30:9

18 Ihe a buru onu ka mkpuru nke afo gi ga-abu, ihe a buru onu ka mkpuru nke ala gi ga-abu, ya na umu nke igwe anu ulo gi, na umu ehi gi na nke igwe ewu na aturu gi muru.

19 Onye a buru onu ka i ga-abu mgbe i na-abata abata na mgbe i na-apu apu.

20 ONYENWE ANYI ga-ezidata n'isi gi obubu onu, na ogbaaghara, tinyere nkocha n'ihe niile nke i tinyere aka gi, tutu ruo mgbe i ghoru onye e bibiri ebibi buru onye lara n'iyi na mberede, n'ih ihe ojoo niile i mere site n'ihapu m.

21 ONYENWE ANYI ga-ezite ajo oria n'etiti gi tutu ruo mgbe a ga-ekpochapu gi site n'ala ahụ i gaje iba n'ime ya inweta.

22 ONYENWE ANYI ga-eti unu oria na-eripia eripia, ahụ oku na oria na-aza anu ahụ, oke okpomoku na mma agha, ukọ mmiri ozuzo na oria na-eripia ihe ubi, na omuma ebu ga-abiakwasị gi tutu ruo mgbe i lara n'iyi.

23 Mbara eluigwe nke i na-ahụ anya ga-agho bronzi, ala i na-azokwasị ukwu gi ga-agho igwe.

24 ONYENWE ANYI ga-eme ka mmiri kwesiri izo n'ala gi gho uzuzu na aja. Ha ga-esi na mbara eluigwe na-ezodata n'ala tutu ruo mgbe i lara n'iyi.

25 ONYENWE ANYI ga-eme ka ndi iro gi merie gi n'agha. I ga-esi otu uzọ puta ibuso ha agha, ma i ga-esi uzọ asaa gbalaga. I ga-aghoru ndi uwa ihe a na-asọ oyi mgbe ha huru ihe dakwasiri gi.

26 Ozu unu ga-aghoru umu anu ufe niile na anu ohia niile ihe oriri. O nwekwaghi onye ga-anọ menye ha egwu chupu ha.

27 ONYENWE ANYị ga-ezite etuto ndị Ijpt ka ha b̄iakwasị gị, ya na ọnya, na agba, na ọkọ. Ọ d̄ikwaghị ihe a ga-eji gwọọ ha.

28 ONYENWE ANYị ga-ezitere gị isi mgbaka, na ikpu isi, na ọgbaaghara nke obi.

29 Ị ga-asọgharị isi n'etiti ehihie d̄ika onye kpuru isi n'asọgharị n'ochichiri. Ọ d̄ighị ihe ọbula ga-agara gị nke oma. Site n'ubochi ruo n'ubochi, ị ga-abu onye a na-emegbu emegbu, na onye a na-anapu ihe ya n'ike oge niile, na-enweghị onye ga-anaputa gị.

30 Gị na nwanyị ga-enwe nkwekorita ilu di na nwunye, ma nwoke ọzọ ga-eduru ya dinaa ya n'ike. Ị ga-ewu ulo ma ị gaghị ebi n'ime ya. Ị ga-aku ubi vaini ma ị gaghị eri mkpuru si na ya.

31 N'ihu anya gị ka a ga-egbu ehi gị, ma ị gaghị ata iberibe anu ya. A ga-anapu gị inyinya ibu gị n'ihu anya gị ma a gaghị eweghachiri gị ya. Aturu gị ka a ga-enye ndi iro gị. Ọ d̄ikwaghị onye ga-anaputa ha.

32 A ga-ewere umu gị ndi ikom na ndi inyom nye ndi mba ọzọ. Ọ ga-agu gị agu ogologo oge ka ị hu ha anya, ma ị pughi inyere ha aka.

33 Mba nke ị na-amaghị ga-eri mkpuru ubi ị tara ahuhu kuọ n'ala gị. Ị ga-abu naani onye a na-emegbu emegbu na onye a na-akpagbu ubochi ndu gị niile.

34 Ihe ndi a niile ị ga-eji anya gị hu ga-eme ka i nwe isi mgbaka.

35 ONYENWE ANYị ga-eme ka etuto nke na-egbu oke mgbu a na-apughi igwota agwota too gị n'ikpere na ogwe ukwu gị abuo, o ga-agbasa site

n'òbò ụkwụ gị abụọ ruo n'opi isi gị.

³⁶ ONYENWE ANYỊ ga-achụpụ gị na eze ahụ ị họtara nye onwe gị, chụpụ gị nye mba ọzọ, ebe gị na nna nna gị ha, na-amaghị. N'ebe ahụ, ị ga-efe chi ndị ọzọ nke e ji osisi na nkume kpuo.

³⁷ Ị ga-abụ ihe iju anya, na ihe e ji atụ ilu, na ihe akuko, n'etiti mba ahụ niile ONYENWE ANYỊ ga-achuga gị.

³⁸ Ị ga-akụ otutu mkpuru n'ubi ma ị ga-aghota ntakiri mkpuru, n'ihi na igurube ga-ericha ihe ị kuru n'ubi.

³⁹ Ị ga-akọ ubi vaini lekotakwa ya anya, ma ị gaghi aracha mkpuru ya maobu nuo mmanya si na ya, n'ihi na ikpuru ga-eri ha.

⁴⁰ Osi oliv ga na-eto ebe niile, ma mmanu oliv agaghị adi nke ị ga-ete n'ahụ n'ihi na mkpuru oliv ga-adasisi na-akaghị aka oge ha mara ifuru.

⁴¹ Ị ga-amuta umu ndi ikom na ndi inyom ma ha agaghị adigide n'ihi na a ga-adota ha n'agha.

⁴² Igwe igurube ga-erichasi osisi niile di n'ubi gi, ya na ihe ị kuru n'ubi gi.

⁴³ Onye obia bi n'etiti gi ga-aba uba karia gi. Ihe ga na-agara ya nke oma, ma ihe ga na-ajoro gi njo.

⁴⁴ O ga-ebinye gi ihe, o bukwaghi gi ga-ebinye ya! O ga-abu isi ma ị ga-abu odudu.

⁴⁵ Obubu onu ndi a niile ga-abiakwasigi gi. Ha ga-achuso gi oso, chukwute gi tutu ruo mgbe a lara gi n'iyi, naani n'ihi na ị juru irubere ONYENWE ANYI Chineke gi isi, na idebe iwu na ukpuru ndi a o nyere gi.

⁴⁶ Ha ga-abu ihe iribama na ihe ebube nye gi, na mkpuru gi niile, ruo mgbe ebighi ebi.

47 N'ihì na ì juru ìjì ọ̀nù na obi ụtọ́ fee ONYENWE ANYÌ Chineke gị́ n'oge ìhe na-agara gị́ nke ọ́ma.

48 Ya mere, n'ọ̀nọ̀dụ́ agụ̀ụ́ na akpìrì ìkpọ́ nkụ́, n'ọ̀nọ̀dụ́ ìgba ọ̀tọ́ na ụ̀kọ́ ka ì ga-efe ndì ìro ahụ́ ONYENWE ANYÌ na-ezite imegide gị́. Ọ́ ga-anyakwasì yoku ìgwe n'olu gị́ ruo mgbe ọ́ lara gị́ n'iyi.

49 ONYENWE ANYÌ ga-eme ka mba sì n'ebe dì anyà na nsọtụ́ ụ̀wà, bjakwasì gị́, imegide gị́. Mba a ga-adì gara gara dika ugo, ọ́ ga-abụ̀kwa mba ì na-amaghì asụ̀sụ́ ha,

50 Mba na-enweghì ìhu ọ̀chì nke na-adìghì asọ̀purú okenye maọ̀bụ́ were ìhuoma leta ụ̀muntakìrì.

51 Ha ga-erichapụ́ mkpurú nke anụ́ ụ̀lọ́ gị́ niile na mkpurú nke ìhe ubì gị́ niile tutu ruo mgbe ì ghorọ́ ìhe e bibiri ebibi. O nwekwaghì ìhe ga-afọ̀durụ́ gị́, maọ̀bụ́ ọ́ka, maọ̀bụ́ mmanya ọ̀huru maọ̀bụ́ mmanụ́ oliv, maọ̀bụ́ ụ̀mụ́ ehi maọ̀bụ́ ewu na aturú gị́ murú, ruo mgbe e mere ka ì laa n'iyi.

52 Mba ahụ́ ga-anọ̀chigide obodo ndì ahụ́ niile dì n'ala gị́ tutu ruo mgbe mgbidi ndì ahụ́ niile e wusiri ìke, nke ì na-atụ̀kwasì obi dara. Ọ́ ga-anọ̀chigide ndì ahụ́ niile dì n'ala ahụ́ niile ONYENWE ANYÌ Chineke gị́ na-enye gị́.

53 Ì ga-erikwa anụ́ ahụ́ ụ̀mụ́ gị́ ndì ìkom na ndì ìnyom ndì ONYENWE ANYÌ Chineke gị́ nyere gị́ n'ihì oke nnọ̀chigide nke ndì agha nọ̀chigidere gị́ na n'ihì oke mkpagbu nke ndì ìro.

54 Ọ́ buladì nwoke ahụ́ dikasìrìrì nwayọ́ọ́ na-enwekwa mmetụ́ta mmadụ́ n'etiti unu ga-aghọ́ onye afọ́ tara mmiri nke ukwu megide nwanne

ya nwoke, maọbụ nwunye nke ọ hụrụ n'anya, maọbụ ụmụ ya, ndị ka dị ndụ.

⁵⁵ Ọ gaghi enye onye ọbụla n'ime ha ụfọdu n'ime anụ ahụ ụmụ ndị ọ na-eri, n'ihị na ọ bu naanị ya bu ihe oriri fọdurụ ya, n'ihị ahụhụ nke nnọchi ndị iro nọchiri ọnu ụzọ obodo gi niile butere.

⁵⁶ Nwanyị nke dikarisiri nwayọọ na-enwekwa mmetuta mmadu n'etiti unu, nke di oke nwayọọ, nke ihe na-emetuta na ọ dighi amasi ya izogidesi obu ukwu ya ike n'ala, ga-aju ikenye di ya ọ huru n'anya, nwa ya nwoke maobu nwa ya nwanyi,

⁵⁷ ọ buladi akpanwa si n'etiti ukwu ya puta na umu oheru ọ muru. N'onodu ojo n'oke uko ya, ọ choro iri ha na nzuzo, n'ihị ahụhụ nke ndị iro gi mere ka ọ biakwasị gi n'oge nnochigide nke obodo gi niile.

⁵⁸ Ọ buru na i lezighi anya gbasoo okwu iwu niile e dere n'ime akwukwo a, ọ buru na i sọpurughị aha a di ebube na nke di egwu, bu ONYENWE ANYI Chineke gi,

⁵⁹ ONYENWE ANYI ga-ezitere gi na umu umu gi ihe otiti di oke egwu, oke mbibi nke ga-adi ogologo oge, na oria di oke njo nke na-adighi ala ala.

⁶⁰ Ọ ga-ezitere gi oria ndi ahụ niile di n'Ijpt, nke i na-atu ujo ha, ha ga-arapara gi n'ahu.

⁶¹ Ọ bughị naanị nke a! ONYENWE ANYI ga-eme ka udi oria obula, na udi ihe otiti obula, ọ buladi ndi na-adighi n'ime Akwukwo Iwu a, biakwasị gi, tutu ruo mgbe a ga-ekpochapu gi.

⁶² Ọ bu ezie na i di ukwu n'onuogugu dika kpakpando nke eluigwe, maobu naanị mmadu

ole na ole n'ime gi ga-afodu. Ihe ndi a niile ga-emezu n'ih i na i geghi nti n'olu ONYENWE ANYI bu Chineke gi.

⁶³ Dika mmuba i mubara n'onuogugu, na idi ukwu nke akunuba gi si buru ihe nyere ONYENWE ANYI obi utu, otu a ka o ga-esi tokwaa ya utu ibibi gi, na ime ka i daa ukpa. O ga-esi n'ala ahụ i na-aga inweta hopu gi.

⁶⁴ N'ih i na ONYENWE ANYI ga-eme ka i gbasasia n'etiti mba niile, site n'otu nsotu uwa ruo na nsotu nke ozo. N'ebe ahụ, i ga-efekwa chi ndi ozo, nke gi, maobu nna nna gi ha, na-amaghi, chi e ji osisi na nkume kpọ.

⁶⁵ N'etiti mba ndi a, obi agaghi eru gi ala, obu ukwu gi agaghi enwe ebe izuike. N'ebe ahụ, ONYENWE ANYI ga-enye gi mkpuruobi na-ama jijiji, anya nke ike gwuru n'ih i enweghi olileanya, na obi na-ada mba.

⁶⁶ Ndu gi ga-ekonye n'elu n'ih i oke egwu. I ga-anu n'egwu, ehie na abali, i gaghi ejikwa ndu gi n'aka.

⁶⁷ N'utu, i ga-asi, "Ewoo, a sikwa na ugbu a bu uhuruchi!" N'uhuruchi i ga-asikwa, "Ewoo, a sikwari na ugbu a bu ututu!" I ga-ekwu ihe ndi a n'ih i ihe egwu juru gi obi, na n'ih i ihe ndi ahụ niile anya gi na-ahụ.

⁶⁸ ONYENWE ANYI ga-eme ka i soro ugbo mmiri loghachi n'Ijpt, n'ije ahụ m kwuru na i gaghi ejekwa ozo. N'ebe ahụ i ga-ewere onwe gi resi ndi iro gi dika ohu ndi ikom maobu ndi inyom, ma o dighi onye ga-acho izu gi.

29

Imesi ogbugba ndu ike

¹ Ndi a bu okwu nke ogbugba ndu ahụ ONYENWE ANYI nyere Mosis n'iwu ka ya na umu Izrel gbaa n'ala Moab na-agbanweghi ogbugba ndu ahụ ya na ha gbara n'ugwu Horeb.

² Mosis kpokotara umu Izrel niile gwa ha okwu si,

Unu ji anya unu hu ihe ONYENWE ANYI mere n'Ijpt megide Fero, na ndi ozi ya, na ala ya niile.

³ Anya unu huru oke nwale niile, na ihe iribama ndi ahụ, na oru ebube niile ahụ.

⁴ Ma tutu ruo taa, ONYENWE ANYI enyebeghi unu obi nwere nghota, na anya na-ahụ uzọ, maobu nti na-anu ihe, nke ga-enyere unu aka inomi ihe ndi a niile.

⁵ Ma ONYENWE ANYI na-asi, "N'ime iri afọ anọ ndi ahụ nke m duuru unu n'ime ozara, uwe unu emeghi ochie, akpukpokwu unu akapughi n'ukwu unu.

⁶ O dighi achicha unu riri, o dikwaghi mmanya maobu ihe onunu na-aba n'anya unu nuru. E mere m ihe ndi a ime ka unu mata na mu onwe m bu ONYENWE ANYI Chineke unu."

⁷ Mgbe unu rutere ebe a, Saihon, eze ndi Heshon, na Og, eze ndi Bashan, putara ibuso anyi agha, ma anyi lughuru ha.

⁸ Anyi weere ala ha nye agburu Ruben, na Gad, na otu okara ebo Manase, dika ihe nketa ha.

⁹ N'ihu ya, lezie anya idebe ukpuru niile nke ogbugba ndu a, ka ihe niile unu na-eme gaara unu nke oma.

¹⁰ Unu niile, ndị ndu unu, na ndịisi unu, na okenye, na ndịisi ọchịchi, na ndị ikom niile nke Izrel, unu ndị guzo n'ihu ONYENWE ANYỊ Chineke taa,

¹¹ na ụmụntakiri unu, na ndị nwunye unu, na ndị ọbia bi n'etiti unu, ndị na-egburu unu nku, na ndị na-echukwara unu mmiri.*

¹² Unu guzo n'ebe a taa ka unu na ONYENWE ANYỊ Chineke gbaa ndu. Unu guzokwa, maka ọgbugba ndu a unu na ONYENWE ANYỊ na-agba taa, nke e ji inu iyi mesie ike,

¹³ ime ka ọ pụta ihè nye unu taa na unu bu ndi nke ya, imekwa ka unu mata na ọ bu Chineke unu, dika o kwere nna nna unu ha, Ebrahim, na Aizik, na Jekob na nkwa.

¹⁴ Ọgbugba ndu a nke ya na inu iyi so nke m na-eme ka ọ diri abughi naani n'ihu unu,

¹⁵ ndi soro anyi guzo n'ebe a taa, n'ihu ONYENWE ANYỊ Chineke anyi, kama ọ bukwa n'ihu ndi ahụ na-anoghi n'ebe a.

¹⁶ Unu onwe unu maara otu anyi si bie n'ala Ijpt, na otu anyi si gafee mba ndi ahụ niile anyi gafere n'uzo.

¹⁷ Unu huru n'etiti ha ihe aru ha niile, na arusi niile e ji osisi, na nkume na ọlaocha, na ọlaedo kpuo.

¹⁸ Lezienu anya ka unu hu na obi onye obula n'ime unu, nwoke maobu nwanyi, agburu maobu ebo obula n'Izrel, esighi n'ebe ONYENWE ANYỊ bu Chineke anyi no puo, bido chewe echiche ife chi ndi mba ozo ndi a niile. Lezienu anya hu

* **29:11** Nke a bu oru nleda anya nke ndi bu ohu na-aru. Jos 9:21,23,27

na mgborogwu na-eweputa nsi na-elu ilu di otu a adighi n'etiti unu.

¹⁹ Mgbe onye di otu a nuru okwu inu iyi a, na ha ga-agosi onwe ha, na-eche, "The ga-agara m nke oma, o bu ezie na m nogidere na-agbaso uzọ isiike m." Ha ga-eweta mbibi nye ala a gbara mmiri nke oma nyekwa ala ahụ kporo nkụ.

²⁰ N'ih i na ONYENWE ANYI agaghi agbaghara onye di otu a! Iwe ya, na ekworo ya, ga-adi oku megide nwoke ahụ. Obubu onu niile e dere n'ime akwukwo a ga-abiakwasikwa ya. ONYENWE ANYI ga-ehichapukwa aha ya, ka a ghara inukwa ihe banyere ya n'uw a.

²¹ ONYENWE ANYI ga-akpa oke n'etiti ya na ebo niile nke Izrel, maka iwetara ya mbibi, di ka obubu onu niile nke ogbugba ndu nke e dere n'ime Akwukwo Iwu a si di.

²² Mgbe ahụ, umu unu ndi ga-eso unu n'ogbo ndi di n'ihu, na ndi obia si ebe di anya bia, ga-ahụ oke ihe otiti ojoo a biakwasiri ala a, ya na oria niile ONYENWE ANYI mere ka o biakwasii ya.

²³ Ala ahụ niile ga-abu ala nnu, nke oku repiara, ala nke a na-adighi aku ihe obula n'ime ya, ala na-adighi ami mkpuru, nke ahijia na-adighi epu n'elu ya. Ala dika ala Sodom na Gomora, na Adma, na Zeboim, nke ONYENWE ANYI sitere n'oke iwe ya mebie.

²⁴ Mba niile ga-aju si, "Gini mere ONYENWE ANYI ji mee ihe di otu a n'ala a? Gini kpatara oke iwe oku a?"

²⁵ Osisa ya ga-abu, "O bu n'ih i na ndi a hapuru idebe ogbugba ndu ha na ONYENWE ANYI,

Chineke nke nna nna ha gbara, ogbugba ndu ha na ya gbara mgbe o mere ka ha site n'Ijpt puta.

²⁶ N'ih i na ha fere chi ndi ozo ofufe, kpoakwa isiala nye ha, bu chi ndi nke ha na-amaghi, chi ndi nke o na-enyeghi ha.

²⁷ O bu ya mere iwe ONYENWE ANYI ji di oku megide ala a, meekwa ka o zidata n'isi ha obubu onu niile e dere n'ime akwukwo a.

²⁸ N'oke iwe ya na onuma ya ka ONYENWE ANYI ji hopu ha site n'ala ha, werekwa ha tuba n'ala ozo, dika o di ugbo a."

²⁹ Ihe niile e zoro ezo diri ONYENWE ANYI Chineke anyi, ma ihe ndi ahụ niile e kpughere ekpughe diri anyi, dikwara umu anyi ruo mgbe ebighi ebi, ka anyi nwee ike igbaso na imezu okwu niile nke iwu a.

30

Ibiaghachikwute ONYENWE ANYI na ngozi ya

¹ Mgbe ihe ndi a niile ga-emezu n'ebe unu no, ya bu, ngozi niile na obubu onu niile m guputara n'ihu unu, o buru na unu ga na-atughari uche na ha n'etiti mba ndi ahụ ONYENWE ANYI Chineke unu ga-achuba unu,

² o burukwa na unu ekpebie n'obi unu n'oge ahụ iloghachikwute ONYENWE ANYI Chineke unu, o buru na unu, na umu unu ga-eji obi unu niile na mmuo unu niile mezu iwu ndi a niile m nyere unu taa.

³ Mgbe ahụ, ONYENWE ANYI bu Chineke unu ga-anaputa unu. O ga-enwe obi ebere n'ebe unu no kpokotakwa unu site na mba niile ebe o chusasiri unu.

⁴ A sịkwari na ọ bụ n'ala dị na nsọtụ ụwa n'okpuru eluigwe ka a chụgara unu, n'ebe ahụ ONYENWE ANYỊ bụ Chineke gị ga-achịkọta unu, kpoghachitekwa unu.

⁵ ONYENWE ANYỊ bụ Chineke unu ga-akpọtata unu n'ala ahụ bụ nke nna nna unu ha. Unu ga-enwetakwa ya, ọ ga-eme ka ihe gara unu nke ọma, meekwa ka unu baa ụba kari nna nna unu ha.

⁶ ONYENWE ANYỊ bụ Chineke unu ga-ebi obi unu, na obi ụmụ unu, na nke ụmụ ụmụ unu ugwu, ka unu were obi unu niile na mmụọ unu niile, hụ ya n'anya, ma dịkwa ndụ.

⁷ ONYENWE ANYỊ bụ Chineke unu ga-eme ka ọbụbụ ọnụ ndị a biakwasị ndị iro unu, ndị kporo unu asị na ndị na-akpagbu unu.

⁸ Unu ga-emesiakwa rubere ONYENWE ANYỊ isi, gbasookwa iwu ya niile nke m na-enye unu taa.

⁹ Mgbe ahụ, ONYENWE ANYỊ bụ Chineke unu ga-eme ka unu babiga ụba oke n'ọrụ niile nke aka unu, n'ime mkpuru nke afo, n'ime mkpuru nke anụ ụlọ gị, na mkpuru nke ala ubi gị. Obi ga-atokwa ONYENWE ANYỊ uto ozo, ime gị ka ị baa ụba dika ọ toro ya n'ebe nna unu ha no.

¹⁰ Ma ọ buru na unu erubere ONYENWE ANYỊ bụ Chineke unu isi, debekwa iwu ya na ukpuru ya niile nke e dere n'Akwukwo iwu a, jirikwa obi unu niile na mmụọ unu niile biaghachikwute ONYENWE ANYỊ bụ Chineke unu.

Ndu maobu onwu

¹¹ Idebe iwu ndi a m na-enye unu taa abughi oru siri ike, o bukwaghi ihe kariri unu ike ime.

12 N'ihì na iwu ndị a adighị n'eluigwe nke ị ga-eji si, "Onye ga-arigo n'eluigwe wedatara m ya ka m nụ ihe ọ na-ekwu, ma debekwa ya."

13 Iwu a adighikwa n'ofe ọzọ nke oke osimiri, nke ị ga-eji si, "Onye ga-agafe ga weta ya, kpọsaa ya nye anyị ka anyị nụ, ma debekwa ihe ọ na-ekwu?"

14 Mba, okwu ahụ dị gị nso, ọ dị gị n'ọnu, dīrīkwa n'obi gị, ka i nwee ike idebe ha.

15 Lee, edoola m n'ihu gị taa ndụ na ọganihu, ọnwụ na ịla n'iyi.

16 Enyela m gị iwu taa, si gị hụ ONYENWE ANYỊ bụ Chineke gị n'anya, ana m asikwa gị gbasoo ụzọ ya, ma debekwa iwu na ụkpụrụ ya niile, ka ị dīrī ndụ, ghọkwa mba buru ibu, ka ONYENWE ANYỊ bụ Chineke gị gozie gị n'ala ahụ ị na-aga inweta.

17 Ma ọ buru na obi gị e si n'iso ya tugharia, ọ burukwa na ị jụ ige ntị, ọ buru na a dōkpufuo gị mee ka i fee chi ndị ọzọ ofufe ma ikpọ isiala nye ha,

18 agwala m gị hoojaa taa, na ị ga-ala n'iyi, ị gaghị enwe ogologo ndụ n'ala ahụ ị na-agafe osimiri Jōdan inweta.

19 Ana m akpọku eluigwe na ụwa* taa ka ha buru ndị akaebe m, na edebela m n'ihu gị ọnwụ na ndụ, debekwa n'ihu gị ngozi na ọbubu ọnu. Ugbu a, horo ndụ, ka gị na ụmụ gị dī ndụ

20 ka ị hụ ONYENWE ANYỊ bụ Chineke gị n'anya, naa ntị n'olu ya, daberekwa na ya. N'ihì na ONYENWE ANYỊ bụ ndụ gị, ọ ga-enye gị ụbọchi

* 30:19 Dit 4:26; 8:19

ndụ gị niile n’ala ahụ o kwere nkwa ị nye nna nna gị ha Ebrahim, na Aizik, na Jekòb.

31

Joshua anọchie anya Mosis

¹ Mgbe Mosis gwachara ụmụ Izrel okwu ndị a niile,

² ọ gwakwara ha okwu ọzọ sị, “Ugbu a, agbaala m otu nari afọ na iri afọ abụọ! Enwekwaghị m ike idu unu, n’ihi na ONYENWE ANYỊ agwala m sị, Ị gaghị agafe osimiri Jòdan.

³ ONYENWE ANYỊ Chineke gị n’onwe ya ga-ebu gị ụzọ gabiga osimiri a. Ọ ga-ebibi mba niile ndị a n’ihu gị. Ị ga-enwetakwa ala ha. Joshua ga-edu gị gabiga osimiri a, dika ONYENWE ANYỊ kwuru.

⁴ ONYENWE ANYỊ ga-emekwa ha ihe o mere Sạihon na Og, bụ eze ndị Amọrait, ndị o kpochapụrụ ha na ala ha.

⁵ ONYENWE ANYỊ ga-enyefe ndị bi n’ebe ahụ n’aka unu, unu ga-ekpochapụkwa ha dika m nyere unu n’iwu.

⁶ Dinụ ike! Nweenụ obi ike! Unu atula ha egwu! N’ihi na ONYENWE ANYỊ Chineke unu ga-anonyere unu. Ọ gaghị agbakuta unu azu, ọ gakwaghị ahapụ unu.”

⁷ Mgbe ahụ, Mosis kpọrọ Joshua, gwa ya okwu n’ihu ụmụ Izrel, sị ya, “Dị ike! Nwee obi ike! N’ihi na ọ bụ gị ga-edu ndị a baa n’ala ahụ ONYENWE ANYỊ nụrụ iyi inye nna nna ha, ị ga-emekwa ka ha keta ala a dika ihe nketa ha.

⁸ ONYENWE ANYỊ n'onwe ya ga-eburu gi ụzọ, ọ ga-anonyekwara gi, ọ gaghi ahapu gi maobu gbakuta gi azu. Atula egwu, adala mba.”

Nguputa akwukwo iwu

⁹ Mgbe ahụ, Mosis deputara iwu ndi ahụ niile n'akwukwo, were ya nye ndi nchujaja, umu Livayi, ndi na-ebu igbe ogbugba ndu ONYENWE ANYI ahụ. Mosis nyekwara ndi okenye Izrel akwukwo a e dere iwu niile.

¹⁰ Mgbe ahụ, Mosis nyere ha iwu si, “Na ngwucha afọ asaa obula, n'afọ ahụ a na-akagbu ugwo niile, n'oge a na-eme Mmemme ulo Ikwu,

¹¹ mgbe Izrel niile ga-abia n'ihu ONYENWE ANYI bu Chineke unu, n'ebe ahụ ọ ga-ahoputa, i ga-aguputa ihe a site n'akwukwo iwu a n'ihu mmadu niile ka ha nuru ya.

¹² Kpokota mmadu niile n'otu ebe, ndi ikom, na ndi inyom na umuntakiri,* na ndi obia bi n'etiti obodo unu, ka ha nuru, ma muta itu egwu ONYENWE ANYI Chineke unu na ilezi anya igbaso okwu niile di n'iwu a.

¹³ Umuntakiri ha, ndi na-amabeghi iwu ndi a, aghaghi inu na imuta itu egwu ONYENWE ANYI Chineke unu, ubochi ndu unu niile n'ala ahụ unu na-agafe Jordan inweta.”

Okwu ikpeazu Onyenwe anyi gwara Mosis

¹⁴ ONYENWE ANYI gwara Mosis si, “Lee, ubochi onwu gi na-abiaru nso. Kporo Joshua ka gi na ya soro bia n'ulo nzute ebe m ga-anọ nye ya oru

* **31:12** Ọ bu naani na mmemme nke a, ka a na-akpokota ndi inyom na umuntakiri, ka ha bia nuru ihe a na-aguputa site n'akwukwo iwu ahụ.

ọ ga-arụ.” Mosis na Joshua sooro bịa guzo onwe ha n’ọnụ ụzọ ụlọ nzute.

¹⁵ Mgbe ahụ, ONYENWE ANYỊ gosiri ha onwe ya n’ime ogidi igwe ojii nke guzochiri ọnụ ụzọ ụlọ nzute ahụ.

¹⁶ ONYENWE ANYỊ gwara Mosis okwu sị, “Ị ga-anwụ, jekwuru nna nna gị ha. Mgbe ị nwurụ, ndị a ga-amalite ife chi ọzọ ofufe ndị dị n’ala ahụ ha na-abanye. Ha ga-agbakụta m azụ, mebie ọgbụgba ndụ mụ na ha gbara.

¹⁷ N’ụbọchị ahụ, iwe m ga-adị ọkụ megide ha, aga m agbakụta ha azụ, zoo ihu m n’ebe ha nọ. A ga-alakwa ha n’iyi. Ọdachi na ahụhụ dị iche iche ga-abiakwasị ha, nke ga-eme ka ha sị, ‘Chineke anyị anọkwaghị n’etiti anyị, ọ bụ ya mere ọdachi ndị a ji bịakwasi anyị.’

¹⁸ Aga m echepụ ihu m site n’ebe ha nọ n’ụbọchị ahụ, n’ihi ajọ omume ha nke ife chi ọzọ ofufe.

¹⁹ “Ugbu a, deputaranụ onwe unu abụ a n’akwụkwọ, kuziekwara ya umụ Izrel, ka ọ buru ihe akaebe m megide ha.

²⁰ Mgbe m mere ka ha bata n’ala ahụ m kwere nna nna ha na nkwa, ala ahụ mmiri ara ehi na mmanụ ańụ na-erughari n’ime ya, mgbe ha rijukwara afo, baakwa ụba, ha ga-ebido ife chi ọzọ ofufe, jụ m, ma mebikwaa ọgbụgba ndụ m.

²¹ Ma mgbe ọtụtụ ihe ọdachi na ahụhụ ga-abiakwasị ha, abụ a ga-eme ka ha cheta ihe mere nsogbu ha niile ji bịakwasi ha, n’ihi na abụ a ga-adigide site n’ogbo ruo n’ogbo. Amaara m nke oma ugbu a, ọ buladi tupu ha abanye n’ala ahụ

m kwere nkwa inye ha site n'ịhụ iyi, ụdị mmadụ ha bụ.”

²² Ya mere, n'ụbọchị ahụ, Mosis dere abụ ahụ, kuziekwara ya ụmụ Izrel.

²³ Mgbe ahụ ONYENWE ANYỊ nyere Joshua nwa Nun iwu sị ya, “Dị ike, nwee obi ike, ị ghaghị ikpobata ụmụ Izrel n'ala ahụ m sitere n'ịhụ iyi kwee ha na nkwa. Mụ onwe m ga-anonyere ị.”

²⁴ Mgbe Mosis dechara okwu niile nke iwu ndị a n'akwukwọ, site na mbido ruo n'ogwugwu,

²⁵ o nyere ndị Livayi na-ebu igbe ogbugba ndụ ONYENWE ANYỊ iwu sị ha,

²⁶ “Werenụ Akwukwọ Iwu a tinye ya n'akuku igbe ogbugba ndụ ONYENWE ANYỊ Chineke unu, ka ọ buru ihe igba ama megide unu.

²⁷ N'ihị na amaara m na unu bụ ndị nnupu isi, na ndị isiike. Lee, ọ buladi taa m nọ ndụ n'etiti unu, unu na-enupu isi n'ebe ONYENWE ANYỊ nọ, unu ga-esi aña ghara inupu isi mgbe m nwuru?

²⁸ Kpọkọtaanu ndị okenye unu niile, na ndị ọchịchị agburu unu niile, ka m kwuputa okwu ndị a mgbe ha na-anu ya. Ka m kpọkuokwa eluigwe na uwa ka ha gbaa ama megide ha.

²⁹ N'ihị na amaara m na mgbe m nwuru, unu ga-aghọ ndị ruru aru nke ukwu, unu ga-ewezuga onwe unu site n'ebe iwu ndị ahụ m nyere unu di. Amakwaara m na n'ụbọchị ndị ahụ na-abia, ihe ojọ ga-adakwasị unu, n'ihị ihe ojọ niile unu mere n'ihu ONYENWE ANYỊ nke unu ji kpasuo ya iwe site n'ihē ndị ahụ unu ji aka unu kpuo.”

Abụ Mosis

³⁰ Ya mere, Mosis guputara okwu niile di n'abu a site na mbido ruo ogwugwu na nti nzuko ndi Izrel niile.

32

¹ Gee nti, gi eluigwe, nuru ihe m na-ekwu!

Gee nti, uwa, nuru okwu si m n'onu.

² Ka okwu m daa dika mmiri ozuzo

ka okwu m daa dika igirigi,

ka o daa dika nshansa mmiri n'elu ahija,

dika oke mmiri ozuzo n'ahija na-epuputa epuputa.

³ Aga m eto aha ONYENWE ANYI

toonu idi ukwuu Chineke anyi!

⁴ O bu oke nkume ahụ, oru ya zuruoke,

uzo ya niile ziri ezi.

Chineke kwesiri ntukwasị obi, nke na-adighi

eme ihe ojoo,

onye ezi omume na onye ziri ezi ka o bu.

⁵ Ha emerula onwe ha, ha abukwaghi umu ya,

ha bu ogbo gbagoro agbago, ndi didi ha

gbanwere agbanwe

⁶ O bu otu a ka unu si emeso ONYENWE ANYI

unu ndi nzuzu, ndi na-enweghi uche?

ONYENWE ANYI o bughị nna unu, onye kere unu,

onye kpuru unu mee ka unu guzosie ike?

⁷ Cheta ubochi ochie ndi ahụ gara aga,

tulee ogbo ndi ahụ gara aga

juo nna gi, o ga-akoro gi.

Juo ndi okenye gi, ha ga-eme ka o doo gi
anya.

8 Mgbe Onye kachasi ihe niile elu nyere mba
 obula ihe nketa nke ha,
 mgbe o kesara umu mmadu,
 mgbe o guzobere oke ala nye ndi niile
 dika onuogugu umu Izrel si di.

9 N'ih i na oke ONYENWE ANYI nwetara bu ndi ya
 Jekob bu ihe nketa e kenyer e ya.

10 N'ala di n'ozara ka o chotara ya,
 n'ala togboro n'efu, nke kporo nku.

O kpuchitere ya, lezie ya anya,
 o chebere ya dika o bu mkpuru anya ya,

11 dika ugo nke na-akpote umu di n'akwu ya,
 nke na-erughari n'elu umu ya,

nke na-agbasapu nku ya ijide ha,
 nke na-ebu ha na nku ya,

12 ONYENWE ANYI naani ya duru ya,
 chi ala oz o esokwaghi ya.

13 O mere ka o rikwas i n'ebe niile di elu nke ala
 ah u,
 jiri mkpuru na-am i n'ala ubi ah u zu o ya.

O ji mmanu anu si na nkume zu o ya,
 ya na mmanu si n'oke nkume,

14 na mmiri ara rahuru arahu nke igwe ehi, na
 mmiri ara rahuru arahu nke igwe ewu na
 aturu,

na umu aturu na mkpi gbara abuba,
 na oke ebule Bashan di ezi mma,
 tinyere ezi obi oka wiiti.

I nukwara mmanya na-agbo ufufu, nke bu obara
 mkpuru vain i.

- 15 Ma Jeshurun mara abuba, ma gbagharĩa ukwu ya,
 ebe nri juru ya onu, o buru ibu, maa mma ile anya.
- Ọ hapuru Chineke kpuru ya,
 ju oke nkume ahụ, bu Onye Nzoputa ya.
- 16 Ha sitere na chi ndi ala ozọ ha kpasuo ekworo ya,
 meekwa ka iwe wee ya n'ih ihe aru nke arusi ha.
- 17 Ha churu aja nye umu mmuo, ndi na-abughi Chineke,
 bu chi ndi ha na-amaghi,
 chi ndi ka putara oheru,
 chi ndi ahụ nna nna ha na-atughi ujo ha.
- 18 I gbakutara Oke Nkume ahụ muru gi azu,
 i chefuru Chineke ahụ muru gi.
- 19 ONYENWE ANYI huru ihe di otu a, ju ha,
 n'ih na umu ya ndi ikom na ndi inyom kpasuru ya iwe.
- 20 "Aga m ezo ihu m n'ebe ha no," ka o kwuru,
 "ka m hu ihe onodu ikpeazu ha ga-abu,
 n'ih na ha bu ogbo gbagoro agbago,
 umu na-ekwesighi ntukwas i obi.
- 21 Ha esitela n'ih na-abughi chi kpalie ekworo m,
 jiri arusi ha na-abaghi uru mee ka iwe wee m.
- Mu onwe m ga-esite na ndi na-abughi ndi kpalie ekworo ha,
 sitekwa na mba na-enweghi nghota kpalie iwe ya.
- 22 N'ih na a munya oku n'onuma m,

ọkụ ga-enwu ruo ala mmụọ n'okpuru ụwa.
 O ga-erepịa ụwa na mkpuruobi niile,
 ọ ga-amụnye ọkụ na ntọala ugwu ukwu
 niile.

23 “Aga m ekpokwasị mbibi n’elu ha,
 zipụ àkụ m niile megide ha.

24 Aga m eziga ọnwụ na-eripịa eripịa megide ha,
 na ịla n’iyi nke na-ebibi ebibi, na ọrịa ọjọọ
 na-egbu egbu.

Aga m eziga anụ ọhia ndị ga-eji eze tapiasia ha,
 na ajuala na-akpu akpu n’uzuzu, nke elo
 ọnwụ dī n’ọny ya.

25 N’okporoụzọ, mma agha ga-eme ka ha gbara
 aka umụ,
 n’ime ụlọ ha, ihe oke egwu ga-abiakwasị ha.
 Umụ okorobia na agboghobia ga-ala n’iyi,
 ọ buladi umuntakiri na ndi agadi isi awọ.

26 Ekwuru m na m ga-achusasị ha,
 hichapu ncheta ọbula banyere ha n’etiti
 umụ mmadu.

27 Ma ihe banyere inya isi onye iro tinyere m ujo
 n’obi,
 ka onye iro ghara ighotahie kwuo si,
 ‘Aka anyi ewetarala anyi mmeri,
 ọ bughị ONYENWE ANYI mere ihe ndi a
 niile.’”

28 Ha bu mba na-enweghi uche,
 ndi na-enweghi mmuo nghota ọbula n’ime
 ha.

29 A sikwari na ha maara ihe, nwee uche
 nakwa ighota ihe ikpezu ha ga-abu.

- 30 Kedụ ka otu onye ga-esi chụọ otu puku mmadụ
 ọsọ,
 kedụ ka mmadụ abụọ ga-esi chụọ iri puku
 mmadụ ọsọ,
 ma ọ bughị na Oke Nkume ha erefuola ha,
 ma ọ bughị na ONYENWE ANYỊ echepụla ihu
 ya n'ebe ha nọ?
- 31 N'ihì na nkume ha adighị ka Nkume anyị,
 dika ndị iro anyị, n'onwe ha, jiri ọnụ ha
 kwuo.
- 32 Osisì vaịnị ha si n'osisì vaịnị Sọdòm,
 na n'ubi dị na Gọmọra
 mkpụrụ vaịnị ha jupụtara na nsi,
 ụyọkọ vaịnị ha jupụtara n'ihu ilu.
- 33 Mmanya vaịnị ha bụ elo agwọ,
 elo ajuala na-ebute ọnwụ.
- 34 “Nke a ọ bughị ihe m dokọtara chere oge,
 chezie ha nke ọma n'ụlọakụ m?”
- 35 Ọ bụ m ka ịbọ ọbọ dīrī m, aga m akwughachi.
 Mgbe oge ruru ụkwụ ha ga-agbuchapụ,
 ụbọchị mbibi ha na-abịa nso,
 ịla n'iyi ha chī ọsọ na-abiakwasị ha.”
- 36 ONYENWE ANYỊ ga-ekpe ndị ya ikpe,
 ọ ga-enwe ọmịiko n'ahụ ndị ohu ya,
 mgbe ọ huru na ike ha nwere agwula,
 mgbe otu onye na-agaghị afọdu, ohu na onye
 nwe onwe ya.
- 37 Ọ ga-asịkwa, “Ugbu a, olee ebe chi niile ha nọ,
 bụ oke nkume ahụ ha gbabara izere ndu
 n'ime ya,
- 38 chi ndị ahụ riri abụba ihe ịchụ aja ha,

ñuòkwa mmanya ha ji chụọ aja ihe ọ̀nụ̀nụ̀?
 Ha bilie bịa nyere unu aka!
 Ha bụ̀rụ̀ ụ̀lọ̀ ndo nye unu!”

- 39 “Ugbu a, hụ̀nụ̀ na mụ̀ onwe m abụ̀ m ya!
 Ọ̀ dighị̀kwa chi ọ̀zọ̀ dị̀ ma ọ̀ bughị̀ m.
 Mụ̀ onwe m na-eme ka a nwụ̀ọ̀, mụ̀ onwe m na-
 eme ka a dị̀ ndụ̀.
 Mụ̀ onwe m na-etipụ̀ mmadụ̀ ọ̀nya, mụ̀ onwe
 m na-agwọ̀ ya,
 mmadụ̀ ọ̀bụ̀la apughị̀kwa ị̀napụ̀ta onye m ji
 n’aka m.
- 40 Ana m eweli aka n’eluigwe na-ekwupụ̀ta n’ị̀nụ̀
 iyi sị̀,
 dị̀ka m na-adị̀ ndụ̀ ruo mgbe ebighị̀ ebi,
- 41 mgbe m mụ̀rụ̀ mma agha m na-egbu amụ̀ma,
 mgbe aka m jidere mma agha ahụ̀ n’ọ̀nọ̀du
 ikpe ikpe,
 aga m abọ̀ ọ̀bọ̀ megide ndị̀ iro,
 kwughachi ndị̀ ahụ̀ niile kpọ̀rọ̀ m asị̀.
- 42 Aga m eme ka à̀kụ̀ m ñụ̀juo ọ̀bara afọ̀,
 ma mma agha ga-ebibi anụ̀ ahụ̀,
 ọ̀bara ndị̀ e gburu egbu, na nke ndị̀ a dọtara
 n’agha,
 na isi ndị̀ ndu ndị̀ iro.”

- 43 Ñurị̀anụ̀ ọ̀nụ̀ mba niile, unu na ndị̀ ya,
 n’ihi na ọ̀ ga-abọ̀ ọ̀bọ̀ ọ̀bara ndị̀ ohu ya,
 ọ̀ ga-abọ̀ ọ̀bọ̀ megide ndị̀ iro ya,
 kpuchiere ala ya na ndị̀ ya mmehie ha.

44 Mosis na Joshua* nwa Nun soro bịa guputa mkpuru okwu abụ a na ntị ndị Izrel.

45 Mgbe Mosis guputachara abụ a nye ndị Izrel,

46 ọ gwara ha okwu ndị a si, “Na-atugharịnu uche n’okwu niile m kwuputara nye unu taa, ka unu si otu a nyefeekwa ya n’aka umu unu, ka ha onwe ha lezie anya debe okwu niile di n’iwu ndi a.

47 N’ihi na okwu ndi a abughị okwu efu, ndu unu dabeere na ha. Unu debe ha, unu ga-adị ndu ogologo n’ime ala ahụ unu na-aga inweta n’ofe ozo nke osimiri Jordan.”

Onwu Mosis n’ugwu Nebo

48 N’otu ubochi ahụ, ONYENWE ANYI gwara Mosis okwu si,

49 “Bilie ga n’ugwu Nebo nke di n’etiti ugwu Abarim, n’ala Moab, na ncherita ihu Jeriko, leekwa ala Kenan anya, bu ala ahụ m na-enye umu Izrel dika ihe nketa ha.

50 Mgbe i huseri ala a, i ga-anwu n’ebe ahụ n’elu ugwu ahụ, lakwurukwa nna nna gi ha, dika Eron nwanne gi si nwuo n’ugwu Hor, lakwuru ha.

51 N’ihi na gi na Eron juru irubere m isi n’ihu umu Izrel, na mmiri Meriba Kadesh, nke di n’ozara Zin, unu edoghi m nsọ n’ihu ndi Izrel.†

52 N’ihi ya, i ga-esite n’ebe di anya hu ala ahụ m na-enye umu Izrel, ma i gaghị aba n’ime ya.”

* 32:44 Joshua Hosea bu uzo ozo e si akpo aha a † 32:51 Onu 20:11-13

33

Mosis agozie ụmụ Izrel

¹ Nke a bụ ngozi Mosis, onye nke Chineke, jiri gozie ụmụ Izrel, tupu ọ nwuo.

² Ọ siri,

“ONYENWE ANYI si n’ugwu Sainai bia,
 ọ waliteere ha site n’ugwu Sia,
 o nwuputara site n’ugwu Paran

Ya na igwe ndi nsọ so bia
 site n’akukụ ndida, site n’ala ala ugwu ahụ.

³ N’ezie, ọ bụ gi na-ahụ ndi mmadu ahụ n’anya,
 ndi nsọ ahụ niile di gi n’aka.

N’ukwu gi ka ha na-ada kpoọ isiala,
 gi na-akuziri ha ihe,

⁴ iwu ahụ Mosis nyere anyi,
 ihe onwunwe nke ogbako Jekob.

⁵ Ọ bụ ya bụ eze na Jeshurun,
 mgbe ndi ndu ndi mmadu zukoro
 ha na ebo niile nke Izrel.

⁶ “Ka ebo Ruben diri ndu ghara inwu,
 ma ka onuogugu ndi ikom ya diri ole na ole.”

⁷ Ihe a ka o kwuru banyere Juda,
 “Nuru, ONYENWE ANYI, akwa Juda,
 kpolata ya n’ebe ndi ya no.

Aka ya ka o ji aluru onwe ya ogo ichebe ihe o bu
 n’uche.

Buru ya onye inyeaka megide ndi iro ya.”

⁸ Banyere Livayi o kwuru si,
 “Urim na Tumim gi diri
 ohu gi ahụ kwesiri ntukwasị obi.

I nwara ya onwunwa na Masa,
 gi na ya sekwar okwu na mmiri Meriba.

- 9 Onye ahụ lere nne na nna ya anya si,
 ‘Ejighi m ha kpọrọ ihe.’
 O gūnyeghikwa ụmūnne ya dika ndi o maara,
 o nabatakwaghi ụmū nke aka ya.
 Ma o debere okwu gi,
 cheziekwa ogbugba ndu gi.
- 10 O na-akuziri Jekob ikpe gi,
 na-akuzikwara Izrel iwu gi.
 O na-achukwa aja uda na-esi isi uto n’ihu gi,
 na-achukwa aja nsure oku n’ebe ichu aja gi.
- 11 Gozie akunuba ya ONYENWE ANYI,
 ka oru aka ya burukwa ihe na-atọ gi uto.
 Tijie ukwu ndi niile na-ebili imegide ya,
 tigbuo ndi iro ya ka ha ghara inwe ike ibili
 ozọ.”
- 12 Mosis kwuru banyere ebo Benjamin si,
 “Ka onye ahụ ONYENWE ANYI huru n’anya zuru
 ike na-atughị ụjọ n’ime ya.
 N’ihi na o ga-ekpuchi ya ogologo ubochi
 niile.
 O bukwa n’etiti ubu ya abuo ka onye
 ONYENWE ANYI huru n’anya na-anọ.”
- 13 Banyere Josef o kwuru si,
 “Ka ONYENWE ANYI gozie ala ya,
 ya jiri igirigi di oke onuahia nke eluigwe di
 n’elu,
 na ogbu mmiri di n’okpuru ala,
- 14 na ihe oma niile anyanwu na-eweta,
 na ihe oma niile onwa na-eweputa,
- 15 na onyinye oma niile si n’ugwu ukwu ochie,
 na iba uba ugwu ebighi ebi ndi ahụ,
- 16 na onyinye oma niile si n’ala na uju ya niile,

na ihuoma onye ahụ na-ebi n'ohia nta ahụ
na-enwu oku.

Ka ihe ndi a niile diri n'isi Josef,
n'iku anya onye bu nwa eze, n'etiti umunna
ya.

17 N'ima mma, o di ka nwa oke ehi e bu uzọ muo,
mpi ya di ka mpi ehi ohia.

Ya ka o ga-eji soda mba niile
o buladi mba ndi ahụ di na nsotu uwa.
Otu a ka iri puku kwuru puku ndi Ifrem di
otu a ka imerime puku ndi Manase di.”

18 Banyere Zebulon, o kwuru si,
“Nuria, gi Zebulon, n'opupu gi,
ma gi Isaka, nuria n'ebe obibi gi.

19 Ha ga-akpo ndi mmadu oku n'elu ugwu uk-
wuu,
no n'ebe ahụ chuo aja ezi omume,
ha ga-eri site n'iba uba nke ihe di n'osimiri,
site n'aku nzuzo di n'aja.”

20 Banyere Gad, o kwuru si,
“Ngozị na-adiri onye ahụ na-eme ka ebe obibi
Gad saa mbara.
Gad na-ebi dika odum,
na-adokapu aka maobu isi.

21 O horo ala nke kachasi mma nye onwe ya;
oke ruuru onyendu ka e wepuru dobere ya.
Mgbe ndi ndu ndi mmadu zuro,
o mezuru ezi ihe di ONYENWE ANYI n'obi,
na ikpe ya niile banyere Izrel.”

22 Banyere Dan, o kwuru si,
“Dan bu nwa odum,
onye na-esi na Bashan maputa.”

23 Banyere Naftali, o kwuru si,

“Naftali bụ onye njuputa nke ihuoma ONYENWE
 ANYI diri,
 o juputakwara na ngozi ya,
 o ga-eketa akuku ndida nke iyi ukwu.”

24 Banyere Asha, o kwuru si,
 “Onye a goziri karichasia n’umu ndi ikom ka
 Asha bu,
 ka ihe banyere ya togo umunna ya utog,
 ka o jirikwa mmanu* saa ukwu ya.

25 Ihe mkpochi nke onu uzog ama gi ga-abu bronzo
 na igwe,
 dika ubochi ndu gi niile si di, otu a ka idi ike
 gi ga-adi.

26 “O nweghi onye dika Chineke Jeshurun,
 onye na-agba eluigwe dika inyinya ibia
 inyere gi aka,
 onye na-agba igwe ojii dika inyinya n’idi
 ukwu ya.

27 Chineke ebighi ebi bu ebe mgbaba gi.
 N’okpuru gi ka aka ebighi ebi ya di.
 O ga-esite n’ihu gi chupu ndi iro gi, kwuokwa si,
 ‘Bibie ha!’

28 Ya mere Izrel ga-ebi naani ya n’udo,
 isi iyi mmiri Jekob di chim,
 n’ala ahụ juputara na mkpuru ubi na mmanya
 ohuru
 ebe igirigi nke eluigwe na-ada.

29 Onye a goziri agozi ka i bu, gi Izrel,

* 33:24 Mmanu bu ihe ngosi na mmadu bu ogaranya n’oru ubi,
 nke kachasi, o buru na onye di otu a na-ako mkpuru oliv nke e
 si na ya emeputa mmanu. Jen 49:20; Job 29:6.

onye dị ka gị
 ndị ONYENWE ANYỊ zọpụtara?
 O bụ ọta gị na onye inyeaka gị,
 na mma agha gị dị ebube.
 Ndi iro gị ga-eji egwu daa n'ihu gị,
 i ga-azọdakwa ebe ha niile dị elu.”

34

Ọnwụ Mosis

¹ Mgbe ahụ, Mosis sitere na mbara ala Moab rigoruo n'elu n'ugwu Nebo, ruo n'elu Pisga, nke dị na ncherita ihu Jeriko. N'ebe ahụ ONYENWE ANYỊ mere ka o hụ ala ahụ niile anya site na Gilead ruo Dan;

² ya na ala Naftali niile n'oke ala Ifrem, na nke Manase, na ala Juda niile ruo n'osimiri Mediterenja.*

³ Mosis hụkwara ala Negev, na akụkụ ala ahụ niile dị site na Ndagwurugwu Jeriko, obodo nkwu, ruo Zoa.

⁴ Mgbe ahụ, ONYENWE ANYỊ gwara Mosis si ya, “Nke a bụ ala ahụ m sitere n'ihu iyi kwee Ebrahim, Aizik na Jekob nkwa mgbe m kwuru si, ‘Aga m enye ya ụmụ ụmụ gị.’† Ugwu a emeela m ka i jiri anya gị hụ ya ma i gaghị agabiga banye n'ime ya.”‡

⁵ Ya mere, Mosis, onyeoziri ONYENWE ANYỊ nwurụ n'ebe ahụ, n'ala Moab, dika ONYENWE ANYỊ kwuru.

* 34:2 Osimiri Mediterenja dị n'ọdịda anyanwu † 34:4 Jen 12:7

‡ 34:4 Dit 3:27

⁶ ONYENWE ANYÌ liri ya na Moab, na ndagwugwu chere ihu na Bet-Peoa, ma ruo taa, ọ dighi onye ọbụla maara ebe ili ya di.

⁷ Mosis gbara nari afọ na iri afọ abụọ mgbe ọ nwurụ, ma n'oge ahụ ike ka di ya n'ahụ, anya ya na-ahụkwa ụzọ nke oma.

⁸ Ụmụ Izrel ruru ụjụ n'ihu Mosis, iri ụbọchị atọ n'obosara ala Moab, tutu ruo mgbe oge iru ụjụ na ikwa akwa gasiri.

⁹ Joshua nwa Nun, juputara na mmụọ amamihe,[§] n'ihu na Mosis ebikwasila ya aka n'isi. Ya mere, ụmụ Izrel nara Joshua ntị, gbasookwa iwu niile ONYENWE ANYÌ nyere ha site n'onụ Mosis.

¹⁰ Ọ dibeghi onye amuma ọzọ putarala n'ala Izrel niile, nke dika Mosis,^{*} onye ya na ONYENWE ANYÌ kparitara ụka ihu na ihu,[†]

¹¹ onye mere ihe iribama ndi a niile, ruokwa ọrụ ebube niile nke ONYENWE ANYÌ ziri ya ka o mee n'Ijpt, n'ihu Fero, na ndi ozi ya niile, nakwa n'ala ahụ niile.

¹² N'ihu na o nwebekwaghi onye ọzọ gosirila ike di oke egwu, maobu ruo ọrụ di oke egwu udi nke Mosis ruru n'ihu ndi Izrel niile.

§ 34:9 Ajz 11:2 * 34:10 Dit 18:15,18 † 34:10 Ọpụ 33:11; Ọnụ 12:8; Dit 5:4

**Biblica® Baiḅḅuḅ Nṣo n'Igbo Ndị Ugbu a nke
dịrị onye ọbụla igu**
The Holy Bible in the Igbo language of Nigeria:
**Biblica® Baiḅḅuḅ Nṣo n'Igbo Ndị Ugbu a nke dịrị
onye ọbụla igu**

copyright © 2020 Biblica, Inc.

Language: Igbo

Contributor: Biblica, Inc.

This work is made available under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License (CC BY-SA). To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0> or send a letter to Creative Commons, PO Box 1866, Mountain View, CA 94042, USA.

Biblica® is a trademark registered by Biblica, Inc., and use of the Biblica® trademark requires the written permission of Biblica, Inc. Under the terms of the CC BY-SA license, you may copy and redistribute this unmodified work as long as you keep the Biblica® trademark intact. If you modify a copy or translate this work, thereby creating a derivative work, you must remove the Biblica® trademark. On the derivative work, you must indicate what changes you have made and attribute the work as follows: "The original work by Biblica, Inc. is available for free at www.biblica.com and open.bible."

Notice of copyright must appear on the title or copyright page of the work as follows:

Biblica® Baiḅḅuḅ Nṣo n'Igbo Ndị Ugbu a nke dịrị onye ọbụla igu

Ndị Biblica, Inc. degharịrị ya n'afọ © 1980, 1988, 2019, 2020

Biblica® Open Igbo Contemporary Bible™

Copyright © 1980, 1988, 2019, 2020 by Biblica, Inc.

"Biblica" bụ akara e ji mara ụlọ ọrụ a, nke edebanyere dika iwu si kwado n'ụlọ ọrụ dị n'obodo United States, ebe a na-enye akara a na ikike maka azụm ahịa ndị Biblica, Inc. Ọ bụ ha ka e nyere ikike idenye ya.

"Biblica" is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

You must also make your derivative work available under the same license (CC BY-SA).

If you would like to notify Biblica, Inc. regarding your translation of this work, please contact us at <https://open.bible/contact-us>.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2023-04-12

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files dated 13 Apr 2023

e2303256-375f-5385-8ff3-d387f2bc9c78